

Gay Krant

met complete uitgaansagenda

www.gaykrant.nl

21e jaargang

Tweewekelijks

18 november tot en met 1 december 2000

423

Robert Long

Pendelen tussen schouwburg en varkensstal

Sven Danner

Racen tussen middelen en mutaties

Exclusief:
Boy George

8 710966 102626

23 >

f 5,50 € 2,50

109 BEF € 2,70

OPINIE

CHICAGO **STOPT** 30 DECEMBER

Foto: Joris van Bennekom

CHICAGO

DE MUSICAL

BEATRIX THEATER UTRECHT
BEL: 0900 - 300 5000

99cpm

FORTIS

4 Alle persaandacht gaat momenteel uit naar zijn ambassadeurschap voor *Stichting Varkens in Nood*, dat hij in de media opluistert met enkele pittige uitspraken over de bio-industrie. Intussen blijft Robert Long volop actief in Nederlandse en Vlaamse theaters. Zelf kan hij het allemaal heerlijk relativeren: "Wat ik doe is luxe!" Vanuit Longs huiskamer aan het Italiaanse Comomeer worden nieuwe theaterplannen zorgvuldig uitgewerkt, maar daarover mag hij van zichzelf nog niets naar buiten brengen.

12 In de regio Amsterdam komen wekelijks zo'n tien nieuwe HIV-patiënten onder behandeling. Aidsdeskundige Sven Danner zou graag een vierde polikliniek voor HIV-geïnfekteerden willen inrichten om zo de druk op de drie al bestaande poli's te verlichten. Intensieve begeleiding van patiënten blijft immers nodig, juist met de nieuwe virusremmers van de laatste jaren. Door goede opvang kan medicijnmoeheid en *patient-compliance*, het slechter opvolgen van therapeutische adviezen, voorkomen worden.

20 Van de androgyne verschijning die in de jaren tachtig ophef maakte met *zijn Culture Club* is niet veel meer over. De inmiddels 39-jarige Boy George oogt als een nog nèt flamboyante verschijning, aan wie het goede des levens in de vorm van vele kilo's extra gewicht niet ongemerkt voorbij is gegaan. Het lange shirt met de tekst *Suck dj* trekt nog wel wat aandacht, maar hij is niet langer de breekbare jongen van weleer. Tegenwoordig draait hij vooral als dj in de Britse clubscene. De Gay Krant sprak in de Antwerpse discotheek Red&Blue exclusief met deze levende legende.

26 Over de handel en wandel van bisnisjongens is niet veel bekend. Weinig jongens laten zich openlijk uit over hun manier van geld verdienen. Grofweg zijn er per jaar minstens drieduizend jongens die geregeld of af en toe werken in de prostitutie. Er rust een dubbel stigma op ze: hoer en homo. Een uitgebreid wetenschappelijk veldonderzoek van antropoloog Paul van Gelder heeft meer zicht gegeven op het wel en wee van de hoerenjongens..

Wedstrijd: kies de nieuwe tekenaar voor 'M'n ex'

En verder:

Dialogen 6, Lodewijk Dimpel 7, Marjan Berk 10, Albert Mol 11, Rémi v.d. Elzen 16, Poli 23, De Roze Draad 32, Vraag het aan het Aids Fonds 32, M'n Ex 35, Trends 40, Coming-out 49, Cultuur 50, Birthgay 56, Geldzaken 57, Media 60, Dan & Rollo 62, Mini's 65, Adressen 68, Agenda 69, Pieter van Cleef 70, Cocktales 72, Portfolio 79.

Op de cover: Robert Long, foto: Erwin Olaf

Commentaar

Teletekst

Het onderwerp is niet langer taboe. We mogen voortaan spreken over de toenevende intolerantie tegenover minderheden. Ook homoseksuelen hebben daar aantoonbaar last van. Op scholen zie je steeds meer vormen van antihomoseksueel gedrag. Vaak wordt daarbij met een beschuldigende vinger gewezen naar allochtone invloeden. Dat is heel gevaarlijk, omdat je allochtonen nooit over één kam mag scheren. Toch menen onderzoekers en mensen in het onderwijs dat hier wel degelijk een probleem op de loer ligt.

Tijd dus om hier iets aan te doen.

Laten we wel bedenken dat Nederlanders 25 jaar geleden ook nog niet erg tolerant waren ten opzichte van homoseksuelen. Je kunt mensen die uit een andere cultuur komen dus niets kwalijk nemen. Wel is het erg belangrijk dat we discussies die hier spelen, ook aangaan met de nieuwe Nederlanders. Op die manier zullen ze zich ook meer betrokken gaan voelen. Nu kijken allochtonen vrijwel uitsluitend naar hun eigen zenders. Met een klein schoteltje kun je heel eenvoudig naar de Marokkaanse, Turkse en Arabische zenders blijven kijken. Nederlandse programma's, en daarmee de binnenlandse discussies, zijn voor veel allochtonen nauwelijks te volgen. Daar valt eenvoudig wat aan te veranderen. Via teletekst zou je vrij simpel, simultaan Turkse, Marokkaanse en anderstalige ondertitels kunnen meesturen. Wie daar behoefte aan heeft, kan dan zelf zijn eigen talenversie kiezen. Het kost een paar centen, maar het resultaat zou enorm zijn. Dat moet de overheid toch een forse subsidie waard zijn. Het zou ieder van ons ten goede komen.

Spencer Kwo

**Voor zangers
en dansers:
Abonneer je nu op de Gay Krant
Bel 0800 - 022 42 22
Of stuur de antwoordkaart op pagina 16 in**

Pendelen tussen schouw

Alle persaandacht gaat momenteel uit naar zijn ambassadeurschap voor Stichting Varkens in Nood, dat hij in de media opluistert met enkele pittige uitspraken over de bio-industrie. Intussen blijft Robert Long volop actief in Nederlandse en Vlaamse theaters, voor de schermen met *Het Lang Genoeg Jong Concert* en achter de schermen met de musical *Tsjechov*. Zijn wekelijkse radio-programma *Mezzo* en de recent uitgebrachte CD *Vanavond tussen 8 en 11* maken van hem een drukbezet artiest. Illustratief is het dat hij toch kans zag om de nieuwe verzamel-cd van collega-zanger Will Ferdy onlangs ten doop te houden. Zelf kan hij het allemaal heerlijk relativeren: "Wat ik doe is luxe!" Vanuit Longs huiskamer aan het Italiaanse Comomeer worden nieuwe theaterplannen zorgvuldig uitgewerkt, maar daarover mag hij van zichzelf nog niet veel naar buiten brengen. "Voor hetzelfde geld moet ik aan het einde van de sessie alles in de open haard flikkeren." Wij wisten uiteindelijk toch iets los te peuteren...

“Het was druk van buitenaf,” zegt Robert Long op de vraag waarom hij heeft besloten zijn Lang Genoeg Jong Concert met een half jaartje te verlengen. “Mensen waren enthousiast en ik had niet zo’n erg volle agenda, dus dit paste er nog wel tussen. Maar december is echt het eindpunt, want op een gegeven moment moet je stoppen.” In het Campanilehotel aan de Amsterdamse Gaasperplas neemt de 57-jarige artiest de tijd om te verhalen over zijn vijftientigjarige solocarrière, die de basis vormt van ‘Lang Genoeg Jong’. Uit een onuitputtelijke historische bron van zo’n zevenhonderd liedjes heeft Long goed afgewogen welke melodieën voor een heruitvoering in aanmerking kwamen. “Ik heb geluisterd naar het publiek, maar heb ook geselecteerd op de mogelijkheden die het orkest biedt en of de inhoud van de liedjes nog redelijk actueel is. Eerlijk gezegd zag ik er best tegenop, want het is toch een soort oude lijen opgraven. Maar een aantal dingen die ik vijftientig jaar geleden uit woede schreef, blijkt nog steeds inhoudelijk te kloppen. En liefdesliedjes blijven nu eenmaal liefdesliedjes.” Selectie betekent dat er altijd iets uit het rijke repertoire sneuvelt. Dus ook dat er nog genoeg stof overblijft voor een Deel Twee. Robert lacht om dit voorstel. “Niet in de nabije toekomst, maar ik sluit het niet uit,” zegt hij doordacht.

Opschudding

De publiciteit rondom Longs nieuwste con-

Trouwens, niet dat alle opschudding zich alleen in Kampen of Volendam afspeelde. Zelfs in Amsterdam kwamen er vragen tot aan de raad toe of dat affiche niet vervolgd moest worden wegens schending van de openbare zeden.”

Het is niet de eerste keer dat Robert Long zijn medelanders shockeert. Samen met Leen Jongewaard speelde hij drie cabaretvoorstellingen, waarvan vooral de eerste, *Tot hier toe heeft de Heere ons geholpen*, veel weerstand opriep in ‘gristelijke’ kringen. “Treiteren en belachelijk maken is het beste wapen om dingen aan te vallen. Het is logisch dat je dan reacties krijgt. Wij beledigden ook nichten bij het leven, die vervolgens kwaad de zaal uitliepen.”

De weerstand tegen de christelijke moraal stamt uit Longs jeugd. Hij is opgegroeid op een boerderij in het Gelderse Ederveen, wat hij beschrijft als een zeer godsdienstige omgeving. “Terugkijkend heb ik alleen maar baat bij mijn opvoeding gehad. Het heeft een zeker verzet in me gevoed. Als je flikker bent en je hebt altijd geluisterd naar een kerk die homoseksualiteit volgens de Schrift verwerpt, moet je toch nadenken of je nog bij die club wilt horen. Een groot deel van mijn latere werk is ontstaan uit die controversie. Telkens bij jezelf redenen zoeken, dingen afwegen en een eigen standpunt innemen.”

Op zijn zeventiende verlaat Robert Long zijn ouderlijk huis en trekt de ‘wijde wereld’

GNADOLOGH

Een keerpunt in de carrière van de jonge artiest komt rond zijn dertigste levensjaar. Hij verlaat de succesvolle groep *Unit Gloria* om een soloalbum te maken, dat hij de titel *Vroeger of Later* meegeeft. Deze eerste LP slaat goed aan bij het Nederlands publiek, maar in succes heeft de zanger nooit geloofd. “Nog steeds denk ik niet in succes. Ik maak dingen voor mijzelf, niet voor anderen. Dat houdt mijn vrijheid in stand. Ik ben nooit bindingen aangegaan om mij voort te bewegen zoals een platenmaatschappij dat wil. Dat is precies de reden waarom ik bij Unit Gloria ben gestopt. Er was geen toekomst meer voor mij binnen die groep. Ik wil dingen maken waarin ik mijzelf kan ontwikkelen tot mijn dood en zelf kan bepalen wat ik leuk vind om te doen, hoe simpel of ingewikkeld dat ook is.”

In zijn op internet circulerende biografie typeert Robert zichzelf schertsend gedurfd als een van de GNADOLOGH's, de Grote Nederlandse Artiesten Die Ons Land Ooit Gekend Heeft. Overigens een zelfbedachte term. Voor hem blijft de Grootste onbetwist Toon Hermans. “Aan Toon Hermans kun je zien hoe betrekkelijk roem is in Nederland. Op het hoogtepunt van zijn carrière, nu dertig jaar geleden, begon iedereen op hem af te geven.” Met een serieuze blik: “Hoe een ander mij ziet, is mijn probleem niet. Ik heb mij nooit beziggehouden met de vraag hoe ik lig in de opinie. Net of ik zo ver-

burg en varkensstal

cert kon niet beter. Behoudend Nederland was wekenlang verbolgen over het feit dat op straataffiches voor de show de keurig geklede zanger poseerde met twee mannen in adamskostuum. Robert, krachtig: “Verbázend. We leven in een maatschappij die wel wat anders gewend is dan twee naakte heren. Kijk ’s avonds na elven maar eens naar de televisie en dan weet je het wel. De foto heeft een mooie symbolische betekenis. Ik ben de middelbare heer die tussen jeugd en ouderdom staat. Als je goed kijkt, zie je dat ik meer richting de oude man neig, omdat ik nu eenmaal die kant opga.

in. Dat hij op jongens valt, weet hij dan al drie jaar. De seksuele revolutie in de jaren zestig heeft een uitwerking op Roberts vrije gevoel. “Op het platteland waren lichamelijke en seksualiteit heel normale ingrediënten. Tegenwoordig heerst er een zeker schaamtegevoel. Seks wordt gestigmatiseerd en gecriminaliseerd, van porno tot pedofilie. Er ontstaat een kuddegeest die ik erg benauwend vind. Het is een rare tendens dat ouders hun eigen kinderen op straat niet eens meer durven aanraken. Dat maakt het klef, vies en verdacht.”

schrikkelijk bijzonder ben om de doodeenvoudige reden dat ik een liedje kan zingen. Wat ik doe is luxe!”

Dat succes ook zijn keerzijde kent, heeft Long van dichtbij meegemaakt. In 1993 stortte hij tijdens een theatershow in Gorinchem op het podium in. “Ik voelde me ontzettend beroerd, moest huilen en had overal pijn. Maar ik wist niet beter dan dat het een griepje was dat ineens uitbrak. Later bleek dat ik er onbewust al veel langere tijd mee rondliep en dat deze depressie te verklaren was door gebeurtenissen in mijn privé-leven. Ik heb hieruit geleerd dat

Colofon

Hoofdredacteur: Henk Krol

Directie: Henk Krol en Joop Boonstra

Bedrijfsleider: Hans van Velde

Redactie: Rob van den Berg, Adri van Esch, René van der Loo, Richard Wassing en Rits de Wit

Medewerkers: Kees Blom, Emiel Bootsma, Maxim Bezembinder, Wilberto van den Boogaard, Erik van der Burgt, Gooitsen Eenling, Ruth Geraedts, Alice van Gilst, Dick de Groot, Auke Herrema, Marjolijn de Meijer, Arnold Ory, Rob Rozeboom, Rachel Rusin, Fred Seviens, Eric van der Snoek, Wilbert van der Steen, Jan Swinkels, Prof. dr. Rob Tielman en Geert van Tol

Columnisten: Marjan Berk, Dan & Rollo, Boris Dittrich (D66), Rémi van der Elzen, Femke Halsema (GroenLinks), Albert Mol, Cees van der Pluijm, Peter Rehwinkel (PvdA), Otto Vos (VVD), Jan de Wit (SP) en Joop Wijn (CDA)

Correspondenten: Patrick Bremmers (Londen), Niels Swinkels (San Francisco), Marieke Verhaar (Neurenberg), Bruno van der Weerd (Parijs), Rex Wockner (San Diego) en Rop Zoutberg (Madrid)

Vormgeving: Marc Roelands en Michiel Player

Administratie: Claudia Megens, Jeannine Reijckers, Hanneke Bloem en Monique Sanders

Advertentie-acquisitie:
Geert Hoek en Roy Faas

Abonnementenadministratie: Hetty Oostelbos en Jo Geerts

Reisservice: Joop Boonstra, Frank van Ras en Kris van der Schaaf

Best Publishing Group BV/Gay Krant
Postbus 10 - 5680 AA Best
Website: www.gaykrant.nl
Tel. (0499) 39 10 00 Fax (0499) 37 26 38
Fax redactie (0499) 39 06 03
Giro: 4447100 Bank 10.70.62.968

Email:
algemeen: gaykrant@gaykrant.nl
administratie en abonnement: secretariaat@gaykrant.nl
advertentieafdeling: advertentie@gaykrant.nl
redactie: red@gaykrant.nl

Losse verkoop: Betapress BV, Krollaan 14, 5126 PT Gilze, (0161) 45 78 00.

Gay Krant in België: Postbus 9, 2470 Retie
Postrekening 000-147518-57
Bank 408-7037351-66

Losse verkoop: Persagentschap Vervoer & Distributie NV, Klein Eilandstraat 1, 1070 Brussel, tel. (02) 5252 14 11.

Losse nummers f 5,50/109 BEF, Jaarabonnementen f 89,50/1990 BEF. (bij automatische machtiging, anders + f 5,- adm.kosten).
Abonnementen buitenland f 160,-.

Abonnementen worden automatisch verlengd tenzij uiterlijk twee maanden voor het verstrijken van het abonnementsjaar schriftelijk bericht van opzegging is ontvangen. Betaling geschiedt d.m.v. toegestuurde acceptopdracht/automatische machtiging. Restitutie van abonnementsgelden is niet mogelijk.

Adreswijzigingen: tenminste drie weken van tevoren opgeven met vermelding van het oude én het nieuwe adres.

Rechten: Niets van deze uitgave mag op enigerlei wijze worden gereproduceerd, overgenomen of gebruikt worden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. All rights reserved.

Copying and republication only with written permission from the publisher.

Toezenden van kopij en/of foto's geschiedt geheel onder eigen verantwoordelijkheid van de afzender. Het afbeelden of ter sprake brengen in de Gay Krant van enig persoon of organisatie zegt niets over de seksuele voorkeur. De Gay Krant is aangesloten bij het Nederlands Uitgevers Verbond. ISSN 0922 0003.

Wie het werk van de Gay Krant wil steunen, kan donateur worden van de stichting de Vrienden van de Gay Krant, p.a. Postbus 10, 5680 AA Best. Giro 3940 (alleen voor giften, donaties en legaten), bank: 10.70.21.676 (idem). In België: 408-7057989-43.

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentie-wezen, gedeponeerd ter Griffie van de Arrondissement-rechtbanken en bij de KvK's in Nederland. De Regelen zijn op aanvraag kosteloos te verkrijgen.

Dialog

Stuur schriftelijke reacties naar de Gay Krant, t.a.v. Dialog, postbus 10, 5680 AA Best of fax naar nummer (0499) 39 06 03. Via email kan ook: red@gaykrant.nl, vermeld dan wel je postadres. Brieven langer dan 250 woorden worden door de redactie ingekort. De redactie heeft het recht om brieven zonder opgaaf van redenen te weigeren of in te korten. De Gay Krant is niet verantwoordelijk voor de inhoud.

Beleggen traditie?

Over welke achterban heeft GroenLinks-senator Bob van Schijndel het eigenlijk in Gay Krant 422? Hij beweert in het interview dat hij als homo nu eenmaal een beter contact met de achterban heeft. Dat waag ik toch op zijn minst te betwijfelen. Ik ben namelijk iemand van zijn achterban. Kunnen we eindelijk (binnenkort) echt trouwen, zet Van Schijndel het hele huwelijk op de helling. Er is heel veel jaren hard gestreden door begeisterte mensen om openstelling van het huwelijk te bewerkstelligen. Hij mag gerust, samen met zijn partijgenoten, vinden dat het hele instituut huwelijk afgeschaffd moet worden, maar niet van deze achterban. Hij gaat voorbij aan een mooie Nederlandse traditie, waar nu eindelijk ook homostellen met volle teugen gebruik van kunnen gaan maken. Bovendien kan ik toevoegen dat ik, meteen als de wet ook door de Eerste Kamer is, samen met mijn Karel als eerste in het stadhuis van Utrecht sta. Bob van Schijndel staat niet op onze gastenlijst.

Martin Keijzer, Utrecht

Ambassadeur

Onze nieuwe ambassadeur bij het Vaticaan heeft van paus Johannes Paulus II flink door de benen gehad over de openstelling in ons land van het burgerlijk huwelijk voor homo's. Elke samenleving zou volgens de paus basisstructuren nodig hebben om te dienen als objectief en solide fundament en in de objectieve ogen van de paus ondermijnt het homohuwelijk de samenleving. Bij het lezen van dit bericht streden woede, verdriet en lachlust om de voorrang, voornamelijk vanwege dat woord 'objectief'. De bulderende lach heeft met enige moeite van mijn woede gewonnen. Objectiviteit en

religie levert regelmatig een lachwekkende, maar helaas veel vaker een levensgevaarlijke combinatie op. Zo bleef de rooms-katholieke kerk in en met al haar objectiviteit nog lang en stug volhouden dat de zon om de aarde draait, terwijl de wetenschap al lang en breed had bewezen dat de aarde om de zon draait.

Verschrikkelijk is het echter dat die kerk al eeuwenlang de mensheid teistert met vele door haar als objectief betitelde waarheden en er zelfs niet te beroerd voor was om anderswetenden en -denkenden van haar gelijk te overtuigen door grote aantallen mensen als ketters te vermoorden. Nog onlangs heeft de paus daarvoor schuld beleden. Wat ik kortom gezegd wil hebben is dat de religie en objectiviteit niet samengaan en dat de paus, gezien de bloedige geschiedenis van zijn organisatie, dat als geen ander zou moeten beseffen. Of zou hij heimelijk nog steeds denken dat de zon om de aarde draait? Die verdoemde Galileo toentertijd ook, en nu weer het homohuwelijk in dat ketterse Nederland!

De pauselijke uitspraken bieden aan onze gedeukte minister van Buitenlandse Zaken overigens wel een prachtkans om zijn blazen fraai op te poetsen. Als ik Van Aartsen was, zou ik hem namelijk een scherpe protestnota sturen wegens zijn inmenging in onze binnenlandse aangelegenheden. Ik zou de rooms-katholieke roerganger erop wijzen dat er in Nederland een scheiding tussen kerk en staat is en dat die scheiding hem weliswaar het recht geeft om homotrouwpartijen in zijn religieuze etablissementen te weigeren, maar dat diezelfde scheiding aan de Nederlandse wetgever het recht geeft het burgerlijk huwelijk voor homo's open te stellen zonder te worden geconfronteerd met religieus kolonialisme vanuit het Vaticaan.

Jan Krol, voorzitter COC Twente/Achterhoek Enschede

Glenn

Het doet mij als trouwe Vlaamse abonnee goed dat de Gay Krant ons weer volledig mee laat tellen. Artikelen over Will Ferdy, het Roze Huis zijn voor ons zeer interessant om te lezen. Hopelijk vergeet de redactie Glenn Verhoeven niet als hij vroeg of laat het Big Brother-huis gaat verlaten. Hij doet immers veel positiefs voor alle holebi's.

Eric Verdaas, Antwerpen

► je jezelf heel goed voor de gek kunt houden. In je persoonlijk leven zitten de wortels van het kwaad en dat heeft zijn uitzaaiingen naar je werk.” Op dit moment gaat het goed met zijn leven. “Dank u, dokter,” zegt hij plagerig.

Naast verlenging van zijn *Lang Genoeg Jong* tournee, gaat ook *Tsjechov* dit theaterseizoen in reprise. Deze musical schreef Robert Long samen met Dimitri Frenkel Frank. Vanwaar een musical over deze beroemde Russische auteur? “Het oorspronkelijke plan van Dimitri was om er een boek over te schrijven, maar hij vond een musical veel leuker. Daarop heeft hij mij gevraagd en gevoed met informatie, want voor die tijd had ik absoluut niets met Tsjechov. We hielden ons daarbij aan de belofte dat als het niets zou worden, we het script ritueel in de open haard zouden verbranden. Dat was gelukkig niet nodig.”

Varkens

De media-aandacht rondom Robert Long wordt enigszins overvleugeld door zijn functie als ambassadeur van *Stichting Varkens in Nood*, die hij sinds begin oktober bekleedt. Een merkwaardige stap? “Nee, ik heb mij altijd al verdiept in hoe beesten worden behandeld. Dat komt mede doordat ik ben grootgebracht op een boerderij. Mijn rol is een sticker zijn, een bekende kop die er toe bijdraagt dat de Stichting onder de aandacht komt. Het gaat mij er niet om dat mensen geen vlees eten, want ik eet zelf ook wel eens een karbonaadje. Mensen moeten de keus hebben om ecologisch vlees te kopen en dat is er nog te weinig.”

Robert staat op om thee te bestellen. Tegenspraak duldt hij niet. “Ik moet een beetje in beweging blijven, anders word ik zo’n oude man.” Uitkijkend op de Gaasperplas, onder de rook van de Bijlmer, is toch anders dan een blik werpen op het Comomeer in Noord-Italië. Daar zit de inspiratie van Robert Long en daar werkt hij aan zijn nieuwe theaterplannen. “Mijn destijds

vriend en ik gingen altijd naar Italië op vakantie en we vroegen ons af hoe het is om daar te wonen. Nu woon ik er al veertien jaar, maar voor ons plattelanders blijft het adembenemend. Ik kijk uit op de uitlopers van de Alpen. Fascinerend.”

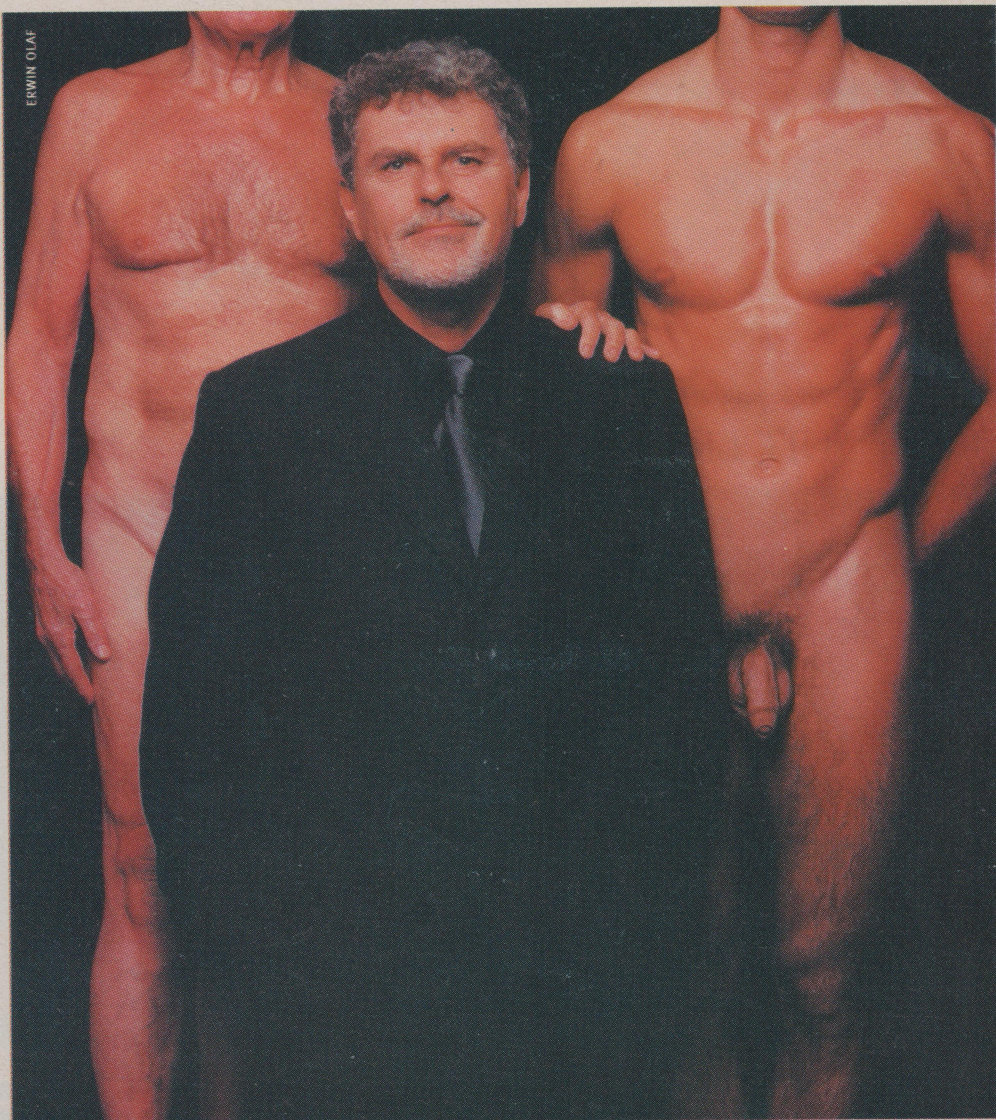
Interesse tonen in zijn nieuwe plannen mag, doorvragen niet. Onder de titel *Cole Porter's Songbook* brengt hij in de maand december samen met Joke Bruijs, Pia Douwes en pianist Cor Bakker een Nederlandse hommage aan de Amerikaanse en homoseksuele songwriter Cole Porter. Maar daarna? “Ik mag er nog niets over zeggen van mijzelf. Voor het zelfde geld moet ik aan het einde van de sessie alles in de open haard flikkeren.” Een tipje van de sluier dan? “Er komen twee projecten binnen nu en twee jaar; een musical en een soloprogramma met liedjes. Maar de musical wordt iets totaal anders dan Tsjechov

en het liedjesprogramma heel anders dan mijn huidige concert. Ik weet alleen nog niet aan welke paraplu ik dat moet ophangen.”

Voorlopig moeten we genoeg nemen met Longs net uitgebrachte verzamelalbum *Vanavond tussen 8 en 11* en natuurlijk zijn muziekprogramma *Mezzo*, elke zondagochtend bij de AVRO op Radio 2.

• Richard Wassing

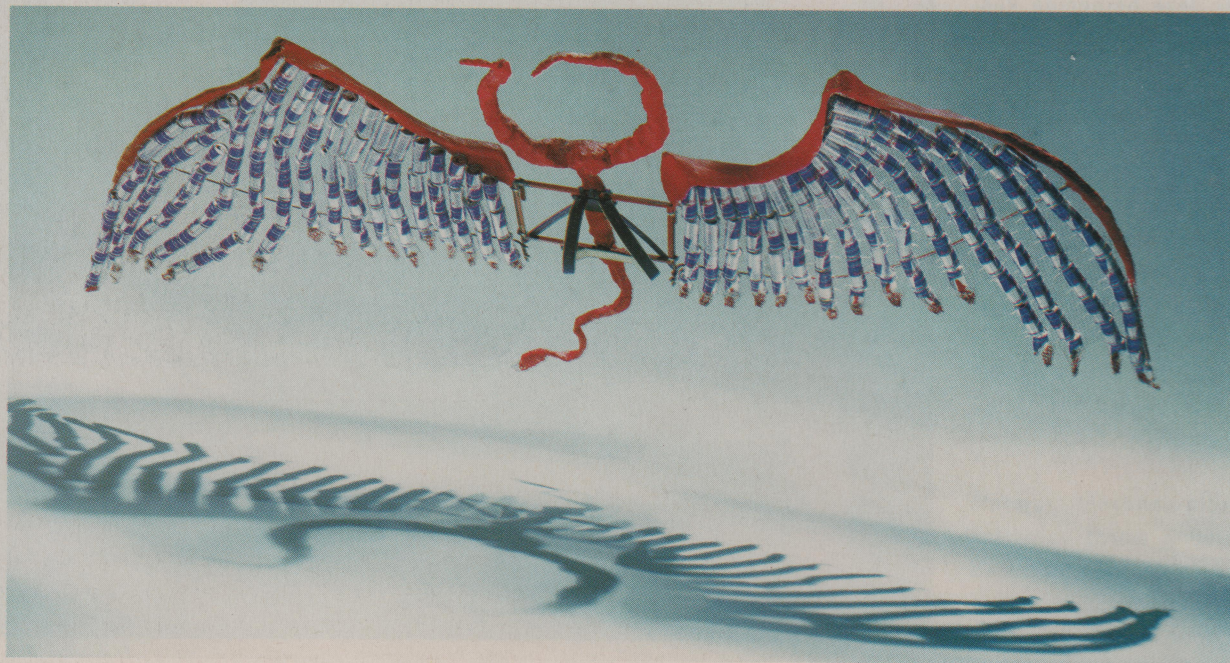
Korte tijd na het interview bracht Robert Long zijn nieuwe plannen deels naar buiten. De musical waar Long zo geheimzinnig over sprak, wordt *Peter en de Wolf*, die in februari in Nederland en België te zien zal zijn, onder andere op 23, 24 en 25 februari in Carré Amsterdam.

KUNST UIT LICHAAM EN GEEST.

"Teufelswerk" van Peter-Andreas

Tentoonstelling
Red Bull Creativity Contest.
www.redbull.nl

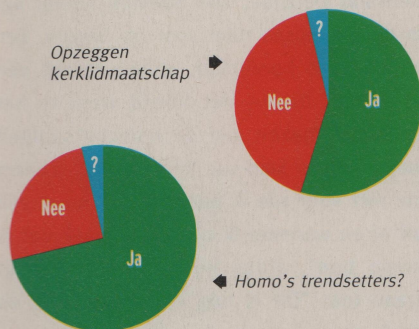
Van 27 november t/m 3 december,
Filmmuseum & Vertigo,
Vondelpark, Amsterdam.

Open: elke dag
van 12 tot 24 uur.
Gratis toegang.

Enquête

Moeten gelovige homo's het lidmaatschap van hun homofobe kerk opzeggen? Op onze wekelijks internet-poll vond liefst 60,1% dat dit inderdaad zou moeten. Toch vindt een flinke 35,2% dat je dit juist niet moet doen. Slechts een kleine groep (4,7%) heeft geen mening. Nog duidelijker is de mening over de vraag of homo's trendsettend zijn: een overgrote meerderheid van 72,1% vindt dat inderdaad, terwijl slechts 21,4% het tegendeel beweert. Hier heeft 6,5% geen mening.

Politici bij Anna Blaman Huis

Werkbezoek van landelijke en provinciale politici aan Leeuwarden

Op initiatief van directeur Froukje Hernamdt bezochten vorige week de PvdA-Tweede Kamerleden Peter Rehwinkel, Annet van der Hoek en Harm-Evert Waalkens en politici van de provinciale staten uit Friesland, Groningen en Drenthe het Anna Blaman Huis in Leeuwarden. Hernamdt had zelf al

meerdere malen deelgenomen aan dergelijke politiek getinte bijeenkomsten en het viel haar daarbij op hoe vanzelfsprekend de aandacht betreffende homozaken naar de Randstad getrokken werd. "Alsof Nederland bij de Randstad ophoudt", protesteert Hernamdt. Het leek de directeur van het homodocumentatiecentrum een goed idee om de volksvertegenwoordigers eens naar het noorden te halen. Tijdens het werkbezoek presenteerden het COC, De Kringen, Orpheus, Homoseksualiteit en Geloof, Ouders en Homoseksualiteit en de Lesbische Vrouwengroep Friesland zich. Na het bezoek aan het Anna Blaman Huis en de nieuwe locatie van het COC kregen de politici van de gemeente Leeuwarden een lunch aangeboden in het *Stadhouderlijk Hof*, gevolgd door een museumbezoek. De dag eindigde feestelijk in het Anna Blaman Huis met een optreden van homokoor *Onder Anderen*.

Instrument voor verandering

Met financiële steun van onder meer de Europese Commissie en een tweetal Nederlandse ministeries wordt op 23 november het boek *Be Equal Be Different* gepresenteerd. Het boekwerk is volgens auteur Margreet van Muijlwijk een 'instrument voor verandering'. Negen organisaties uit 4 landen werkten mee aan het boek. Zij kwamen tot de ontdekking dat discriminatie op grond van sekse, etniciteit, seksuele voorkeur of leeftijd volgens dezelfde patro-

nen verloopt en in meer of mindere mate dezelfde schade aanricht. "Al vlug bleek dat beeldvorming en stereotypering snel geboren zijn en gemakkelijk een eigen leven gaan leiden", vertelt Nel van Dijk, voorzitter van de Stuurgroep *Be Equal Be Different*. "Soms wordt onheuse bejegening en discriminatie gevoed door onwetendheid of door angst voor het onbekende en vaak ook uit superioriteitsgevoel. Opvallend is in ieder geval dat de manier waarop mensen gedis-

crimineerd worden zulke grote overeenkomsten vertoont." Het te verschijnen boek toont hoe in bedrijven, bij sportverenigingen en gemeenten ongelijke behandeling daadwerkelijk aangepakt kan worden. Nel van Dijk: "We denken met dit boek een nuttige bijdrage te leveren aan de bestrijding van discriminatie in de Europese Unie. Want de bedoelingen van de Europese Commissie zijn goed, maar in de uitvoering is zij afhankelijk van 15 lidstaten en miljoenen mensen." Een exemplaar van de publicatie is gratis aan te vragen bij het landelijk kantoor van het COC, tel. (020) 623 45 96.

LODEWIJK DIMPEL

Quizvraag

Vraag: *Wie mogen (helaas) met elkaar trouwen?* Goede antwoord: *homo's*. Het *Reformatorisch Dagblad* stuurde ongevraagd naar basisscholen in het hele land een maandquiz bedoeld voor leerlingen in groep 7 en 8, met daarin bovenstaande vraag inclusief het woordje 'helaas'. Een verontwaardigde leerkracht van een basisschool meldde het voorval bij het *Meldpunt Discriminatie* in Leiden. "Wij vinden dat de vraag niet door de beugel kan", verklaart Sanneke Bakker van het Meldpunt. "Homoseksuelen worden op deze manier naar onze mening op grote schaal gediscrimineerd door dit dagblad." De directeur van het *Reformatorisch Dagblad* weigert in te gaan op de stellingname van het Meldpunt dat de vraag discriminerend is.

Balie

De gemeenteraad van Den Haag heeft besloten een loket te openen voor allochtone homo's. PvdA'er Rabin Baldewsingh is de indiener van de motie. Hij meent dat er binnen de allochtone gemeenschap een taboe op homoseksualiteit rust. Eerdere initiatieven om tot opvang en begeleiding van allochtone homo's te komen strandden. Een gemeentelijke balie zal de drempel voor veel homoseksuele immigranten verlagen, zo hoopt Baldewsingh. Naast de *Politieke Partij Scheveningen* stemden ook GPV, SGP en RPF tegen.

Huwelijk

Mensen moeten kunnen trouwen in de kerk zonder officieel in het burgerlijk huwelijk te zijn getreden. GroenLinks wil met dit voorstel christenen tegemoetkomen die vinden dat de ceremonie in het gemeentehuis geen betekenis meer heeft, nu ook personen van gelijk geslacht mogen trouwen. Kamerlid Femke Halsema wil dat christenen de mogelijkheid krijgen het gemeentehuis links te laten liggen en alleen 'voor de kerk' te trouwen. Nu staan echtelieden die alleen in

de kerk trouwen, officieel slechts geregistreerd als 'ongetrouwd samenlevend'.

Belofte en aanklacht

De conservatieve kandidaat voor het burge-meesterschap van Parijs Phillipe Seguin doet verwoede pogingen ziertjes te winnen. In een interview met het Franse gay-magazine *Illico* doet hij allerlei belofte om homo's gunstig te stemmen. Zo kondigt hij een groot HIV-preventieproject aan, geld voor homo-organisaties en hij heeft toegezegd dat hij in 2001 mee zal lopen in de *Gay Pride*-mars. Zijn socialistische opponent Bertrand Delanoë, zelf openlijk homo, ligt in de prognoses ruim voor op Seguin. Een ander Frans homoblad, *e.male*, hangt een aanklacht boven het hoofd wegens het openbaar maken van de homoseksualiteit van politicus Jean-Luc Romero. "Ik schaam me niet voor wie ik ben, maar ik maak zelf uit of en wanneer ik openbaar maak dat ik homo ben", aldus Romero en hij voegt eraan toe: "Dit is nog nooit eerder in dit land voorgekomen. Ik had me voorgenomen het eerst aan mijn gezin te vertellen."

Marjan Berk

Oud? Hoezo?

Hoe oud bent u? Goh, wordt het niet eens tijd, dat u het rustiger aan gaat doen? Wanneer houdt dat schrijven nou eens op? Die vragen uit de buitenwereld worden met de regelmaat van een klok op mij afgevuurd. En hoewel van hogerhand toch voortdurend wordt geroepen, dat het wel handig zou zijn als de pensioengerechtigde leeftijd eens een beetje naar boven zou worden opgerekt, is mijn Umwelt nog steeds van mening dat je het na je vijftenzestigste levensjaar nou maar eens een beetje rustiger aan moet doen.

En hoe ik ook uitleg, dat ik heus genoeg middagdutten doe en bij iedere zich voordoeende gelegenheid gestrekt ga om lekker uit te rusten... men schudt het hoofd en vindt het maar niks. Als het mij per ongeluk ontsnapt, dat ik een beetje moe ben, kan ik wachten op het commentaar:

'Tja, dat komt er van. Dan moet je het maar een beetje rustiger aan doen!'

Als ik 's avonds na een lezing naar mijn vierwieler loop, hoor ik menigmaal: Bent u alleen? Is er niemand bij u? Gut...vindt u dat niet eng? Al deze goed bedoelde opmerkingen doen mij altijd weer denken aan de tijd, dat mijn vijf kinderen nog jong en thuis waren. Ik werkte en dat leidde er toe, dat er in interviews met regelmaat werd gevraagd: 'Hoe doet u dat nou toch met al die kinderen?' Waarop ik steevast antwoordde: 'Nou, die verwaarloos ik! Want dat bedoelt u toch?' En nu ik de magische vijftenzestig jaar-grens ben gepasseerd, zijn er weer die nieuwe clichés, waar we mee om de oren worden geslagen. Het rare is, dat je je meestal pas echt oud gaat voelen door al die reflecties uit de buitenwereld. In mijn hoofd ben ik nog steeds een jaar

of dertien, ongeveer op de manier waarop Annie Schmidt altijd zei, dat ze zich acht jaar voelde. Het is de manier van naar de wereld kijken, die de leeftijd van de mens bepaalt, onafhankelijk van wat er met dat ouwe lijf verder gebeurt. Want natuurlijk wordt er ook nog wel eens van achteren gefloten, maar als de fietser langszij komt, rijdt hij toch heel vlug door! Oud worden, tja... In de *Sunday Times* van drie weken terug zegt de door mij zeer bewonderde schrijver John Mortimer: 'Old age is not a tragedy. It's a farce!' Kijk zo'n uitspraak, daar kan ik wat mee. En even later merkt hij op: 'Iemand die zijn eigen belachelijkheid niet onder ogen wil zien, moet niet oud worden!' Enfin, genoeg ouwe sokkenpraat. Ik ga vroeg naar bed. Want dan houd ik het nog een poosje vol, oud zijn!

Gays steunen Gore

Schaduwverkiezingen wijzen uit dat 70% van de Amerikaanse homo's tijdens de vorig week gehouden presidentsverkiezingen op Al Gore heeft gestemd. De Human Rights Campaign (HRC), Amerika's grootste politieke homogroepering, had er bij haar 360.000 leden op aangedrongen toch vooral de Democraat te steunen. Gore verklaarde tijdens zijn campagne dat hij zou ijveren voor een federale wet die ontslag op basis van seksuele geaardheid verbiedt. Ook misdaden vanwege seksuele geaardheid beloofde hij wettelijk aan te pakken door middel van de Hate Crimes Prevention Act. De Democratische voorman had verder aangegeven dat hij het stringente Don't ask, don't tell-beleid van Clinton wil loslaten, omdat hij vindt dat een coming-out in het leger moet kunnen. Bovendien gaf Al Gore aan dat hij bewust meer openlijk homoseksuelen zou benoemen op regeringsposten.

Hoewel George W. Bush tegen al deze verbeteringen was, heeft toch 25% van de homoseksuele kiezers op hem gestemd. "We zijn erg teleurgesteld dat nog een kwart van onze achterban voor Bush heeft gekozen. We zullen scherp toezien of het door Bush gepropageerde 'conservatisme met compassie' ook daadwerkelijk gestalte zal krijgen", stelt HRC-directeur Elizabeth Birch. Ze zegt ervan uit te gaan dat running mate Dick Cheney de belangen van zijn lesbische dochter, op wie hij very proud is, niet zal verkanselen. Ralph Nader van de linkse Green Party snoepte vier procent van de roze stemmen weg bij Al Gore. In de komende Gay Krant brengen wij een uitgebreide nabeschouwing van de verkiezingen, met analyses over de gevolgen voor de Amerikaanse homogemeenschap en -emancipatie.

Gouverneur Vermont herkozen

In de Amerikaanse staat Vermont werd de zittende gouverneur Howard Dean herkozen. De Democraat kreeg een storm van kritiek over zich heen van behoudende bevolkingsgroepen nadat hij, als eerste in de Verenigde Staten, het verregaande geregistreerd partnerschap had geratificeerd. Als hij minder dan 50% van de stemmen zou hebben gehaald, was hij vervangen door een Republikein.

Bush op homofobe school

Een homorechtenorganisatie beschuldigt George Bush van het aanmoedigen tot discriminatie. Vlak voor de verkiezingen bezocht hij in Michigan een school waar homoseksuelen worden geweerd. De organisatie zegt dat Bush met zijn bezoek een vrijbrief geeft aan scholen om homoseksuele studenten te discrimineren. De school eist van leerlingen dat ze een gedragscode onderschrijven waarin ze elke vorm van 'immoreel gedrag' afwijzen. Daaronder verstaat de schoolleiding liegen, bedriegen, stelen en homoseksualiteit.

Cher voor Gore

Naast de traditionele steun van Barbra Streisand kon Al Gore ook rekenen op de support van zangeres Cher. Zij stelde de opnames voor haar nieuwe cd uit om Gore tot op het laatste moment te kunnen steunen in zijn campagne. Openlijk vroeg ze zich af of de Amerikanen hun 'fucking mind' waren verloren. "Is iedereen dan vergeten hoe het was tijdens de illustere Reagan-Bush-jaren? Toen hadden mensen geen geld en geen werk." Ze voegde er fijntjes aan toe: "Ik mag Bush niet. Ik vertrouw hem niet. Ik hou niet van zijn programma. Hoe hebben zwarten, vrouwen en leden van minderheidsgroeperingen in hemelsnaam op hem kunnen stemmen?"

Albert Mol

Prijzen

Onlangs werd de Erasmusprijs uitgereikt aan Hans van Manen. Als er iemand is die daarvoor in aanmerking komt, is hij het wel. Beter laat dan nooit, moet ik daar eigenlijk nog aan toevoegen. Via deze column feliciteer ik hem van harte. Ik ben blij met de erkenning die hij - zéér en zéér terecht - hiermee krijgt. In mijn ogen is dit de kroon op een zeer bijzonder oeuvre. Ondanks het feit dat we ons wel eens mogen afvragen wat een prijs nog voorstelt. De hele wereld slibt ermee dicht. Voor iedere scheet wordt een award uitgereikt. We hebben de Zakenvrouw van het Jaar. De Televisierring. De Beste Zus en de Beste Zo, de Mooiste Dit en de Prachtigste Dat. De winnaars krijgen allemaal een groot geldbedrag, want anders interesseert het niemand meer. Logisch: zelfs voor Het Beste Kunstwerk, het Meest Begrijpelijke

Kunstwerk, het Meest Onbegrijpelijke Kunstwerk en De Meest Begrijpelijke Uitleg Over een Onbegrijpelijk Kunstwerk worden nominatielijsten aangelegd.

Nu vliegen de miljarden het kabinet binnen. Het houdt niet op met meevallers. We hebben steeds meer tijd om naar steeds meer tv-sterren te kijken die allemaal een onnozele talkshow presenteren en in onnozele soaptroep meespelen. Die wonen allemaal in miljoenenpanden die voor miljoenen worden bewaakt door peperdure alarmsystemen. En waar bodybuilders en Dobermanhonden acuut op elke schurk afstormen die zich op het terrein aandient.

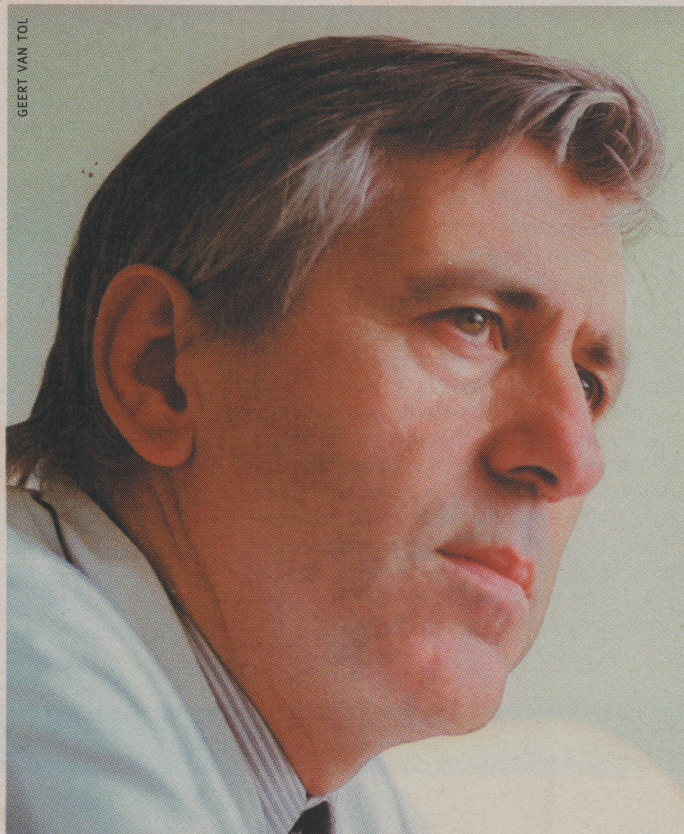
In het ziekenhuis gaat ook wel eens een alarmbelletje. Dan komt er een heel lieve jongen of lief meisje aan je bed zitten. Om je angst weg te praten. Je krijgt een pilletje of een slokje water en als je rustig bent - uren later als de booswicht

verdreven is - gaat hij of zij pas weg. De volgende morgen zegt een prachtig blond meisje met zuidelijk accent: Zo, we gggaan u even wassen. Eerst de voorkant. Dan draaien we u om en doen we even de billen. Dan denk je als oude man: Oh mijn God, wat gênant. Maar dat meisje zegt: 'Aggg nee hoor, vin'k helemaal niet'erggg. Da's m'n vak.' Wat voor vak? Een van de mooiste vakken die er bestaan. Het wordt hoog tijd dat al die lieve kinderen die zo'n opofferend werk doen, betaald krijgen naar wat ze waard zijn. Zonder gekibbel. Zonder dat ze in de regen naar het Binnenhof moeten lopen om te demonstreren. Want wie - als het belletje gaat - aan je bed komt zitten om te zeggen dat je voorlopig nog niet dood gaat, verdient wat mij betreft de Hoogste Prijs. Wat zou het heerlijk zijn als er wat van de miljoenen-kabinettenregen op hun salarisstrook viel.

Race tussen middelen en mutaties

In de regio Amsterdam komen wekelijks zo'n tien nieuwe HIV-patiënten onder behandeling. Aidsdeskundige Sven Danner, net verhuisd van het AMC naar het VU-ziekenhuis, zou op zijn nieuwe werkplek graag een vierde polikliniek voor HIV-geïnfekteerden willen inrichten om zo de druk op de drie al bestaande poli's te verlichten. Intensieve begeleiding van patiënten blijft immers nodig, juist met de nieuwe virusremmers van de laatste jaren. Door goede opvang kan medicijnmoeheid en *patient-compliance*, het slechter opvolgen van therapeutische adviezen, voorkomen worden.

Prof. dr. Sven Danner

Er is slechts beperkt tijd voor een interview. Professor dokter Sven Danner heeft het razend druk. Op zijn werkkamer pal boven de ingang van het VU-ziekenhuis staan nog ettelijke niet-uitgepakte verhuisdozen, terwijl hij toch al ruim een week op zijn nieuwe werkplek bivakkeert. "Ik moest meteen aan de slag, een overlap met mijn voorganger was er niet", verontschuldigt hij zich. "Je weet hoe het gaat; je hebt minstens tien keer méér rotzooi dan je zelf denkt." Danner begon zijn medische carrière 30 jaar geleden in het Amsterdamse *Binnen-gasthuis* en verhuisde in 1981 met dat hospitaal mee naar het Academisch Medisch Centrum. De nieuwe baan - hoofd interne geneeskunde bij het ziekenhuis van de Vrije Universiteit - heeft hij niet zelf gezocht; die kwam op zijn weg. En hoewel hij zichzelf omschrijft als een honkvast persoon,

besloot hij toch de overstap te wagen. De vergelijking tussen de nieuwe uitdaging en de hem resterende uitdaging bij het AMC viel in het voordeel van de VU uit. Hij staat nu zelf aan het hoofd van een afdeling en dat gaf de doorslag. Danner: "Ik kan nu het beleid naar mijn hand zetten en ben zélf verantwoordelijk voor de beslissingen die ik neem, ook de verkeerde!" De hoogleraar verhaalt van een ingrijpend besluit bij het AMC, waarmee hij het volkomen oneens was. Hij kon echter zijn superieuren niet overtuigen van zijn gelijk. "Na het *Wereld Aids Congres* in 1996 in Vancouver stond er een wild optimisme onder patiënten, medici, beleidsmakers en subsidiegevers. De combinatietherapie was op de markt gekomen. Voor het eerst zag men het aantal afweercellen sterk stijgen en niet na een aantal maanden weer terugvallen. Bij

zieke mensen verbeterde het algemeen welbevinden aanzienlijk. Ze kwamen kilo's aan en de sterfte begon op indrukwekkende wijze te dalen. Een half jaar heb ik desondanks gewaarschuwd voor een te sterk en voortijdig optimisme. Maar de stemming was euforisch en niet meer te stuiten. Onderzoekssubsidies werden afgebouwd en de directie van het AMC besloot haar wereldbegaamde aidsafdeling te sluiten en zwaar te bezuinigen op de bezetting van de polikliniek. Voor die eerste maatregel kon ik begrip opbrengen. Van de zestien bedden waren er door het medische succes constant slechts vier bezet. Maar voor het inkrimpen van de verpleegkundige begeleiding in de polikliniek had ik geen enkel begrip. De verklaring van het management dat HIV-patiënten niet méér begeleiding nodig hadden dan andere categorieën zie-

ken, was naar mijn mening absoluut onjuist. Mensen met een HIV-infectie krijgen geen bescheiden kuur, maar moeten levenslang pillen slikken volgens een streng regime. Met een goede patiëntenbegeleiding zouden virologisch falen en toenemende resistentie voorkomen kunnen worden. Maar het bekendste aidsziekenhuis van Nederland slankte in die zin haar polikliniek toch af en gaf daarmee het volkomen verkeerde voorbeeld. Ik stond erbij en keek ernaar, maar kon mijn bazen niet overtuigen van hun ongelijk. Dat was mijn grootste frustratie en een van de moeilijkste momenten uit mijn loopbaan." Later heeft het AMC het besluit teruggedraaid en in rap tempo de polikliniek weer opgebouwd. Verder heeft Danner over zijn vorige werkgever niets dan lof. Hij roemt de patiëntenzorg en het wetenschappelijk onderzoek en spreekt zelfs over het AMC als Europees referentiecentrum voor HIV-infecties.

Sterftcijfer

De moderne, sterke anti-HIV-behandeling heeft een positieve invloed gehad op het sterftcijfer aan aids in de westerse landen. De *combinatietherapie*, ook wel *cocktailtherapie* of *tripletherapie* genoemd, is voorlopig aan de winnende hand. Er ontstaat weliswaar voortdurend resistentie tegen alle middelen, maar er komen ook steeds weer nieuwe middelen bij. "Voor veel patiënten kan er gesproken worden van een labiel evenwicht", stelt Danner. Bij de geïnfecteerden die wél profiteren van de succesvolle antiretrovirale behandeling doen zich naast de zegeningen ook problemen voor. De *Buffalo Hump* is er één van. Bij deze voor de patiënt zeer belastende bijwerking hoopt zich vet op in de nek. Het is een onderdeel van het *lipodystrofie-syndroom*, waarbij vet op centrale plaatsen - nek, buik, borsten - toeneemt, terwijl op armen, benen, gezicht, maar ook billen al het vet verdwijnt. Aders worden daardoor prominent zichtbaar. "Het is een mechanisme waarvan we nog niet veel begrijpen", biecht Danner op. "Soms lukt het door de therapie te wijzigen de lichaamsveranderingen een halt toe te roepen, maar vaak is de al aangerichte schade niet meer te herstellen. Voor de patiënt is het een groot cos-

metisch, en daardoor ook psychologisch, probleem." Bij 30 tot 35% van de personen die behandeld worden met een anti-HIV-middel komt deze vreemde vetverdeling voor. Nogal wat patiënten overwegen bij het verlies van het schoonheidsideaal te minderen of te stoppen met het slikken van pillen. Danner oprecht fel: "Dan word ik boos! Ik herinner me de wegterende jonge mensen van nog geen tien jaar geleden, de steeds afschuwelijker wordende en sterk verminkende complicaties, de deerniswekkende dementieën. Dat staat me nog helder voor de geest. Ik zeg dan tegen die patiënt: 'Oké, je wordt misschien iets minder aantrekkelijk, maar het alternatief is ontelbaar malen gruwelijker. Uiteindelijk moet je natuurlijk zelf bepalen wat je wilt. Maar ik ben wel verplicht om je heel duidelijk te maken wát je dan in feite aan het beslissen bent'."

Resistent

De farmaceutische industrie zal telkens weer met nieuwe HIV-remmers komen. Noodzakelijk, want het virus blijft evalueren en wordt door mutaties keer op keer resistent. Voor de patiënt is het een voortdurende race tussen nieuwe middelen en nieuwe mutaties. De overheid ziet inmiddels in, na het eerder afbouwen van subsidies, dat de strijd tegen HIV ook in Nederland nog niet is gestreden. Vanaf komend jaar wordt de aidsbehandeling ondergebracht bij de *Wet Bijzondere Medische Verrichtingen* (WBMV). Iedere medische instelling krijgt krachtens die wet jaarlijks een vast en reëel bedrag per patiënt, waardoor de kwaliteit van de zorg gewaarborgd blijft.

Is de financiële situatie in Nederland tamelijk geruststellend, de toestand in ontwikkelingslanden is van een totaal andere dimensie. "Daar dreigt de ramp catastrofaal te worden", zegt Danner en hij staft zijn uitspraak met grafiekjes van de *Wereldgezondheidsorganisatie*, waarop voorspellingen te zien zijn over het miljoenen aantal mensen dat de komende jaren aan aids zal sterven. "Het beschikbaar komen van een effectief, massaal toepasbaar vaccin zal nog jaren duren en een infrastructuur op het gebied van gezondheidszorg is in de derde wereld niet of nauwelijks aanwezig. Dat is

overigens geen vrijbrief om niets te doen; we moeten ergens beginnen, bijvoorbeeld bij buitenlandse vestigingen van westerse bedrijven, zoals velen nu bepleiten."

Schatting

Sven Danner (54) constateert dat de populatie van aidspatiënten sterk verandert. Er zijn nog steeds veel homoseksuele mannen onder de geïnfecteerden, maar de 90% van weleer is teruggelopen naar een 50 tot 55%, is de schatting van de aidsdeskundige. Danner rekent verder: "Dertig, misschien wel veertig procent van de zieken zijn nu immigranten of asielzoekers. De overblijvende groep wordt gevormd door hetero's, kinderen die geboren zijn uit besmette moeders en drugsverslaafden. Die laatste categorie is trouwens nooit zo groot geworden als we hadden gevreesd." De verschuiving in de afkomst van aidspatiënten heeft consequenties: "Homo's wisten wat er speelde, zijn goed georganiseerd en hebben veel zelf opgeknapt. Ze handelen bovendien pro-actief; zijn er op tijd bij, zodat de behandeling kan worden begonnen voordat ze ziek worden. Immigranten komen uit allerlei groepen, die categorie is heel divers en veel moeilijker te bereiken." De Amsterdamse hoogleraar is ervan overtuigd dat, gezien wat er in de pijplijn zit aan medicijnen, mensen nog heel lang behandeld kunnen worden. Naast anti-HIV-geneesmiddelen hoopt hij dat binnenkort ook middelen beschikbaar komen om het afweersysteem te versterken. Danner schat dat er in ons land momenteel 5.000 HIV-geïnfecteerden onder behandeling staan en dat er daarnaast nog tussen de 8.000 en 10.000 mensen met HIV besmet zijn. Dat aantal zal niet spectaculair meer toenemen, zo is zijn vermoeden. "De sterfte in Nederland zal, in tegenstelling tot in ontwikkelingslanden, laag blijven", verwacht hij. "Mensen moeten zich echter wel blijven realiseren wat dat kost. De zegeningen en problemen van de middelen die we hier in het rijke westen hebben gekregen, houden elkaar momenteel in evenwicht. Maar het is en blijft een wankel evenwicht."

• Adri van Esch

Op Wereld Aids Dag wordt over de hele wereld stilgestaan bij de velen die zijn overleden en extra aandacht geschonken aan de ziekte aids, die wereldwijd iedere dag legio slachtoffers eist. In Nederland is de toename van het aantal HIV-seropositieven minder snel gestegen dan in de ontwikkelingslanden en vooral Afrika. Wereldwijd wordt gezocht naar een vaccin dat het aidsvirus voorgoed kan uitroeien. Driehonderd langdurige slachtoffers worden internationaal onderzocht om tot vergelijkingen te komen. Nederland levert vier patiënten. Menno Boekel is één van hen.

"Ik blijf een positieve le

Ofschoon Menno Boekel achttien jaar aids heeft, blijft hij een optimist, een levensgenieter. Toen Menno in 1982 geopereerd moest worden aan een ontstoken milt, werd tussen neus en lippen een test op seropositiviteit bij hem afgenomen. Drie weken later hoorde hij de uitslag: 'positief', zei de dokter. "Na de operatie praten we verder." Niemand wist in die tijd nog wat seronegatief en positief was. Naderhand bleek dat Menno zijn positief-zijn moest vertalen naar negatief. "Het klinkt gek,

maar ik ben er niet eens van geschrokken." Menno heeft heel lang zonder pillen gedaan. Vijftien jaar om precies te zijn. Hij ziet er op het eerste gezicht prima uit. Een vent met pretogen, die aanstekelijk op anderen werken. Menno gaat vooral het negatieve uit de weg. "Ik zuip en ik rook, ga nog geregeld van bil." Hij slikt een cocktail van medicijnen. Twee keer per dag. Totaal tien pillen. "Ik heb wel op veertig pillen per dag gezeten. Om de zes uur. Vreselijk! Op mijn werk riepen collega's dat

het weer tijd was voor de pilletjes. Ik zal nooit een bijsluiter lezen. Daar word ik alleen maar zieker van. Dan kun je niets meer." Menno werkte bij een groot bedrijf. Hij heeft zijn collega's en baas verteld over zijn ziekte. Openlijk heeft hij nooit negatieve reacties meegekregen. "Er zal achter mijn rug om wel gekletst worden, maar daar heb ik maling aan." Menno stopte afgelopen januari met werken. Tot die tijd werkte hij vier dagen fulltime. Het bedrijf ging reorganiseren. "De sfeer was niet om

over naar huis te schrijven." Menno liep voor 40% in de WAO. "Ze konden mij niet ontslaan. Uiteindelijk heb ik zelf ontslag genomen en krijg nu voor 100% doorbetaald." Zijn dagindeling ziet er tegenwoordig totaal anders uit. Hij heeft tijd tekort. "Je hele ritme verandert. De eerste drie maanden vond ik moeilijk. In januari ben ik gelijk naar de Canarische eilanden met vakantie gegaan. Ik heb een week regen en kou gehad. Echt heel erg. Het was zó koud dat ik van narigheid een trui moest kopen." In het begin had Menno hetzelfde ritme. Vroeg opstaan enzovoort. Voor één uur 's nachts ligt hij niet in bed. "Ik heb genoeg te doen, kijk geen televisie, zit achter de computer. Ik vraag me wel eens af hoe ik dat vroeger naast mijn werk allemaal heb kunnen doen. Nu slaapt hij uit, leest zijn krantje, drinkt zijn koffie en eet zijn boterham. Dan is het haast twaalf uur. Hij fietst, rijdt auto. In de zomer kun je Menno op het strand vinden. Niet vermoeiend? Menno: "Met die duinen hebben anderen net zo veel moeite als ik. Die klimmen ook hijgend naar boven. Maar ik zou de vierdaagse niet meer kunnen lopen!"

Doodgaan

Twee jaar geleden kreeg Menno een dubbele longontsteking. De thermometer wees

dagen heeft Menno op de *intensive care* van het ziekenhuis gelegen. Twee hartstilstanden heeft hij overleefd. Menno denkt dat hij in zijn onderbewustzijn heel erg gevochten heeft om in leven te blijven.

Menno over doodgaan: "Ik heb niet zoiets van: 'volgend jaar kan het afgelopen zijn'. Ik ben er niet 24 per dag mee bezig, maar het speelt wel in mijn achterhoofd. Ik ben 51. Ik heb nooit gedacht dat ik Abraham zou zien. Evenmin dat ik de millenniumwisseling mee zou maken. Het jaar 2000 had ik helemaal uit mijn balboekje geschreven. Ik heb het allebei gehaald. Ik ga nog altijd even graag naar de kroeg. Ik blijf niet thuis omdat ik seropositief ben. Sommigen doen dat. Hun hele leven ligt daardoor overhoop. Heb ik geen last van. Dat ik al bijna 20 jaar HIV heb, houdt mij niet zo bezig. Ik wil toch geen ouwe nicht worden. Al mijn vriendjes zijn HIV-geïnfecteerd."

Het HIV-café vindt Menno vreselijk: "Een ramp. Er wordt alleen over pillen gepraat. De een heeft het nog erger dan de ander gehad. Ik ga er nooit meer heen. Ik ga liever naar een gewone kroeg. Lekker tekeer gaan, dollen en versieren. Ik was en blijf een hoerig type. Een del, nog steeds. Vannacht had ik nog een 'Ossi' tussen de lakens. Ik vertel altijd dat ik aids heb, doe het safe. Mensen schrikken wel eens van

Gesticht

Veel van Menno's vrienden zijn overleden. Hij gaat niet meer naar een crematie of begrafenis. "Te confronterend", vindt hij, ook al blijft hij een optimist. Toen hij tien jaar seropositief was, heeft hij een groot feest gegeven. Natuurlijk kent hij, door zijn ziekte, ook de rotmomenten. Omdat zijn huisvesting niet zo geschikt meer voor hem was, kreeg Menno een aanbieding om in een onderdeel van een verzorgingshuis te wonen, speciaal voor aidspatiënten. Hij was de eerste patiënt die in de dependance ging wonen. Veertien maanden heeft Menno het volgehouden. "Als je binnenkwam, viel je over de rollators, krullen en rolstoelen. Je had verpleegkundigen uit het ziekenhuis over de vloer die constant vroegen hoe het ging. Ik ben de eerst levende die dat huis heeft verlaten. Op mijn werk durfde ik niet te zeggen waar ik woonde. Tegenover mij zaten de broeders en zusters van de nachtdienst. Die zaten maar naar mij te koeke-loeren. Dan werd er gezegd: 'Kon u afgelopen nacht zo slecht slapen?' Hoezo?, vroeg ik dan. 'Het licht brandde tot zes uur.' Ik had bezoek en tot zes uur doorgezopen. Het personeel had geen vat op mij. Ik noemde dat tehuis het sterfhuis. Toen ik na een fijne vakantie tussen 'normale' mensen terugvloog, dacht ik in het vliegtuig: ik ga weer naar het gesticht!" Een maatschappelijk werkster heeft Menno geholpen bij het vinden van een nieuw huis. Daar is hij gelukkig. Tijdens de verhuizing werd hij weer ziek en moest opgenomen worden. Twee vrienden uit Berlijn en zijn zuster hebben het huis van Menno ingericht, verhuisdozen uitgepakt en kasten ingeruimd. "Die zijn van alles tegengekomen: dildo's, poppers, de hele meut."

• Rob van den Berg

De geïnterviewde wilde liever niet met naam en foto in de krant. De namen in dit artikel zijn daarom gefingeerd.

vensgenieter"

42,3 graden. Dodelijk. Menno lag op het randje van de dood. "Het was heel raar. Ik had die dag nog gewerkt, voelde me goed. Thuis had ik een vriend aan de telefoon. Opeens voelde ik mij niet zo lekker. Dat zei ik tegen hem. Hij is zelf arts en beloofde mij die avond nog een keer op te bellen. Hij kreeg geen contact terwijl hij wist dat de telefoon naast mijn bed stond. Hij had mijn burens gebeld die de sleutel van mijn huis hadden. Gelukkig waren zij thuis. Anders was ik er niet meer geweest." Tien

die eerlijkheid en draaien zich van je af. Toen ik het laatst een jongen vertelde die mij aan het versieren was, verkleurde hij en brak het gesprek af. Een paar weken later zag ik hem weer. Toen vertelde hij dat hij seropositief was, maar niet goed wist hoe daar mee om te gaan. Men denkt dat twee seropositieven tekeer kunnen gaan zonder het safe te doen. Dat is beslist niet waar. Dan ontstaan er nieuwe virussen, die moeilijk zijn te achterhalen en te bestrijden."

Een nieuwe 'scene'...

Om mij heen stapelen de dozen zich op; mijn spullen gaan in de opslag, ik naar mijn vriendin.

En dat eigenlijk alleen maar omdat er een nieuwe vloer in mijn huis komt. En niet omdat ik dat nu per se wilde; het begon eigenlijk met een onschuldige lekkage. Natuurlijk, ik had heus wel gezien dat er hier en daar een muur vochtig was toen ik dit huis kocht, maar om daar nu meteen een verborgen gebrek van te maken en op hoge poten naar de vorige eigenaar te stappen, daar ontbrak me de lust voor. Ik dacht: 'Als heel Amsterdam letterlijk op palen staat en mijn roeibootje nog geen honderd meter verderop in het water dobbert, dan moet je niet zeuren over een vochtige vloer'...

Maar natuurlijk stak ik op een dag mijn hand toch even onder het lelijke laminaat, om te constateren dat het water van mijn vingers droop. Maar kreft als ik ben, weet ik dat aan het 'optrekkende grondwater in een extreem natte zomer'.

Tot ik op een nacht, ik was gelukkig alleen, wakker schrok van een geluid dat nog het meest leek op een lavastroom die met donderend geweld over het huis trekt en alles verpulvert. Tenminste zo stel ik mij dat sinds een bezoekje aan Pompeii voor.. Het bleek gelukkig slechts de verwarming, die spontaan uit de muur was gevallen. Die muur bleek zó doorweekt, dat je met de poreuze gipsblokken een kleiclub zou kunnen beginnen. Het leek

mij tijd om actie te ondernemen. En dus kwam Rob, helemaal uit Zuid-Limburg. Rob 'doet' zowel het Koninklijk Huis als Center Parcs 'qua vocht', dus dat leek mij een fijne garantie. Hij mopperde wat op de laatstgenoemde firma. "Dan bouwen ze zo'n complex in een moerasachtig gebied, laten Jan des Bouvrie dat leuk aankleden en dan vinden ze het gek dat al die leuke stoeltjes van Jan groen uitslaan.

Kortom, Rob kon veel, maar niet tegen de natuur in. Dat bleek: mijn huis kreeg langs de randen weliswaar een injectie met een geheimzinnige emulsie, en dat zag er heel indrukwekkend uit, maar er ontstond inmiddels een hele fauna onder de vloer, en de muren bladerden letterlijk om mij heen af. En ik kreeg, wonend op al dat vocht, heel griezelige reumavisioenen.

Op een dag deed ik de meterkast open omdat een soort sissend geluid hoorde. Wat ik waarnam, leek sterk op een natuurlijke bron. Zo'n prachtige plek die je wel eens in de natuur aantreft: glashelder water stroomt uit rotsen een lommerijk riviertje in. Dat beeld. Alleen stond ik nu bij mijn meterkast en was het riviertje het laminaat waar dit leidingwater stiekem onder verdween. De inderhaast gebelde loodgieter greep meteen de telefoon toen hij dit stadse natuurwonder aanschouwde. De paniek in zijn stem ontging mij niet. "Nou het stroomt ongeveer met de snelheid van een colaflesje per minuut omhoog."

Daarna kwamen de mannen met van die grote

drilboren en ging mijn hele betonnen vloer open en werd de boosdoener gevonden: inderdaad een lekke waterleiding.

En met de noodzaak van een nieuwe vloer leek die keuken opeens ook wel heel erg kaal en doe-het-zelf en was er natuurlijk opeens ook van alles met de badkamer mis.

Kortom: opeens zit ik, net als de rest van Nederland zo lijkt het wel, midden in de werkelijkheid die verbouwing heet. En dat is een wereld apart. Zoals je de gayscene hebt, zo is er ook de 'verbouwingsscene'. Opeens heb je lotgenoten, die je van allerlei advies dienen. Taal voor intimi. Zo werden mij van alle kanten illegale Polen aangeboden á raison van f 15,- gulden per uur (en ze slapen op de bouwplek). Ik kon ook hele tegelpartijtjes tegen een zacht prijsje overnemen. Dat van die Polen stuitte me meteen al tegen de borst en de tegels kocht ik ook liever zelf. Ik ben lekker in zee gegaan met een Brabants familiebedrijfje, dat voor Amsterdamse begrippen ongekend snel maar ook degelijk werkt. En dus graaf ik weer door mijn verleden, stapel opnieuw de boeken in dozen en gooi er weer een heleboel weg. Bekijk foto's nog eens, of juist niet, en pak mijn koffertje voor een maand of twee. Op naar de vriendin met twee kinderen, twee konijnen (meisjes die het voortdurend met elkaar 'doen'), een net in de tuin begraven hamster (Pluisje) en een net uit het asiel gehaald tienjarige vuilnisbakhondje dat Jack heet. Nader bericht volgt...

THAILAND

IDEALE COMBINATIEREIS BANGKOK EN PATTAYA

- Vertrek dagelijks non-stop per China Airlines naar Bangkok
- Transfer naar hotel Jade Pavilion Bangkok, verblijf 3 nachten
- Transfer naar hotel Ambiance Pattaya, verblijf 4 nachten
- Transfer naar luchthaven Bangkok en retourvlucht naar Amsterdam

PRIJS VANAF F 1799,- P.P. *

Verlenging in Bangkok en/of Pattaya mogelijk!

- * prijs gebaseerd o.b.v. 2 personen en vertrek vanaf 27 dec. 2000
prijs is excl. tax/brandstoftoeslag/weekendtoeslag/reserveringskosten.
evt. toeslag Business Class stoel f 600,- p.p. voor retour

Voor uitgebreide reis+prijsinfo, zie onze reisgids winter 2000

Bel voor informatie en reserveringen

(020) 421 00 00

Voor meer informatie kijk op internet: www.gaykrant.nl/reizen
Kloveniersburgwal 40 1012 CW Amsterdam Fax (020) 620 62 17
Telefoon vanuit België: (014) 37 24 40

DUS JIJ MAAKT
STERKE
VERHALEN
LIEVER MEE
DAN DAT JE
ZE VERZINT.

SOLLICITEER NAAR EEN BAAN BIJ DE POLITIE

Is dat even toevallig: dat hebben wij nou ook. Tien tegen één dat we jou er daarom graag bij willen hebben als surveillant of agent. In die functies kun je namelijk echt wat betekenen. Voor de samenleving, maar ook voor jezelf. Je wordt

WWW.POLITIE.NL

beschermmer, helper en redder tegelijk. Scheidsrechter, trooster en probleemoplosser. Of je nu op straat bent of op het bureau: elke dag brengt uitdagingen, spanning en ook nog een hoop plezier.

De mensen die we zoeken hebben een pittig karakter, een goede conditie en de meest uiteenlopende opleidingen. Onze arbeidsvoorwaarden zijn uitstekend. Flexibele werktijden, kinderopvang,

werken in deeltijd en prima doorgroeimogelijkheden getuigen

daarvan. Als je klaar bent voor het betere werk, vul dan de kaart in voor meer informatie. Je kunt ook bellen: 0800 - 6096. Maken wij intussen weer de sterkste dingen mee.

WAAR JIJ VOOR STAAT, IS NODIG OP STRAAT

 POLITIE

Wonen

Ook adverteren in deze rubriek?
Bel (0499) 39 10 00
Email advertentie@gaykrant.nl

Hypotheekadvies? **fimero**

Zie onze advertentie op de achterpagina

Tel.: 040-211 93 95

TE HUUR AANGEBODEN

Pand t.b.v. Café Bar bedrijf, zeer geschikt voor b.v. een Gay Bar in grote plaats midden Nederland, er kan na overleg een keuze gemaakt worden uit een groot pand van ongeveer 250 of 100 m². Belangstellenden kunnen reageren naar:

Drankengroothandel *Scheerder b.v.*

t.a.v. de Heer E.J. (Jan) Scheerder
Amsterdamseweg 43, 3812 RP Amersfoort
Tel. (033) 461 63 41 Fax (033) 461 58 28

TE KOOP

Amazonostraat 42
Spijkenisse - de Schinkel

WWW.MUDDE-MAKELAARDIJ.NL

Prachtig gelegen vrijstaande woning met kantoor en atelier aan de rand van de wijk op 489m² eigen grond. Deze woning is zeer bijzonder vormgegeven en ingericht. Ligging aan het water en vrij uitzicht over blijvend groen. Deze woning is zeer geschikt voor praktijk/atelier aan huis. Tuin rondom en parkeerplaats op eigen erf.

Oplevering in overleg.
Vraagprijs: **Fl. 849.000,- k.k.**

MUDDE MAKELAARDIJ

Tel. (0181) 625 065
Fax (0181) 625 070

Bungalow te koop

LA GAJETÉ, SPLITLEVEL
BUNGALOW IN BEST
(BIJ EINDHOVEN).
GELEGEN OP ZEER
FRAAIE LOCATIE IN DE
BUNGALOWWIJK
PRINS WILLEM
ALEXANDERPARC.
ADRES: WILLEM DE
ZWIJGERWEG 335.

VRAAGPRIJS F 739.000

Nieuwestraat 32, 5683 KC Best
www.edwillems.nl T (0499) 37 40 40
ed willems makelaardij

TE KOOP Willemstad

Bisschop van Genkdrif 16
In het sfeervol vestingstadje aan het Hollands Diep, in de wijk "Kloosterblokje" gelegen, keurige ruime eengezinswoning. 155m²
Bouwjaar 1994. Aanvaarding: in overleg. Vraagprijs: f 327.500,- k.k.

Meer info: www.hetbrabantschehuys.nl

Tel: 0167 - 521014

TE KOOP Willemstad Voorstraat 52

In het centrum van Brabants vestingstadje met eigen jachthaven gelegen, karakteristiek monumentaal woonhuis (oorspronkelijk bouwjaar 1567) met diepe achtertuin en garage. 275m²
Aanvaarding: in overleg. Vraagprijs: f 550.000,- k.k.

Meer info: www.hetbrabantschehuys.nl

Tel: 0167 - 521014

TE KOOP

Spijk (Gelderland)
Zuiderlingedijk 223

Karakteristieke dijkwoning

Deze uniek gelegen dijkwoning is zeer rustig gelegen aan de binnenzijde van de Lingedijk temidden van fruitboomgaarden en weilanden. Het dorpie Spijk ligt op enkele minuten rij-afstand van het knooppunt "Gorinchem" (A15 en A27) en de steden Breda, Rotterdam en Utrecht liggen op ca. 30 minuten rijden. De woning is zeer geschikt voor 1 of 2-persoonshuishoudens en heeft een inhoud van 200 m³.

Vraagprijs: **f 440.000,- k.k.**
Aanvaarding: in overleg

Vuren, Molenlaan 3 0183 672999
Gorinchem, Havendijk 6 0183 630030
Leerdam, Kerkstraat 1 0345 632100
www.vanekerenkoster.nl

TE KOOP

**STEENWIJK
STEENAKKERS 6**

UNIEK, OP SCHITTERENDE LOCATIE GELEGEN, TE MIDDEN VAN LANDERIJEN EN TOCH DICHTBIJ STEENWIJK, VRIJSTAANDE MOOIE WONING.

INDELING: HAL, WOONKAMER MET OPEN KEUKEN, BADKAMER, TOILET EN TWEE SLAAPKAMERS. DE 2de VERDIEPING IS BEREIKBAAR VIA VLIZOTRAP NAAR DE BERGZOLDER.

BIJGEBOUWEN: STOOKHOK, SCHUUR / BERGING, GARAGE, HOUTHOK EN EEN GASTENVERBLIJF ANNEX ATELIER (MET TOILET, DOUCHE, KEUKENBLOK EN GASKACHEL).

ACHTER DE WONING LIGT EEN ZELDZAAM MOOIE, VRIJE TUIN MET VIJVER. DEZE TUIN BIEDT MAXIMALE PRIVACY EN RUST.

GRONDOPP. 1715 m²
VRAAGPRIJS f 698.000 K.K.

KEMP VASTGOED

Komputsingel 54 8331 JV Steenwijk Tel: 0521 - 510000 www.huisplein.nl

Prachtsauna in pachthoeve

Het zal je kind maar wezen. Han Busio, trotse vader van sauna *Kelmonderhof*, staat paf. Op 22 mei opende hij zijn gay-vriendelijke sauna in het Zuidlimburgse Beek. Een *petit paradis* in de reusachtige hooischaar van Rijksmonument De Kelmonderhof. Tolerantie en respect maakte hij tot de allerbelangrijkste ingrediënten van een dag(-deel) pure ontspanning. Zowel mannen als vrouwen werden er dan ook met open armen ontvangen. Homo en hetero. Ogenscheinlijk een perfecte formule. Maar naarmate de eerste categorie groeide, liet de tweede het drie keer zo hard afweten. Boze telefoontjes, roddel en achterklap deden Busio uiteindelijk de das om. Het heteropubliek wilde met een nichtenbolwerk niets te maken hebben. Een gigantische inkomstenderving was het gevolg. Busio gooide zijn tent vier dagen dicht - 'ik had er even geen zin meer in' - en opende opnieuw. Ditmaal als herensauna. 'Ondanks en dankzij het ontbreken van seksvoorzieningen een gat in de markt', weet Busio. Maar nooit voldoende lucratief om de opgelopen financiële gaapwond te doen genezen.

We bevinden ons in het laatst gebouwde element van de oorspronkelijke, achttiende-eeuwse pachthoeve Kelmonderhof: de gigantische hooischaar, door Han Busio getransformeerd tot sauna. Originele balkenpartijen zijn nog steeds sfeerbepalers. De hoge ruimte, opgedeeld door speelse vides en trapjes, vormt met haar eigentijds meubilair, toegankelijke kunst en prettige verlichting een bijzonder smaakvol geheel. Bij de ingang hangen ansichtkaarten. "Van vakantievierende klanten. Sturen óns een groet. Hoe vind je die?"

Busio stort zich op een zitzak-achtige matras in een van de rustuimtes. De bolletjesvulling vormt zich knerpend naar zijn lichaam. "Deze moet je even proberen", nodigt hij uit. "Vind je het niet prachtig allemaal? Dit is mijn sauna!", Het strekt zijn armen wijd uit, alsof hij zijn 'kindje' wil koesteren en behoeden voor ellende. Want die ligt op de loer. Al enige tijd zelfs. Busio was de koning te rijk toen hij in mei zijn sauna ten doop hield. Vijf jaar had de verwezenlijking hem gekost. Zijn hele kapitaal zat erin. *Soit*. Het was zijn droom en de boel liep meteen als een trein. Dat wil zeggen: de gemengde dagen en de mannendag. In tegenstelling tot de vrouwendag. "Terwijl dat toch een algemeen aanvaard gegeven is. Vrouwen schijnen er eerder bezwaar tegen te hebben naakt rond te lopen waar heren bij zijn. Oké. Prima. Een damesdag. Maar daar kwam geen kip op af. De mannendagen zaten stampvol! Met homo's. Niet voor de seks - daarvoor is de accommoda-

tie niet bestemd - maar om gerieflijk zichzelf te kunnen zijn. En daarover kwamen vragen: 'Hoezo een mannendag? Waar is dat voor nodig?' Vooral van vrouwen. De zeurtjes."

Roddels

Huisregel 1: *Tolerantie begint met respect voor de keuze van een ander*. Daar dacht Busio's klandizie kennelijk anders over. Zodra hij de vrouwendag afschafte en een tweede mannendag (zaterdag!) invoerde, ontmoette hij heftige kritiek bij het heteropubliek. Sommigen verrekten het om nog te komen. Wilden geld terug voor hun badenkaart. Waarom? Kelmonderhof zou een homos sauna zijn. 'Jullie discrimineren hetero's', werd geroepen. 'Die hebben ook geen speciale dag.' Erger nog was het roddelcircuït, waaruit Busio de hardnekkige signalen slechts indirect te horen kreeg. Het gemiddelde aantal bezoekers per gemengde dag liep fors terug. Alleen de mannendagen bleven succesjes. "Ik had maar één keus: *full-time* heren binnenhalen. Dat doe ik nu dus. Begrijp me goed: ik sta daar voor 100% achter. De ommezwaai is ook door mijn homopubliek met gejuich ontvangen. Maar de noodgedwongenheid erachter is natuurlijk walgelijk. Wat is dat toch? Ik snap die houding jegens homo's niet. Adverteren met mijn nieuwe website www.gaysauna.nl bleek een probleem. Uitgerekend bij krantjes die bol staan met shit als 'Geile teengirls' en 'Katja bukt, bel nu!' Jongens, wat moet ik dan? [faciliteiten, \[ditennogveelmeer.nl\]\(http://ditennogveelmeer.nl\)? Het ligt ook wel erg gevoelig allemaal."](http://www.aardigemannensaunazonderseks-</p></div><div data-bbox=)

Te koop

Busio heeft inmiddels zijn 'kind' te koop gezet. Gebrek aan klandizie vreest hij niet langer, maar zonder *financial support* zal hij de strop niet kunnen ontlopen. "Voor het eerst van mijn leven voel ik me zo machteloos. Natúúrlijk wil ik de tent niet kwijt. Liever vind ik een zakenpartner, die gelooft in mijn unieke concept en bereid is daarin te investeren. Die met mij deze schitterende zaak redt. En liefst verder uitbouwt. Weet je; mijn zoon en ik - beiden hetero - hebben gevoeld hoe het is om genegeerd te worden. Homoseksualiteit als gegeven heeft kennelijk nog een sterk verkrampend effect op mensen. De emancipatie heeft, zelfs in ons tolerante landje, nog een verrekt lange weg te gaan." En dat is zelfs tijdens de mannendagen merkbaar. Busio boert een anekdote op over een klant. "Een rasnicht was het. Echt. Hij kwam binnen en zei: 'Mannensauna? Geen bezwaar. Ik ben erg tolerant jegens homo's.' Dan denk ik: wie gaat deze jongen de waarheid vertellen? Hoeveel leed zit hierachter? Ik vind het van belang dat het barpersoneel daarop in kan spelen. Ik hoop zo dat zo'n jongen hier de ruimte vindt om zichzelf te leren zijn."

• Rits de Wit

Reacties? Han Busio, Sauna Kelmonderhof, Kelmonderhofweg 51 Beek (L), tel (046) 449 00 15.

Boy George rekent af met jaren tachtig en slaat nieuwe (dans)weg in

De sfeer in Red&Blue is ambivalent als het derde bestaansjaar wordt gevierd. Enerzijds zijn er de mooie boys, de trava's en zelfs 'tout' gay Amsterdam heeft de reis naar het etablissement van eigenaar Ludo Smits aanvaard. Wie tegenwoordig gezien wil worden, gaat namelijk naar Antwerpen... In de wandelgangen heerst een licht nerveuze stemming. Immers, het tweede verjaarsfeest werd een jaar eerder grondig verpest toen de *Chippendales* weigerden op te reden voor een homopubliek. In Boy George is meer vertrouwen. Dankzij de storm is zijn *Eurostar* een uur vertraagd, maar toch... met diva's weet je het nooit. Er slaat dan ook een golf van opluchting door de gelederen als naughty Boy zijn entree maakt.

Ver weg van bodyguards en flitsapparatuur is Boy George in zijn element. Zo alleen zittend op een stoeltje is hij bijna zelfs een kwetsbare verschijning. De hectische treinreis van Londen naar Antwerpen is naar de achtergrond verdwenen. Hij is kalm. Bedaard. Met stevige inhalatie zorgt de

"Muziek gaat weer

Redacteur Richard Wassing in gesprek met Boy George

Nee, van de androgyne verschijning die in de jaren tachtig ophef maakte met zijn Culture Club is niet veel meer over. De inmiddels 39-jarige Boy George oogt als een nog net flamboyante verschijning aan wie het goede des levens in de vorm van vele kilo's extra gewicht niet ongemerkt voorbij is gegaan. Het lange shirt met de tekst *SUCK DJ* trekt nog wel wat aandacht, maar hij is niet langer de breekbare jongen die vertwijfeld uitroept 'Do you really want to hurt me?'. Nee, ook voor Boy George is de *Time* niet stil blijven staan. Tegenwoordig draait hij vooral als DJ in de Britse clubscene. In die hoedanigheid zette hij luister bij het derde verjaardagsfeestje van het Antwerpse *Red&Blue*. De Gay Krant praatte in de Rubensstad exclusief met deze levende legende, die op een schilderij van deze oude meester niet zou hebben misstaan.

popster ervoor dat het asbakje voor zijn neus weldra overbelast raakt met sigarettenpeuken. Een half glas champagne deelt de ruimte op de wankelende tafel. Een trekje, een slokje. Boy George bereidt zich op zijn eigen manier voor op zijn performance als diskjockey. Een job waarbij veel mensen in de lage landen niet direct aan Boy denken. Knikkend laat hij merken dat hij zich hiervan bewust is. "Voor mij is het niet nieuw meer, maar blijkbaar wel voor omstanders. Ik ben nu zeven jaar DJ en veel mensen snappen nog steeds geen fuck van wat ik momenteel doe." Behalve in de Britse clubscene. Boy George is een van de hoofdjocks van *Ministry of Sound* in Londen en speelt veelvuldig op andere plaatsen in zijn geboorteland.

Nostalgie

Boy George wordt nog steeds gememoreerd als één van de grootste iconen van

de jaren tachtig. Echt gecharmeerd is hij niet van deze uitspraak. Nadenkend: "Tja. Ik zal het nooit over mijn lippen krijgen mijzelf een symbool van de jaren tachtig te noemen. Dat is een statement van de pers. Ik ben geen nostalgiefreak, maar ik denk dat je een gezond respect moet tonen voor het verleden. Het uiterste is weer dat je blijft rondhangen in het verleden en dat is erg ongezond. Het baart me zorgen dat veel van onze cultuur in de historie ronddooit, vooral op muzikaal terrein. Dat merk je, zeker bij radiostations."

De zingende kameleon heeft niet zo'n goede verstandhouding met de Britse radio. En ook de televisie komt er slecht af. "Vooral de BBC-popzender Radio One en MTV misbruiken hun macht. Als je niet op hun playlist staat, is het met je carrière zowat gedaan. Ze beschouwen mij als stofelijk overschot, als overblijfsel. Iedereen die voor 1975 geboren is, is in hun ogen een gruwel. Daarbij komt dat je als homo-artiest een seksuele bedreiging vormt en dat maakt het nog moeilijker om je plaat uitgezonden te krijgen." Hiermee refereert Boy George kennelijk aan George Michael,

zijn ze gewoon niet!" Beschouwt Boy George zichzelf als sexy? "Sexy popstar," voegt hij er met klem aan toe. "Ik denk dat ik er in ben geslaagd om prikkelende popmuziek te produceren met veel ritmische klanken. Door mijn muziek hebben mensen de onderkant van hun lichaam ontdekt. White boys dansen tot de gordel. Black boys dansen verder." Onder de tafel schudt hij ritmisch met zijn heupen. "Ik probeer een weg te vinden om het onderste met het bovenste te verbinden."

Spiritueel

Op een bijna kunstzinnige wijze, gesterkt door a-modieuze kleding en tot in extremen doorgevoerde make-up, heeft Boy George aan het begin van zijn muzikale loopbaan een ijzersterk image neergezet. Daarbij zette hij zich af tegen vooroordelen en leidde een compleet eigen leven. Nu, twintig jaar later, zijn de make-up lijntjes wat milder geworden, de kleding wat minder choquant. Toch is onze jongen allesbehalve ingeslapen. "Als je ouder wordt, blijf je óf dezelfde lijn volgen, óf je ontwikkelt meer en meer van je eigen persoonlijkheid. Dat

het overigens moeilijk om me bij een vereniging aan te sluiten, omdat in geloofskringen vaak extreem terughoudend wordt gereageerd als het gaat om gay issues." Met zijn band Culture Club is Boy George net vijf dagen terug van een revivaltour door de Verenigde Staten. "Het was lang... en interessant", zegt de leadzanger met een venijnig lachje. "Het voelde alsof je met Kerst huiswaarts keert om je familie weer te zien. Maar als je on tour bent, worden gedragspatronen van bandleden vrij snel duidelijk. Soms heb je goede weken, soms afschuwelijke weken, afschuwelijke maanden. Het hoort allemaal bij het werkproces."

Mede door zijn ontsteltenis over de Britse radio en televisie, keert Boy George in januari terug naar Amerika om er zijn eerste DJ Mix album uit te brengen.

Boy George: "Een levensdoel van mij is Radio One kapot te maken"

sexy worden"

wiens videoclip *Outside* gecensureerd werd in Groot-Brittannië. "Gek dat de heteroseksuele obsessie van het lesbische aspect wel getolereerd wordt. Waarom mag Madonna gerust haar gang gaan met de benen wijd, het showen van tepels en likkende dames? Omdat hetero's dat deel van homoseksualiteit blijkbaar nog net aankunnen."

Bespottelijk vindt Boy George het, dat zenders als Radio One en MTV het hoofd bieden aan talloze boybands en girlbands. Het is voor hem hoog tijd om het tij te keren. "De hedendaagse popmuziek heeft geen enkele stem. Op seksueel, sociaal en spiritueel niveau zegt het niets meer. Dat heletienconcept sterft uit. Je ziet het nu al in Engeland, waar al die popbandjes een voor een worden gedropt. Ik hoop dat we naar iets toegaan dat iets meer body krijgt. Muziek gaat weer sexy worden. Westlife, Ronan Keating of Britney Spears proberen allemaal om sexy over te komen, maar dat

laatste geldt voor mij. Ook wat betreft kleding. Voor mij zegt de manier waarop je gekleed gaat iets over je eigen ik." Valt de niet erg godsgezinde tekst SUCK DJ op zijn shirt hiermee te verklaren? "Dat is pure ironie", zegt de drager droogjes. "Wat ik doe is niet in de mode. Sommige artiesten denken macht uit te oefenen door het dragen van Armani of Gucci en zo onkwetsbaar over straat te kunnen lopen. Dat zijn modelachtoffers. Het gaat mij om de persoonlijkheid."

Dat brengt hem in verband met spirituele waarden. Iets waar Boy George zich op latere leeftijd steeds meer voor begon te interesseren. "Christelijke waarden werden mij opgelegd toen ik opgroeide en ik heb geaccepteerd dat die waarden nooit echt zullen verdwijnen. Ik vind het een goede zaak als kinderen van een jaar of veertien de opties krijgen om te kiezen uit het boeddhisme, jodendom, islam of wat ook. Voor mij blijft

Nu mag hij eindelijk zijn mixkunsten vertonen aan het gemêleerde Vlaams/Nederlandse publiek in Red&Blue. "We're gonna rock the dancefloor!" Boy George en zijn gevolg stormen luid naar beneden...

• Richard Wassing
en Hans van Velde

Nieuwe technieken maken bril of contactlens overbodig

Bijna 60% van de Nederlanders draagt een bril of contactlenzen om bijziendheid of verziendheid te corrigeren. 10% Van deze groep vindt daarbij bril of lens niet altijd een uitkomst, denk maar aan een bril of lens bij activiteiten zoals zwemmen, zeilen en verblijf op het strand. Dit gevoegd bij ongemak, zoals het beslaan van glazen en droge ogen, maakt het niet verwonderlijk dat sommige mensen deze situaties liefst maar helemaal mijden. Voor al deze bril- of lensdragers is er een goed en blijvend alternatief, waarbij bril of lens vrijwel altijd tot het verleden behoren: refractieve oogchirurgie. Steeds meer Nederlanders laten zich behandelen met deze techniek, waarbij met de modernste laser- en implantaatmethoden de afhankelijkheid van bril of contactlens wordt opgeheven.

Met deze nieuwe vormen van oogchirurgie kunnen de meest voorkomende afwijkingen verholpen worden: bijziendheid, verziendheid en astigmatisme (cilinderafwijking). Dit maakt de methode geschikt voor het grootste deel van de mensen met een oogafwijking.

Modernste technieken

De lasertechniek, die bij refractieve chirurgie gebruikt wordt, is de laatste jaren sterk verbeterd. Bij de Lasikmethode worden door middel van laserstootjes minuscule stukjes weefsel van het hoornvlies verwijderd, zodat het hoornvlies weer de juiste kromming krijgt. Deze methode, waarbij onder een flapje in het hoornvlies wordt gelaserd, maakt de behandeling pijnloos en geeft snel resultaat. Hierbij komt heel wat high-tech kijken. Zoals de eye-tracker, een computergestuurd apparaat dat de kleinste oogbewegingen volgt. En de scanning spot laser die voor een zeer glad behandeloppervlak zorgt. Het resultaat is hierdoor

De ingreep geschiedt poliklinisch, direct na de ingreep kan de patiënt weer zien. Alles bij elkaar kan men na circa tweeënhalf uur weer naar huis.

zeer nauwkeurig, ook worden neveneffecten als schitteringen en lichtkransen verminderd. Ook bij de tweede techniek, de lensimplantatie, is belangrijke vooruitgang geboekt. Deze techniek corrigeert erge ver- en bijziendheid met een kunststof contactlens. Sinds kort kunnen cilinderafwijkingen - dankzij de door de Groningse professor Jan Worst Nederlandse ontwikkelde implantlens (Artisan) - nauwkeurig worden gecorrigeerd. Hierdoor is correctie van vrijwel alle oogafwijkingen mogelijk. Tenslotte is ook een combinatie van de twee technieken, Lasik en lensimplantatie, mogelijk.

High-tech in Nederland

De nieuwe technieken worden in het buitenland al jaren met veel succes toegepast. Liep Nederland in het begin achter ten opzichte van het buitenland, tegenwoordig heeft ons land het niveau van het nieuwste in huis. Ons

land heeft als het ware een inhaalslag gemaakt waardoor momenteel hier de meest geavanceerde 'high-tech' in gebruik is. "Men is in Nederland nauwelijks op de hoogte van de mogelijkheden die refractieve oogchirurgie biedt", zegt Michiel Luger, oogarts verbonden aan de Nederlandse refractieve Oog Chirurgisch Centra op Rotterdam Airport en aan het IJsbaanpad te Amsterdam. "Veel mensen realiseren zich niet hoezeer bril of contactlenzen hun leven kunnen beperken. Voor deze mensen die bepaalde situaties maar helemaal mijden, die veel last ondervinden of die bij een sollicitatie niet worden aangenomen vanwege bril of lens, betekent deze behandeling een verhoging van de 'quality of life'.

Ingreep snel en pijnloos

"Zalfjes, lapjes en ziekenhuisopnames zijn niet nodig", vervolgt de oogarts. "De ingrepen gebeu-

ren geheel poliklinisch, duren nog geen half uur en zijn pijnloos. Het enige wat een patiënt voelt is een licht 'zandkorrelgevoel', dat snel na de ingreep vanzelf verdwijnt. Patiënten kunnen snel goed zien en gaan ook meteen na de behandeling weer naar huis. Ernstige complicaties zijn zeldzaam. In principe is de oogcorrectie voor het leven, wel is meestal op latere leeftijd een leesbril nodig vanwege de normale veroudering van het oog. In enkele gevallen is er sprake van een restafwijking, die met een vervolgbehandeling gecorrigeerd kan worden", aldus Michiel Luger, die zeer enthousiast is over de nieuwe mogelijkheden.

Tevreden

Marianne (36 jaar), van beroep stewardess, is al even enthousiast. De ingreep was voor mij een uitkomst: "Ik verdroeg al jaren mijn lenzen maar acht uur per dag, de rest van de dag droeg ik een bril. Sinds de ingreep is dit alles verleden tijd. Ik doe mijn ogen open en zie scherp. Geen gedoe meer met vloeistoffen, brillen of reservebrillen. En heel belangrijk, ik vind me er leuker uitzien zonder bril. Vooraf vond ik de ingreep eng, maar ik heb veel gelezen en goede informatie gekregen van de oogchirurg die de ingreep uitvoerde. Achteraf heb ik helemaal geen pijn gehad. Het is echt weer heerlijk om goed te kunnen zien en om 'normale ogen' te hebben.

Kosten

De kosten van refractieve oogchirurgie worden nog niet door verzekeringsmaatschappijen of het ziekenfonds vergoed en komen dus voor rekening van de patiënt. De bedragen verschillen per behandeling, maar het merendeel van de ingrepen kost circa f 4.500,- per oog. In dit bedrag zijn ook de controles en een eventuele vervolg behandeling inbegrepen.

Voor meer informatie kan men bellen naar: 0900 - EYELASER (0900-3935273) of surfen naar www.oogchirurgischcentrum.nl.

Poppers

Het is vroeg, behoorlijk vroeg. Hij belt zondagochtend terwijl ik nog in bed lig. 'Ik moet je iets vragen', is zijn openingszin nadat hij zich heeft verontschuldigd mij op dit goddeloze uur te bellen. 'Ja?', roep ik verwachtingsvol want ik ben benieuwd waarvoor hij belt. Nooit eerder belde hij me voor zessen 's avonds op. 'Ik moet je iets vragen waarvan je verstand hebt', zegt hij, 'een goeie vriend kun je altijd om raad vragen, toch?' Grappig is dat mensen dit altijd te berde brengen op het moment dat ze hulp nodig hebben. 'Ja, ja', roep ik nogmaals. 'Het is een beetje stom allemaal maar jij hoort veel rare verhalen', begint hij aan de inleiding van zijn ontboezeming. 'Zul je niet lachen?' wil hij tenslotte nog weten. 'Vertel het nou maar man', roep ik een beetje bars door de telefoon.

Paul is vannacht uit geweest. Niets bijzonders want hij doet dat wel vaker. Paul is een keurig nette jongen, altijd met zorg aangekleed. Meestal draagt hij Ralph Lauren-overhemden met minimaal een broek van Martinique. Zo ook vannacht, toen hij in een van de ruigste leerkroegen van Amsterdam was uitge-

gaan. Alweer niets bijzonders, want ook dat doet hij wel vaker. En meestal komt hij met de wildste verhalen terug, waarbij ik me een enorme huismus voel. Vannacht was hij in gesprek geraakt met Neal, een gespierde Surinamer met grote belangstelling voor kunst en muziek. Zowel de jongen als de culturele belangstelling spraken Paul aan: naar zijn smaak een combinatie die je zelden in leertenten tegenkwam. Paul is zelf derdejaars aan de kunstacademie en dus staat cultuur hoog in zijn vaandel. In de darkroom aanbeland, toverde de jongen een buisje poppers te voorschijn. Paul, toch al enigszins loensend, trachtte in het donker ook wat tot zich te nemen maar helaas belandde bijna het halve buisje in zijn linkeroog. En dat had hij geweten: het brandde als de hel. Een half uur had hij het toilet bezet gehouden waar hij zoveel water in zijn linkeroog probeerde te gieten als mogelijk bleek. Met de angst in zijn achterhoofd blind te worden, was hij naar buiten gestormd om de spoedeisende hulp van het AMC op zijn mobieltje te bellen. Neal was onder tussen in geen velden of wegen meer te bekennen. Bij het AMC gaven ze het

advies maar even langs te komen maar dat zag Paul ook weer niet zo zitten uit vrees zijn hele zondagochtend daar te moeten wachten op de dokter die honderd-en-een spoedgevallen vóór hem zou afhandelen. Toen mij maar gebeld want dan hoefde hij waarschijnlijk niet lang te wachten.

'Word ik nu blind?', is zijn cynische maar serieus bedoelde vraag.

Eigenlijk vind ik het wel lachwekkend; allemaal maar omdat hij oprecht ongerust klinkt, hou ik me in. 'Nee man, laat je toch niets wijsmaken. Als je uitgebreid met water gespoeld hebt, kan er niets gebeuren. Wel stom van je hoor: dat spul hoort in je neus en niet in je oog'. Licht geërgerd maar duidelijk opgelucht reageert hij op mijn opmerking. 'Sommige mensen doen nou eenmaal meer in hun weekend dan in bed liggen'. Daar kan je het weer mee doen denk ik nog als ik ten overvloede vraag: 'Bedoel je mij daar mee?'. 'Bijvoorbeeld', hoor ik nog aan de andere kant van de lijn voordat hij het gesprek beëindigt. 'Nog bedankt hè', roep ik tegen een verbroken lijn.

Open huis Gay Krant

Zondag 17 december houdt de Gay Krant Open Huis, zodat iedereen een kijkje kan nemen in ons nieuwe kantoor.

Tussen 15.00 en 17.00 uur ben je van harte welkom om een blik te werpen in onze nieuwe kantoorruimte aan de Randweg 9-11-13 in Best. Je bent bij deze uitgenodigd!

Roze reders in de weer met dekschuiten, vetpotten en pikhaken

Nicht aan het roer, pot aan de touwen

Erik Musegaas en Thea Schwab, twee kapiteins op één schip

Het beroepsmatig lexicon van Erik Musegaas en Thea Schwab kent termen als vetpotten, spruitstukken en teren. De purser en de voormalig Watertaxi-stuurvrouw varen sinds enkele maanden met twee rondvaartboten van de Korte Prinsengracht naar de Oude Schans, langs de Amstel, over de Vecht of naar de Zaanse Schans.

Een pot en een nicht staan samen aan het roer van een Amsterdamse rondvaartboot. Zegt die pot tegen de nicht: "Vaar jij of vaar ik?" Het lijkt het begin van een smakelijke mop, maar dat is het niet. In Amsterdam kan het beschreven tafereeltje namelijk met grote regelmaat worden aanschouwd. Thea Schwab (51) en Erik Musegaas (36) - inderdaad: de pot en de

nicht - kochten enkele maanden geleden een kleine, originele Amsterdamse rondvaartboot met vergunning, en startten hun eigen rederij: Aemstelland. Hun eerste tochtje was gelijk een sprong in het diepe, maar een die ze niet licht zullen vergeten. Musegaas en Schwab voeren mee met de *Canal Parade*. Aan boord waren dolenthoudende sporters van *Rainbow Squash*, waar-

van ze allebei fanatiek lid zijn. Hun rondvaartboot *Riverside* was voor de grachtenparade smetteloos opgepoetst en geschilderd. "Het zag er piccobello uit", vertelt Erik. "Al poetsend en boenend voeren we naar het vertrekpunt bij het Scheepvaartmuseum. We hadden er net nieuw tapijt in gelegd en onze passagiers voorzichtig op het hart gedrukt dat ze alleen

maar gympen aan mochten." Bij aankomst stonden er geen bedaarde, begympte squashers aan de kade, maar 25 uitgelaten jonge honden gewapend met spandoeken, plakband en verf. Bij de bemanning brak lichte paniek uit, maar achteraf kunnen ze hartelijk om het voorval lachen. "Eigenlijk kun je voor deelname aan de grachtenparade maar het beste een platte dekschuit gebruiken", glimlacht Thea. "Maar desondanks was het een onvergetelijke ervaring." Schwab en Musegaas ontmoetten elkaar zes jaar geleden bij de winteropleiding voor het groot vaarbewijs. Toen al ontstonden wilde plannen om samen iets te gaan doen. Maar Erik stak al zijn energie in zijn baan als purser bij 's lands koninklijke luchtvaartmaatschappij en Thea belandde op het kantoor van rondvaartgigant *Lovers*. Toen zij de kans kreeg plaats te nemen achter het roer van de Watertaxi, greep ze die met beide handen aan. "Dat is natuurlijk duizend keer leuker dan achter een stoffig bureau zitten", verklaart Thea haar overstap. "Maar daar moet je de boot delen met vele andere kapiteins. Toen Erik dus voorstelde om samen met eigen boten een rondvaartbedrijfje te beginnen, was dat voor mij een geschenk uit de hemel." Voorlopig is alleen Thea fulltime met het jonge rondvaartbedrijf bezig. Erik vliegt nog wekelijks naar verre oorden, maar is vast van plan zijn huidige baan terug te brengen tot een parttime job.

De twee reders doen alles zelf. Ze zijn niet alleen gastheer en -vrouw, kapitein en gids, maar ook schilder, interieurverzorger, onderhoudsmonteur en zakenpartner. Thea ruilde haar *Bouquet*-romannetjes in voor de pil *Hoe onderhoud ik mijn schip?* en Erik zette de laatste Stephan King terug op de plank, om zich te kunnen verdiepen in de historie van de hoofdstedelijke grachtenpandjes. "Ik probeer in te spelen op de verlangens van het gezelschap. Ik wil niet lijken op een ongeïnteresseerde buschauffeur, maar op een attente gastheer. Als rasechte Amsterdammer weet ik natuurlijk al veel van de achtergronden en actualiteiten, maar ik moet toch nog wel het nodige bijleren." De twee kapiteins vertellen hun passagiers desgewenst niet alleen over de renaissance-tijd, maar ook waar bekende Nederlanders als André van Duin, Paul de Leeuw, Hans van Willigenburg en Seth Gaaikema

hun stulpje hebben. Een roze rondvaart? Musegaas en Schwab lachen. "Dat niet, maar we hebben heel graag groepen homo's en lesbo's aan boord", vertelt Thea. "Door onze achtergrond voelt dat heel eigen aan. Ik kan me voorstellen dat een roze groep zich heel opgelucht voelt als een van ons aan het roer staat, in plaats van zo'n stuurse, norse schipper, die alle moeite doet om er vooral níet bij te horen." Rederij Aemstelland richt zich dan ook met nadruk op homo's en lesbiennes die met een boot de grachten op willen om iets te vieren. Om iedereen gerust te stellen: er is altijd drank aan boord. Thea: "Dat is de clou van het succes! Met drank aan boord wordt het altijd gezellig: iedereen gaat toasten en binnen een mum van tijd heb je een feestje."

De Riverside is niet de enige boot, de rederij heeft ook nog een klassieke salonboot in de vaart met de illustere naam *Panta Rhei*, wat staat voor 'alles zal voorbij stromen'. Met twee boten begint Aemstelland al op een onvervalst bedrijfje te lijken. De eigenaren weten beter; het kantoortje is nog bescheiden gevestigd op het woonadres van Erik en de telefoon staat voorlopig doorgeschakeld naar het mobieltje van Thea. "Laatst stond ik in guur weer te wachten voor een openstaande brug", verhaalt zij grinnikend. "Juist op dat moment rinkelde de telefoon en de klant moet gedacht hebben dat ik op de brug van de boot stond." Met de rondvaart- en salonboot richt het jonge ondernemersstel zich uitsluitend op groepen. De gemeente Amsterdam wil geen vaste steiger en ruimte voor een kaartjeskassa meer afstaan aan nóg een rondvaartbedrijf, dus de optie om de individuele toerist te bedienen is uitgesloten. De reden waarom groepen zich aanmelden voor een tochtje is heel divers: een gouden bruiloft, een trouwerij, een verjaardag. Maar ook een steenrijke Rus die ongestoord met zijn vriendin door de romantische grachten van de stad wil varen wordt zonder mokken om elf uur 's avonds bij zijn hotel afgehaald. Musegaas en Schwab bieden flexibele rondvaarten op maat. De grote broers en zussen zoals *Plas*, *Kooij*, *Lovers* en *Holland International* richten zich op de grote massa; de individuele Japanners, Duitsers en Amerikanen, die geestdriftig aanschuiven om gezamenlijk

vanachter halfbeslagen ruitjes de Amsterdamse trapgeveltjes te fotograferen. Om die reden zien de grote jongens Aemstelland ook niet als concurrent. "Wij nemen slechts een heel bescheiden hapje uit de grote ruif", legt Erik uit. "Collegaschippers vinden het enig wat wij doen; dat wij varende monumentjes hebben gekocht en daar zelf ook nog eens stralend in zitten."

De toekomst is voor de twee ondernemers moeilijk in te schatten, maar wordt wel optimistisch tegemoet gezien. "Als de voor-tekenen ons niet bedriegen, worden het drukke tijden", voorspelt Thea. Ze vermoedt dat ze met twee boten beter aan de vraag uit de markt kunnen voldoen. Op dit moment varen Schwab en Musegaas gemiddeld om de dag uit. Voor een tochtje van slechts een uurtje moet het hele ritueel worden uitgevoerd: water en olie bijvullen, de vetpot aandraaien, de pikhaak op het dak aanbrengen, de bar aanvullen; de schippers zijn alleen al zo'n drie kwartier bezig om hun schuit op orde te brengen. Daarna vertrekt de 40-persoons Riverside of de *Panta Rhei* (deze uit 1929 stammende boot kan 12 gasten herbergen) vanaf de ligplaats aan de Singelgracht door de Jordaan naar de door de passagiers zelf uitgezochte opstapplaats. Erik: "We steken heel wat uurtjes in onze onderneming. Nu is de bedrijfsvoering wat meer gestroomlijnd, maar in het begin waren we er echt dag en nacht mee bezig. Samen een bedrijf hebben is als een platonisch huwelijk. Je moet elkaar heel goed kennen en vertrouwen om een investering als deze te doen. Je neemt toch een redelijk groot financieel risico en soms gaat het er tussen ons best heftig aan toe." Dus de gezegdes over *Twee kapiteins op één schip* en *Een nicht en een pot geeft mot* gaan tóch op? De twee glimlachen. "We zullen elkaar nóg beter moeten leren kennen. In het zakenleven moet je immers blijven communiceren; je kunt niet zomaar tabé zeggen", antwoordt Thea diplomatiek. En Erik beaamt: "Je bent inderdaad héél intensief bij elkaar betrokken. Maar tot nu toe gaat het erg goed, onze vriendschap heeft er niet onder geleden."

• **Adri van Esch**

*Rederij Aemstelland is te bereiken via
tel. (020) 422 92 22.*

**Uw betrouwbare partner
voor al uw financieringen**

004

SPAAR-LENING

bedrag in handen	te betalen per maand	effectieve rente op jaarbasis
f 54.100,-	397,-	6,9%
f 75.000,-	f 552,-	6,9%
f 95.000,-f	f 699,-	6,9%

Gevolmachtigd intermediair. Toetsing en registratie BKR in Tiel.

043 363 62 00

www.moonen.nl

Uitzendkracht? Bij ons kunt u wel lenen!

FINANCIERINGSKANTOOR

MOONEN

Meer dan 45 jaar financieringservaring

Open: ma. t/m vrij. 08.30-21.00 uur, za. 09.00-16.00 uur
Scharnerweg 108, 6224 JJ Maastricht.

GAY

Trotse hoerenjongens en
fragiele situatieschetsen

Dubbel stigma:

Bisnisjongen door tekenaar Leon

Over de handel en wandel van bisnisjongens is niet veel bekend. Weinig jongens laten zich openlijk uit over hun manier van geld verdienen. Grofweg zijn er per jaar minstens drieduizend jongens die geregeld of af en toe werken in de prostitutie. Er rust een dubbel stigma op ze: hoer en homo. Een uitgebreid wetenschappelijk veldonderzoek van antropoloog Paul van Gelder heeft meer zicht gegeven op het wel en wee van de hoerenjongens. Een fototentoonstelling in de Melkweg toont het leven in bordelen. Trotse jongens en mannen tonen zich zonder schroom op hun werkplek. In een tweede expositie, die tegelijkertijd loopt, laat bisnisboy Leon met fragiele pentekeningen zien hoe het er op straat aan toegaat.

Alle drie leveren ze een andere kijk op bisnisjongens. Er blijkt geen algemeen geldend beeld te bestaan. De een doet het voor wat extra zakgeld, de ander verdient een dikbelegde boterham en daar tussenin passen alle andere jongens.

't Bölke

Sauna

Sun-Thu 14.00-24.00

Fri-Sat 14.00-02.00

CAFÉ

Daily 21.00-04.00

Disco

Fri 24.00-04.00

Sat 23.00-04.00

Molenstraat 6-8
7514 DK Enschede
Tel: 053-4341341
URL: [Http://www.bolke.nl](http://www.bolke.nl)
Email: info@bolke.nl

Fotograaf Rob Philip wilde geen seks laten zien op zijn foto's. "Ik wilde individuen, geen clichés. Ik werd enorm geconfronteerd met mijn eigen vooroordelen en schaamte-

duidelijk. "Ze denken niet in hokjes", zoals Paul van Gelder het omschrijft, "en dat werkt heel verfrissend". Daarmee is meteen voor een deel zijn fascinatie voor de scene

een knop om en je laat het maar gebeuren." Ook is er verschil in de werkzaamheden. "Voor een groot aantal jongens is je laten pijpen door een klant veel gemakkelijker dan zelf pijpen."

hoer en homo

gevoel. De situatie die ik in de bordelen aantrof, was lang niet zo hard als ik vooraf had gedacht. De fotoportretten krijgen door het label bisnisjongens de extra lading." Ondertussen weet hij hoe ongepast zijn aandacht voor jongensprostitutie door anderen wordt gevonden. De fotoserie heeft ervoor gezorgd dat een paar opdrachtgevers bij hem zijn weggelopen. Van het taboe op het hoerenvak is bij de jongens op de foto's weinig terug te vinden. Frontaal heeft de fotograaf ze geportretteerd. Allemaal kijken ze recht in de lens van de camera en stralen een schaamteloze trots uit.

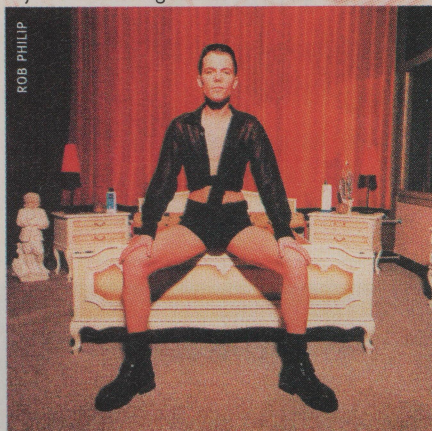
Hoe het ook anders kan zijn, beschrijft Paul van Gelder in het lijvige boek *Kwetsbaar, kleurig en schaduwrijk*, over zijn speurtochten naar bisnisjongens. Het staat vol beschrijvingen van ontmoetingen met jongens in parken, op straat en bij stations. Hij is veel te weten gekomen over hun werk. Het blijkt dat de meeste jongens hun bezigheden vooral niet als een echt beroep beschouwen, dit in tegenstelling tot veel van hun vrouwelijke collega's en jongens die in bordelen werken. "Voor maar weinig jongens is het de enige bron van inkomsten, een groot aantal heeft geld nodig voor luxe artikelen en drugs, sommigen schnabbelen er gewoon wat bij".

Hokjes

Veel van de jongens voelen zich helemaal niet aangetrokken tot mannen, blijkt uit het onderzoek, maar spelen alleen de hoer. Er zijn veel Nederlandse jongens in het circuit, maar ook een niet onaanzienlijk deel heeft een andere etnische achtergrond. Voor de grootste groep ligt de afkomst in het Middellandse zeegebied en de Caraïben. Omdat jezelf prostitueren niet strafbaar is, is dat voor een fiks aantal jongens een ideale manier om niet in het criminele circuit te hoeven duiken en toch inkomsten te genereren. Over het algemeen is de sociale en seksuele identiteit nog niet zo heel erg

beschreven. Hij ziet 'in de randgebieden van de maatschappij onze samenleving weerspiegeld'.

Sinds oktober van dit jaar is artikel 250bis uit het Wetboek van Strafrecht geschrapt. Daarmee is het dubbele taboe van prostitutie en homoseksualiteit, waar de jongens mee te maken krijgen, echter niet opgelost. De veronderstelling is dat de 'handel' nog schemeriger wordt. Paul van Gelder: "Niet veel jongens hebben zin om zich als hoer bij de belastingdienst of arbeidsbureau te

Bisnisjongen door de ogen van fotograaf Rob Philip

laten registreren. Veel van de jongens blijken zich erg ongemakkelijk te voelen bij de term prostitué. Normaal gesproken houden ze zich niet zo bezig met de precieze betekenis van woorden, maar de term prostitué vinden ze over het algemeen maar niks. Hoer wordt iets vaker als beroepsaanduiding gebruikt. Veelvuldiger worden omschrijvingen gebruikt als 'je lichaam verkopen' en 'zakgeld bijverdienen' of 'met mannen meegaan'. Een typische uitspraak van een van de jongens die het taboe op de prostitutie klip en klaar weergeeft, staat in het boek: "M'n ouders weten alles. Ze weten dat ik met mannen naar bed ga. Nee, ze weten natuurlijk niet dat ik er geld voor vraag."

Eenvoudig is het vak niet volgens de onderzoeker: "Je moet het werk aankunnen. Vaak hoorde ik de jongens zeggen: 'je zet

Tekeningen

Leon is een bisnisjongen die Paul van Gelder op straat heeft ontmoet. De onderzoeker trof hem geregeld schetsend aan. Hij heeft hem gestimuleerd om de situaties die hij zag en meemaakte in tekeningen vast te leggen. Het resultaat is te zien in het Prostitutie Informatie Centrum in Amsterdam. Fragiele pentekeningen van een autodidact over de dingen die hij als jongen uit de praktijk aan den lijve ondervindt. Hij tekent ze zonder opsmuk en recht toe recht aan. Rauw en tegelijkertijd vertederend tonen de schetsen lonkende bisnisjongens en zoekende klanten bij stations en in parken. Ook in zijn boek gebruikte Paul van Gelder een aantal van de tekeningen. Hij betaalde ervoor.

Geld blijkt hoe dan ook de belangrijkste drijfveer van de bisnisjongens. De behoefte aan een legale status door de opheffing van het bordeelverbod is bij een flink aantal jongens afwezig. De belangenorganisatie voor hoeren, De rode draad, heeft desondanks alvast contact gezocht met de FNV, ten einde zich bij de vakbondorganisatie aan te sluiten. Of ook in de prostitutie het Nederlandse poldermodel van overleg en openheid voet aan de grond krijgt? Rob Philip zet er een vraagteken bij: "Seks moet ook een beetje stiekem blijven."

• René van der Loo

Bisnisjongens van Rob Philip in Melkweg Galerie, Marnixstraat 409, Amsterdam (maandag en dinsdag gesloten).

Schetsen uit het leven van een straatjongen van Leon in Prostitutie Informatie Centrum, Enge Kerksteeg 3, Amsterdam (maandag, woensdag en zondag gesloten).

Beide exposities lopen nog tot en met 26 november.

Kwetsbaar, kleurig en schaduwrijk van Paul van Gelder, verkrijgbaar bij Thela Thesis, ISBN 90-5170-468-8.

Michael betaalt zijn studie met escort

"Ik ben een 'self made bi'"

Ongelooflijk, is het eerste wat je denkt, wanneer Michael bij je aanbelt. Hij adverteert tussen de internetmini's van de Gay Krant als 24-jarige student uit Eindhoven, die zichzelf aanbiedt als escort voor (oudere) heren.

Michael doet in de verste verten niet denken aan het vooroordeel over hoerenjongens. Hij ziet eruit alsof het je heteroseksuele buurjongen is. Niets vrouwelijks, zelfs niets nicters. Gewoon een leuke, sportieve knul, waar niemand ooit van zal denken dat hij tegen betaling heren verwent. Toch is zijn advertentie overduidelijk: "Ik ben Michael Bruinsma, ik volg mijn opleiding in Eindhoven, maar kom oorspronkelijk uit Gelderland. Ik ben een leuke, eerlijke en sportieve jongen. Ik ben op zoek naar oudere mannen, die een geil seksavontuur met mij willen beleven. Aangezien mijn studie een hoop geld kost, vraag ik hier wel een vergoeding voor. Ik ben 1 meter 80, 79 kilo, heb kort bruin haar en bruine ogen, mijn lul meet 15 centimeter en men zegt dat ik een lekker kontje heb. Ik hou er van om te likken, strelen, (tong)zoenen en ik ben helemaal verzot op pijpen. Ik kan zowel actief als passief zijn. Ik doe niet aan anale seks en heb al helemaal niets met dieren, sm, p&p en andere extreme zaken."

ADVERTENTIE

Ruim 25% korting !!!

Gedurende de hele maand december
nog méér korting bij de aanschaf van
een Thermos Sauna Abonnementskaart.

Normale entree 6 x Fl. 32,50	=	Fl. 195,00
Abonnement in december	=	Fl. 145,00
Uw extra voordeel	=	Fl. 50,00

Thermos Day

Raamstraat 33, Amsterdam, tel. 020 623 91 58
Dagelijks geopend van 12.00 tot 23.00 uur
Op zaterdag en tijdens feestdagen van 12.00
tot 22.00 uur. Op zondag van 11.00 tot 22.00 uur.

Thermos Night

Kerkstraat 58-60, Amsterdam, tel. 020 623 49 36
Dagelijks geopend van 23.00 uur tot 8.00 uur.
Zaterdagnacht tot 10.00 uur.

Bezoek Thermos op het internet: <http://www.thermos.nl>

"De reacties op deze mini waren enorm", bekent Michael. Ik word werkelijk overstelpt met telefoontjes en emails. Zeker zo'n 80% is uiterst serieus. Hooguit 20% haakt af."

Michael komt oorspronkelijk uit Apeldoorn. Voordat hij economie ging studeren, zat hij daar op de havo en had hij er diverse baantjes. "Al op mijn vijftiende snakte ik voortdurend naar seks. Ik merkte al erg vlug dat meisjes veel moeilijker te verleiden waren dan jongens. Zo ontwikkelde ik mezelf tot een 'self made bi'. Op een dag ontmoette ik een aardige man die me versierde en die me meenam naar een seksbioscoopje en een hotelkamer." Michael had meteen door hoe hij zijn zakgeld fors kon aanvullen. "Nu ik eenmaal wist waar dat bioscoopje was, wist ik ook waar ik naar seks hongerende mannen kon vinden. Ik vond het prachtig. Die mannen wilden graag seks met je en ik genoot er evenzeer van."

Hobby

Eenmaal in Eindhoven merkte Michael dat hij zich als student financieel heel wat makkelijker staande kon houden wanneer hij 'zijn hobby' zou blijven voortzetten.

"Toch beschouw ik mezelf niet als een pro-

fessionele escortboy. Ik reken niet per uur. Ik besteed echt aandacht aan m'n klanten en ik heb er zelf ook volop plezier aan. Dat komt vooral omdat ik op oudere mannen val. Met jonge jongens kan ik niet veel. In het begin rekende ik 150 gulden per uur. Dat zorgde voor een onverwachte confrontatie. Op een dag werd ik opgebeld door een man die niet de gebruikelijke vragen stelde. Ik had meteen in de gaten dat hij naar iets anders viste. Hij vroeg me langs te komen en op zijn flat had ik al snel door waar de schoen wrong. Hij had zelf een escortbureau en hij vond dat ik onder de prijs werkte. Ik moest minimaal 200 gulden gaan vragen. Dat doe ik nu en niemand heeft het daar moeilijk mee. Die prijs is onaantastbaar. Ik ga niet staan te handelen als een boer op de markt."

Zitten er geen enorme afknappers tussen al die klanten? "Nee. Ik heb eigenlijk alleen heel leuke ontmoetingen. Dat komt ook omdat ik via email of via de telefoon eerst heel nadrukkelijk peil wat voor vlees ik in de kuip heb. Iedereen krijgt overduidelijk van me te horen waar ik wél en waar ik niet voor ben te vinden. Alles wat te extreem is, hoeft niet voor mij. Om teleurstelling te voorkomen zeg ik ook dat ik niet in ben voor anaal, maar als het toevallig een erg aardige heer is, wil ik dat principe nog wel eens terzijde schuiven. Ik ben maar één keer bij iemand weggevlucht. De man was van de Hare Krishna. Zijn hele flat geurde naar de wierook, er stonden overal kaarsen en waxinelichtjes en hij had zichzelf in een lang gewaad gehesen. 'Dit hoeft ik niet', dacht ik. Daarom vertelde ik hem dat ik m'n mobiele telefoon nog op de voorstoel in m'n auto had laten liggen. Of ik even wegkon, voordat dat ding zou worden weggeroofd. Eenmaal in de auto heb ik hem nog wel gebeld om hem te zeggen dat ik 'm bij hem nooit omhoog zou kunnen krijgen."

Is dat niet wel vaker een probleem?

"Nee hoor. Ik ben dol op seks. Dat lukt

altijd wel. Bij vaste klanten heb ik zelfs hele fantasieën over wat ik de volgende keer met ze ga doen. Ik probeer het elke keer weer op een andere manier spannend te maken. Ik merk dat mijn techniek steeds beter wordt. Vooral bij mannen tussen de 35 en 55 voel ik me het meest op m'n gemak. Zulke mannen hebben meer ervaring en ze hebben bovendien meer te vertellen."

Vriendin

Alles bij elkaar houdt Michael er een aardig centje aan over. "Ik verdien meer dan menig ander student met een veel saaier bijbaan." De medebewoners van Michael in het studentenhuus waar hij woont, weten niets van zijn bijverdiensten. "Ik neem mijn klanten nooit mee naar huis. Ik doe het of bij de klant thuis, of in een hotel en in uiterste nood in een homos sauna. Mijn collega-studenten kennen alleen mijn vriendin. Die weet zelf ook van niets. Mijn huidige vriendin heb ik nog niet zo lang. Ooit zal ik het haar wel vertellen. Als er ooit kinderen komen, wil ik stoppen. Voor mijn gevoel besodemieter ik mijn vriendin niet als ik met mannen meega. Dat zou ik wel doen als ik er een andere vriendin op na zou houden."

"Ik denk wel dat mijn vriendin af en toe iets vermoedt. Ik bel haar wel eens op als ik een klant heb gehad in een gehuurde hotelkamer. Als de klant weg is, vind ik het altijd zonde om de kamer niet voor de rest van de nacht te benutten. Ik bel haar dan dat ik een handeltje heb gehad en dat ik tot de volgende morgen een luxe kamer tot m'n beschikking heb. Dat moet haar toch aan denken zetten."

Soms betreurt Michael het dat hij niet 100% homo is. "De afgelopen periode hebben zeker zeven mannen me aangeboden mee te gaan op vakantie. Ik had op Ibiza kunnen zitten, in Zuid-Frankrijk en waar al niet. Als ik echt homo zou zijn, had ik dat geweldig gevonden." "Het valt niet altijd mee om je dubbelleven geheim te houden. Zo was ik aangenaam verrast toen de Gay Krant me belde met de vraag of ik dit interview wilde geven. Ik liep naar de keuken van mijn studentenhuus en riep tegen de medebewoners: 'Raad eens wie er gebeld heeft?' Op dat moment realiseerde ik me dat ik in de fout ging, dus zei ik: 'Nee laat maar, die kennen jullie toch niet.'"

• Henk Krol

Suggestieve sierkunst

Honey, I'm Coming!

Het ontleden van Jeff Koons. Geruime tijd hield Patrick van Orsouw (24) zich daarmee intensief bezig. Niet met het ontrafelen van 's kunstenaars lichaam natuurlijk, maar met diens gedachtes, werkwijze en thematiek. Het inspireerde hem tot zijn antwoord op de opdracht voor het 'niet-plantaardige' deel van zijn examen aan de *Vughtse Tuinbouwwakschool*. Richting – hoe raad je het – Bloemsierkunst. Daar bekwaamde hij zich niet slechts in het bloemenvak, maar werd er tevens geconfronteerd met een dosis kunstgeschiedenis. Het was aan Patrick een werkstuk te vaardigen met (werk van) een kunstenaar van na 1900 naar keuze als uitgangspunt. Dat resulteerde in een 8-tal foto's, formaat 60x86cm, waarop - volgens de beoordelende commissie - werkelijk niets dan lovends viel aan te merken. De serie werd dan ook beloond met een dikke 10 en vervolgens onder grote belangstelling in het opleidingsinstituut tentoongesteld. Maar nu? Na de euforie komt die vraag onvermijdelijk aan de orde. Trots besloot Patrick met zijn portfolio de boer op te gaan. De Gay Krant raakte onder de indruk van zijn werk en het verhaal erachter.

Up Yours!

Wie enigszins beschikt over een *dirty mind* of een *filthy eye*, zal bij het zien van Patricks fotoserie een vette grijns niet kunnen onderdrukken. De afgebeelde planten en bloemen, op het eerste gezicht onschuldig geschikt en geraffineerd gecombineerd met niet-natuurlijk materiaal, vertellen stuk voor stuk een verhaal. De expositie op school trok dan veel belangstelling, zo meldt Patrick vergenoegd. Lieden van uiteenlopend pluimage dienden zich aan. Patrick bevond zich doorlopend onder de toeschouwers van zijn werk. Liefst anoniem. Hij gaf dan ook geen uitleg, maar peilde de reacties. Sommigen zag hij elkaar aanstoten. Anderen liepen even rood aan. "Toch ziet niet iedereen hetzelfde", herinnert Patrick zich, terugdenkend aan een van de meest opvallende commentaren. "Een groepje ouderen stond te kijken en had niets door. Vond het gewoon mooi. Het is kennelijk hun esthetiek. Zonder een knipoog of een suggestie waar te nemen. Dat vind ik op mijn beurt prachtig. Het is precies datgene wat zo typerend is aan het werk van de artistiek en commercieel begaafde Jeff Koons. Die zei ooit: 'ik maak werk voor een groot publiek. Wat men erin ziet, boeit me niet. Ieder heeft – hoe afwijkend van die van een ander ook – een eigen perceptie. En die is per definitie oké.' Je kunt je als kijker afvragen of dit banale kitsch is en trachten daarop een eigen antwoord te krijgen. Maar je kunt ook gewoon kijken. En zien wat je ziet." Dat is dan ook

een van Patricks gezichtspunten geweest toen hij aan zijn werkstuk begon. Sandra de Groot, goede vriendin en net als Patrick bloemsierkunstenaar, was bereid haar minstens evenzo grote kennis omtrent fotografie in te zetten om het project te doen slagen. "Dat was natuurlijk geweldig. Zij kon mij behulpzaam zijn bij het uitlichten. Een compositie kan perfect zijn, maar als je er vervolgens een slechte foto van maakt wordt het alsnog drie keer niks."

Prullen

Patrick liet zijn creativiteit de vrije loop. En maakte ruim driehonderd foto's in het kader van het project. Daarvoor verzamelde hij de meest uiteenlopende attributen. "Het was mij op een gegeven moment duidelijk welke aspecten van Koons' werken ik wilde hantieren. Net als hij wilde ik trivialiteiten uit hun oorspronkelijke context lichten. Om ze vervolgens ergens anders plaatsen. Koons liet zich in pornografische standjes fotograferen en stelde die keihard tentoon in het museum. Een dodelijk ordinair gegeven verhef hij daarmee tot kunst. Of neem zijn *spielereien* met plastic en porceleinen kitsch, dat hij voorzag van een artistieke dimensie. Die vreemding is waanzinnig. Voor wie haar wil zien tenminste. Ik heb winkels en markten afgestruind op zoek naar prullen die het effect kracht bij zouden kunnen zetten. Als ik iets tegenkwam waarvan ik dacht: dit is het toppunt van lelijk, dan schafte ik het aan. Veertjes, parels, kitschchrommel. Hoe erger hoe beter."

Expo

Honderden foto's. Daaruit maakte Patrick een selectie van de meest sprekende resultaten. "En de juiste momenten. Zo was het vastleggen van een vallende druppel bepaald niet eenvoudig. Ik liet het toestel non-stop beelden nemen. vanaf het ontstaansmoment van de druppel tot het ogenblik van het landen op de ondergrond. Dat levert een enorme hoeveelheid materiaal op, waarvan maar een klein deel bruikbaar is." De acht uitverkoren beelden werden uitgevergroot. Met speciale, peperdure technieken opgeblazen. Maar na afloop van de expositie werden ze opgeborgen. "Docenten en bezoekers lieten me weten dat ik beslist actie moest ondernemen. Het zou zonde zijn als mijn werk aan de vergetelheid zou worden prijsgegeven. En daar ben ik het volledig mee eens." Ook de Gay Krant kan dat niet anders dan beamen. Patrick en zijn planten mogen dan niet onsterfelijk zijn, zijn werk mag dat, wat ons betreft, wel worden.

• Rits de Wit

I Can Help Myself

Ethos

Het goede nieuws is dat er een Europese richtlijn tegen discriminatie op de werkplek is. Maar is het slechte nieuws dat godsdienstige instellingen homo's en lesbo's nu ineens wel mogen discrimineren?

Het is een veelvoorkomend misverstand dat de vrijheid van godsdienst zou inhouden dat godsdienstigen homo's en lesbo's naar hartelust mogen behandelen als oud vuil. De vrijheid van godsdienst en levensbeschouwing is niet absoluut, maar wordt altijd ingeperkt door andere grondrechten. Genootschappen op geestelijke grondslag (zoals de kerken en het Humanistisch Verbond) mogen intern vrouwen en openlijke homo's en lesbo's discrimineren. Maar zij mogen niet oproepen tot haat of beledigen. Godsdienstige instellingen in onderwijs en ziekenzorg worden door de overheid betaald. De overheid stelt beperkende voorwaarden. Zo mag het loutere feit dat iemand vrouw of homoseksueel is, niet tot discriminatie leiden door bijvoorbeeld een islamitische school. Wel mag gevraagd worden dat de betrokkene de grondslag van de instelling respecteert. Ook de nieuwe Europese richtlijn maakt

het mogelijk dat een godsdienstige of levensbeschouwelijke instelling vraagt dat hun werknemers het 'ethos' ervan onderschrijven. Dat is niet strijdig met de huidige Nederlandse wetgeving en daar is ook niets mis mee. Een humanistische instelling mag terecht een fundamentalistische godsdienstige weigeren. En waarom zou een openlijke homo of lesbo bij een homovrijdige instelling als de EO willen werken?

Iets anders is het dat in Nederland een groot aantal godsdienstige instellingen zoals scholen en ziekenhuizen van twee walletjes willen eten. Aan de ene kant doen zij alsof het godsdienstige karakter van hun instelling niets voorstelt: alle schoolkinderen en zieken zijn welkom als het hun geld oplevert. Maar als het hen uitkomt om alloctonen als 'klanten' of andersdenkenden uit topfuncties te weren, dan komen zij ineens met hun grondslag te voorschijn om te mogen discrimineren. Hier zou de Nederlandse overheid harder moeten optreden. Het is van tweeën één: ofwel de grondslag wordt in alle opzichten toegepast, ofwel men mag het niet naar willekeur toepassen als het zo uitkomt. Als een gerefor-

meerde school wel andersdenkende autoctonen maar geen andersdenkende alloctonen toelaat, is dat een duidelijk voorbeeld van discriminatie. Als een katholiek ziekenhuis weigert aan abortus of vrijwillige euthanasie mee te werken, moet het dat ook altijd duidelijk zeggen en niet pas als puntje bij paaltje komt.

De nieuwe Europese richtlijn is dus een duidelijke vooruitgang, vooral voor landen die achterlopen op Nederland wat de gelijke behandeling van homo's en lesbo's betreft. In Nederland zelf verandert er niets qua wetgeving. Maar er moet wel iets anders veranderen. En dat is de slappe houding van veel homo's en lesbo's die net doen alsof er geen discriminatie meer bestaat terwijl die nog steeds op te grote schaal voorkomt. Niet de wetgever valt iets te verwijten maar onze gevoelsgenoten die hun lotgenoten in de steek laten die nog altijd gediscrimineerd worden. Steunt u onze belangenbehartiging al? Of wacht u liever tot u zelf wordt weggepest? En door wie wordt u dan gesteund? Ofwel: kijkt u verder dan uw geliefde lichaamsdeel lang is? Het is een zaak van welbegrepen eigenbelang en daar is ethisch niets tegen...

Vraag 't aan het Aids Fonds!

Veel mensen hebben vragen aan het Aids Fonds, waarvan de antwoorden voor een groter publiek interessant zijn. Die antwoorden worden gegeven door voorlichter Wiebe van der Woude. Heb je zelf ook een vraag? Blijf er dan niet mee zitten. Stuur een brief of email naar de Gay Krant, t.a.v. Vraag 't aan het Aids Fonds!, postbus 10, 5680 AA Best. Email red@gaykrant.nl.

STICHTING
AIDS FONDS

Kan ik een HIV-test via internet aanvragen? Zo ja, hoe doe ik dat dan?

Koen T.
Tilburg

Er bestaat al enige tijd een thuistest. Die is via een aantal apotheken verkrijgbaar en ook via internet: www.apotheek.nl. Je hebt een creditcard nodig voor de betaling.

De thuistest heeft wel een aantal nadelen. We weten uit de ervaring van velen dat het horen van de uitslag 'seroposi-

tief' een behoorlijke klap kan betekenen. Hoe goed de huidige HIV-remmers ook werken, aids is nog steeds een ongeneeslijke ziekte. Wij adviseren mensen dan ook liever zich bij de huisarts of desgewenst anoniem bij de GGD te laten testen. Dan kun je in ieder geval uitleg krijgen en kan goede ondersteuning geregeld worden. Het grootste probleem is dat de test moeilijk te interpreteren is. Veel mensen zijn na afloop onzeker of ze de zelftest op de juiste manier hebben uitgevoerd en of ze de gegevens juist interpreteren. Ze hebben dan alsnog een dokter of verpleegkundige nodig om te

checken of een en ander klopt, of om de test opnieuw te doen. Als de uitslag seropositief blijkt te zijn, moet dat in ieder geval. Er is namelijk altijd kans dat de uitslag niet klopt. Wat ons betreft is het zelf kopen van een test dan ook weggegooid geld. Als je de test toch wil aanschaffen via internet, kun je telefonisch informatie of ondersteuning vragen via de Aids Infolijn: 0800 22 22 20.

Nijmegen gastheer van uitbundig COC-Songfestival

Minder groepen, meer solisten

Al een half jaar is een werkgroep van het COC Nijmegen bezig met de organisatie van het Songfestival dat op zaterdag 25 november in die stad gehouden wordt. Het belooft niet alleen een spannend, maar ook een uitbundig spektakel te worden.

Eén van de verdiensten van Paul de Leeuw is dat hij het Eurovisie Songfestival heeft verheven tot een waar cultevenement. Het liedjesfestival mag zich, met name onder nichten, in een grote populariteit verheugen. Toen Nederland in 1995 niet mee mocht doen aan het Europees Songfestival was dat dan ook een nationale ramp. Willeke Alberti had in 1994 maar 4 punten gehaald en dat betekende een jaartje overslaan. Om het gemis te compenseren besloot een aantal vrijwilligers van het COC Zuid-Limburg daarom als pleister op de wonde een eigen Nationaal COC-Songfestival te organiseren. Naast Maastricht waren de afdelingen uit Eindhoven, Tilburg, Groningen en Nijmegen vertegenwoordigd en waren er afvaardigingen van het landelijke kantoor en bestuur.

Traditie

Henri in 't Groen won het eerste jaar voor Maastricht met het liedje *Sorry dat ik besta* en dat had automatisch tot gevolg dat ook in 1996 het festival in de hoofdstad van Limburg werd gehouden. Een traditie was geboren en het festijn groeide snel uit tot een populair evenement dat ieder jaar steeds meer belangstelling trok. Na respectievelijk Arnhem (1997 en 1998) en Deventer (1999) is het dit jaar de beurt aan Nijmegen om het festival te organiseren. Die eer heeft de Vierdaagsestad te danken aan de groep *Hoogspanning*, die vorig jaar in Deventer won met het liedje *Realiteit*. "De druk om het nóg beter te doen dan vorig jaar is erg groot", vertelt Bart van Helvoort. "Het is een hele opgave om zo'n omvangrijk evenement te organiseren. Je bent volkomen afhankelijk van vrijwilligers. Gelukkig hebben we die en zijn ze ook nog

eens erg enthousiast." Van Helvoort maakt met zes andere COC'ers deel uit van de projectgroep Songfestival. Ze houden zich al een half jaar intensief bezig met zaken als pr, faciliteiten, regie, decor, licht en geluid. En de Nijmegenaren pakken het

Enthousiasme bij Hoogspanning, winnaars van vorig jaar

grondig aan. Van Helvoort kondigt spectaculaire lichteffecten aan, een verrassend decor ontworpen door een kunstzinnig vormgever en een manier van jureren die knipoogt naar de puntentelling van het Eurovisie Songfestival. Bart van Helvoort wil daarover nog weinig loslaten, maar na enig aandringen wil hij wel onthullen dat een zéér bekende Songfestival-man toezicht zal houden op de jury.

Gastheer

Twaalf COC-afdelingen hebben zich inmiddels aangemeld; zij zullen 25 november strijden om de eerste plaats. De presentatie van het Songfestival is in handen van Albert Verlinde en Angelique Krüger van *TV Gelderland*. Krüger presenteerde al eerder voorrondes voor het Nijmeegse COC, Verlinde was gastheer bij de finales in Arnhem en Deventer. "Na onze overwinning vorig jaar heb ik hem meteen gevraagd of hij ook naar Nijmegen wilde komen", vertelt

Van Helvoort. "En hij zegde meteen toe. De combinatie Krüger-Verlinde is volgens mij een heel leuke. Angelique is uitbundig en heel direct, Albert is ingetogener en uiterst correct."

Er is een uitgebreid reglement opgesteld waaraan de liedjes moeten voldoen. De voorkeur gaat uit naar een eigen tekst, die rechtstreeks of in ieder geval zijdelings met homoseksualiteit te maken moet hebben. Originele muziek wordt geprefereerd boven een cover. Opvallend is dat er dit jaar veel solisten in de finale staan; vorig jaar waren er meer groepjes. Van Helvoort benadrukt dat Nijmegen vooral een goed gastheer wil zijn voor de deelnemers en de toeschouwers. "We zetten alles op alles om er een

gezellige avond van te maken. Gelukkig hebben we al de nodige ervaring opgedaan met onze voorrondes van de afgelopen jaren; die waren ook altijd groots opgezet, met 200 tot 300 bezoekers." Bij de finale van dit jaar verwacht het COC maar liefst 700 feestvierders. Die zorgen, samen met de sponsors, voor het spekken van de kas. Bovendien is de gemeente Nijmegen aangeschreven met het verzoek om een subsidie in het kader van culturele evenementen. Rond middernacht wordt de uitslag van het Songfestival verwacht. Daarna brandt een afterparty los, met een dj en een typische Songfestivalsfeer.

• Adri van Esch

De finale van het COC-Songfestival wordt gehouden in De Refter op de universiteits-campus van Nijmegen, Erasmusplein 7. De zaal gaat om 19.30 uur open, de afterparty duurt tot circa 3.00 uur. Meer informatie en entreekaarten: tel. (024) 323 42 37 of via www.pinknijmegen.demon.nl

Actief of passief: hoe veilig is veilig?

Het hebben van seks brengt gezondheidsrisico's met zich mee. Wie zich niet op de juiste wijze beschermt en de safe seks-principes aan z'n je laars lapt, blijft risico lopen op een soa of een besmetting met HIV. Hoe daar in de praktijk mee omgegaan wordt, verschilt van persoon tot persoon. Maar ook het rollenpatroon van het actief of passief beleven van (anale) seks, lijkt een doorslaggevende rol te spelen in de beleving daarvan. Mark (actief) en Robert (passief) vertellen.

Mark (26) uit Amsterdam gaat er, zoals zovelen, van uit dat hij HIV-negatief is, hoewel hij nooit een test heeft gedaan. Voor een groot deel baseert hij die veronderstelling op het feit dat hij actief is, als het om seks gaat. "Ik ben nog altijd van mening dat je minder risico's op besmetting hebt, als je een actieve rol hebt in seks", meent hij. "Waarom ik dat denk? Stel dat ik iemand zonder condoom zou neuken en ik kom per ongeluk klaar. Als dat zou gebeuren, zou ik me daarna gelijk kunnen terugtrekken. Die ander kan op zo'n moment niets meer beginnen. Mijn sperma laat ik dan namelijk wel achter. Dat kan niet teruggetrokken worden. Daarnaast speelt volgens mij ook mee, dat de inwendige huid van de anus heel erg dun is en de bloedvaten daar heel erg dicht tegenaan liggen. Op die manier kan een eventueel HIV-virus dus heel gemakkelijk binnendringen. Andersom is dat, volgens mij, moeilijker. De huid van een penis is dikker. Ik denk ook dat iemand die passief is en zich onveilig laat neuken, nog meer risico loopt omdat die huid natuurlijk ook nog eens beschadigd kan worden. Er kan bloed vrijkomen. Stel dat die huid al kapot is, als je klaarkomt, dan dringt een eventueel HIV-virus natuurlijk nog sneller naar binnen. Die bloedbaan ligt dan namelijk open. Andersom loop je als 'top' in dat opzicht minder risico op HIV. Dat bloed dringt je penis toch niet binnen", veronderstelt Mark.

Dat is de theorie van Mark. Maar hoe ziet voor hem de praktijk eruit? Als hij seks heeft, doet hij dat dan veilig of niet? Mark is stellig: "Ik vrij uitsluitend met condoom. Mijn mening over het feit dat je als 'top' minder risico loopt, doet daar niets aan af. Ik wil alleen geen enkel risico nemen. Het is maar een theorie van mij en die zal ongetwijfeld voor een deel wel kloppen, maar absoluut niet helemaal waterdicht zijn. Eigenlijk is veilig vrijen me met de paplepel ingegoten. Zelfs als ik een vaste relatie zou hebben, zou ik het nog safe doen. Ik heb ook altijd een condoom in mijn portemonnee."

Getest

"Ik heb in het verleden wel een aantal keer onveilig gevreeën", zegt Robert (25) uit Den Haag. "Dat was met mijn

eerste, vaste vriendje. Niet dat dat een excuus is, maar ik denk wel dat meespeelt dat ik toen een stuk jonger was en me nog niet zo bewust was van de risico's van onveilig vrijen. Ik was toen 19." Robert is altijd passief geweest tijdens seksuele ontmoetingen. Vier jaar geleden liet hij zich op HIV testen. De uitslag bleek negatief te zijn. Reden voor het doen van een HIV-test was destijds de onveilige sekservaring met zijn eerste vriendje. Robert: "Een half jaar nadat het 'uit' was, ben ik verhuisd naar Den Haag en heb me daar bij een jongerengroep aangesloten. Daar heb ik voor het eerst eigenlijk daadwerkelijk voorlichting gehad, als het om homoseksuele contacten gaat. Toen besepte ik ineens wat ik gedaan had. Hoewel ik van mijn eerste vriendje vrijwel zeker wist dat ik voor hem ook zijn eerste vriendje was, wilde ik toch zekerheid voor de volle 100%. Voor hetzelfde geld had hij toch gelogen en was ik nummertje 75 voor hem. Bij wijze van spreken dan.

Het feit dat ik 'bottom' ben, speelde toen niet zo zeer een rol. Het ging mij in die tijd echt puur om het feit dat het onveilig was gebeurd."

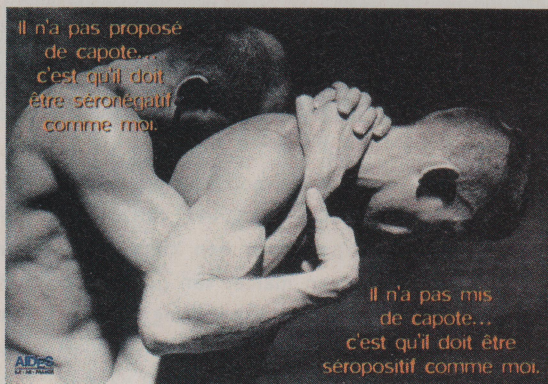
Risico

Inmiddels denkt Robert daar anders over. "Ik ben me bewuster geworden van het feit dat ik meer risico loop, dan iemand die top is", zegt hij. "Naar aanleiding van die HIV-test ben ik daar meer over gaan nadenken en doe ik het altijd safe. Maar alleen, als ik

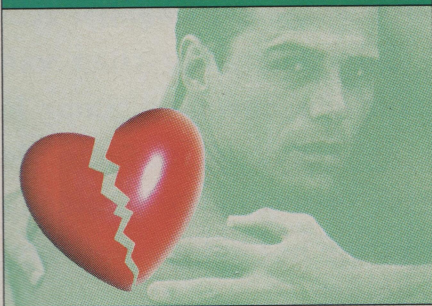
iemand echt vertrouw. Ik ben niet het type dat met Jan en alleman het bed induikt. Zoenen is wat anders. Maar als het op neuken aankomt, dan wil ik eigenlijk wel eerst weten of iemand seronegatief is. Wat namelijk als een condoom scheurt? Dan loop je toch weer hetzelfde risico. Maar vertrouwen ligt soms moeilijk in het homowereldje. Helaas."

• Huib Afman

De naam van Robert is uit privacy-overwegingen gefingeerd. Hetzelfde geldt voor de plaatsnamen Den Haag en Amsterdam.

Erik Diks uit Amsterdam:

“Frank regelde net iets teveel”

Mijn leventje was altijd nogal hectisch. Ik rende voor m'n werk altijd van de ene plek naar de andere. Dat had zo z'n charmes, maar je hebt vaker dan goed is, last van maagzuur. Toen ik Frank ontmoette, kwam er rust in mijn leven. Hij ging dingen regelen. Dat was heel prettig. Frank had ik leren kennen via een kennis. We waren elkaar tegengekomen op een verjaardagsfeestje. Ik vond hem erg leuk, maar ik durfde niet eens te hopen dat dit een wederzijds gevoel zou kunnen zijn. Enkele dagen later vroeg ik aan de gastheer wie die leuke knul was, waar ik mee had zitten praten. “Da's toevallig”, zei hij. “Dat was Frank. Hij vroeg me gisteren juist wie jij was. Kennelijk hebben jullie iets bij elkaar losgeweekt”. Ik vroeg hem of hij mijn telefoonnummer aan Frank wilde geven en was uiterst verbaasd toen Frank me twee dagen later opbelde.

Frank accordeerde heel goed bij me. Hij had paste precies in mijn erotische ideaalbeeld en we hadden veel gezamenlijke interesses. Al snel besloten we te gaan samenwonen. Daarbij bleek dat Frank een reuze Pietje Precies was. Hij regelde van alles. Hoewel hij een zware baan had, had hij toch altijd tijd om tussen de middag boodschappen te doen. Als ik 's avonds laat thuis kwam, rook het heerlijk naar vers gekookt eten. In plaats van vijf maal in de week onderweg eten, at ik voortaan gezellig thuis. Maar Frank regelde veel meer. Hij was altijd bezig dingen te plannen. Aanvankelijk vond ik dat heerlijk. Het was een rustpunt in mijn leven. Soms probeerde ik hem wat te remmen. Dan had hij weer van alles georganiseerd zonder me erin te betrekken. Zo zaten er op mijn verjaardag ineens 30 mensen in huis, terwijl ik juist zin had in een avondje met de benen ophoog. Dit proces afremmen werkte niet zo best: Frank moest nu eenmaal

alles naar zijn hand zetten. Hij besliste wat er op tafel kwam, hij zocht de nieuwe meubels uit en hij bepaalde waar we heen gingen. Ik had het veel te druk met m'n werk en dus liet ik me alles welgevallen. Dat werd uiteindelijk onze breuk.

De zaterdagen waren voor ons heilig. Dan gingen we samen stappen. Heel af en toe namen we dan een leuk joch mee naar huis. Frank vroeg me wel eens of ik niet vaker zin had in een leuk trio. Ik vertelde hem eerlijk dat ik daar niet vies van was, maar dat het me aan tijd ontbrak. De woensdag erop kwam ik thuis na een lange werkdag en Frank had het helemaal geregeld. Hij zat keurig, samen met een mij onbekende knul in ochtendjas op me te wachten. “We hebben nog niks gedaan”,

begon hij geruststellend. “We hebben speciaal op jou gewacht.”

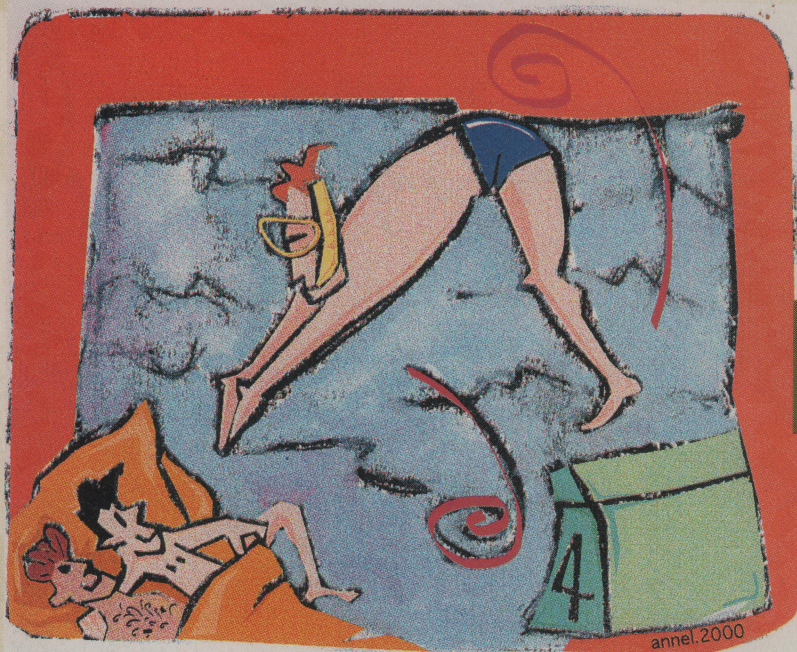
Dat ik iets meer inbreng in m'n eigen keuzes wilde hebben, kon Frank niet begrijpen. Die onbekende knul in mijn halfversleten badjas heb ik de deur gewezen en niet veel later trof Frank datzelfde lot.

Ik hunker weer naar een rustpunt, maar dan wel in m'n eigen leven.

In deze rubriek krijgt iedereen de kans zijn of haar verhaal te doen. Voorwaarden: we moeten je naam en adres kunnen verifiëren en als je ex zich meldt, heeft die recht op een weerwoord. Daarna is de discussie gesloten. Reacties naar: Gay Krant, t.a.v. Dick de Groot, Postbus 10, 5680 AA Best

Een maand geleden kondigde tekenaar Wilbert van der Steen aan dat hij als tekenaar van de rubriek M'n Ex een opvolger zocht. Op onze oproep daarop te reageren, kwamen veel inzendingen binnen. De mooiste vijf werden door de jury onder voorzitterschap van Wilbert geselecteerd, met aan u als lezer de vraag: wie wordt zijn opvolger. Stuur je mening naar de Gay Krant, Postbus 10, 5680 AA Best of email: red@gaykrant.nl. Onder de inzenders verloten we drie jaarabonnementen op onze fotoglossy freshmen. De inzending sluit 1 december. Ter opfrissing: de tekening was gemaakt op het relaas van een Nederlandse lezer wiens Duitse ex nog vaker vreemd ging dan hijzelf.

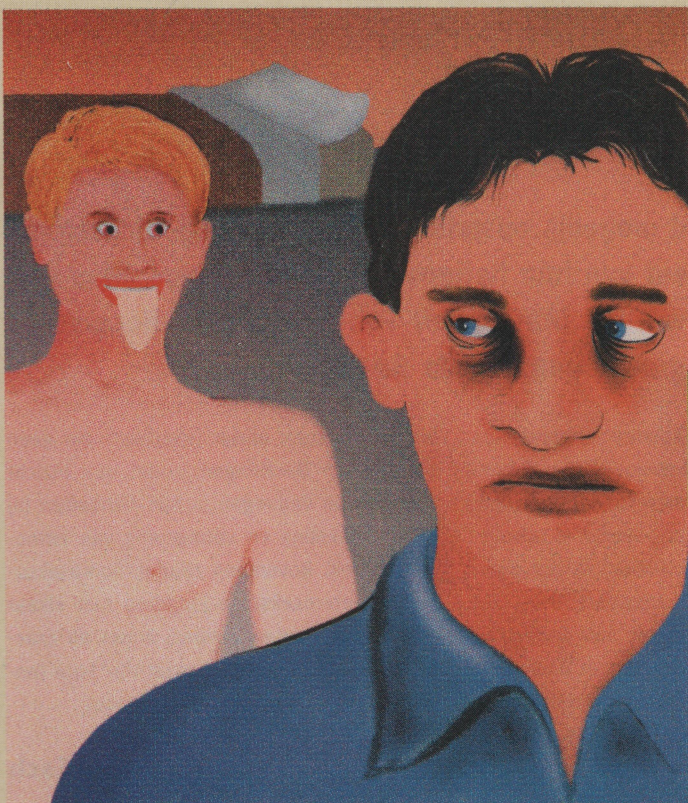
Keuze 1:
Anne Luchies

Keuze 2:
Roy Spraakman

Wie gaat m'n ex illustreren?

Keuze 3:

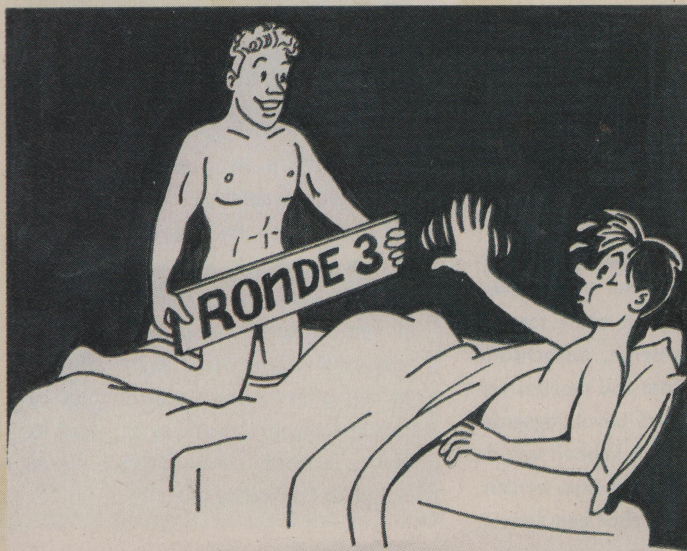
Peter Oosterhout

Keuze 4:
Reindert Meutstege

Keuze 5:

John Vermetten

Onderzoek onder homojongeren wijst uit:

Voorkeur voor onopvallende opstelling

Jonge homo's willen zich het liefst zo onopvallend mogelijk opstellen. Ze presenteren zichzelf als 'normale' jongeren, die alleen in seksuele voorkeur van hun heteroseksuele leeftijdsgenoten verschillen. Deze conclusie trekken onderzoekers van de Universiteit van Utrecht na diepgaande interviews met jongeren die lid zijn van gespreksgroepenorganisatie De Kringen.

Homojongeren beschuldigen de media ervan alleen 'extreme' homo's in beeld te brengen, waardoor er bij het publiek een verkeerd beeld ontstaat over wat homoseksualiteit inhoudt. Dat is een van de opmerkelijke uitkomsten van een onderzoek dat het *Nederlands Instituut voor Sociaal Seksuologisch Onderzoek* (NISSO) en de Universiteit van Utrecht onder 107 leden van jongerenkringen hebben gehouden. Stichting De Kringen had opdracht gegeven tot het onderzoek, omdat zij wilde weten hoe tevreden jongeren zijn over de ontplooiden activiteiten. De stichting - met 2000 actieve deelnemers verdeeld over 232 gesprekskringen een reus onder de homogroeperingen - kan daarover tevreden zijn: de jongeren zijn enthousiast over wat de organisatie hen te bieden heeft. Vooral de mix van serieuze gespreksonderwerpen en gezelligheid wordt positief gewaardeerd. De behoefte van de jongeren - er zijn er 750 bij De Kringen aangesloten, verdeeld over 77 jongerengroepen - lijkt overigens te verschuiven in de richting van gezelligheid en minder zware onderwerpen, concluderen de onderzoekers. Toch zijn er nog voldoende thema's die de jeugd zorgen baren. Zo ervaren zij dat er nog veel schijntolerantie bestaat. Mensen beweren wel dat ze homo's en lesbiennes accepteren, maar ze doen dat niet echt. En juist door meer 'normale' homo's in de media te laten zien neemt de tolerantie toe, zo menen de geïnterviewde jongeren.

Angst

Omdat Nederlanders lang niet allemaal positief denken over homoseksualiteit, leeft onder jongeren angst om openlijk over hun gevoelens te praten. Meestal wachten zij daarmee tot absolute zekerheid over hun geaardheid bestaat en zelfs dan duurt het nog een tijd voor ze hun coming-out bele-

ven. In veel gevallen houden jongeren hun homoseksuele gevoelens voor henzelf, zonder daarmee naar anderen toe iets te doen. Het negatieve beeld dat onder veel scholieren leeft over homoseksualiteit draagt daartoe bij. En ook thuis reageert lang niet iedereen positief; de reactie van ouders op de 'bekentenis' van hun zoon of dochter is in sommige gevallen erg extreem. Een opvallende uitkomst van het onderzoek is dat geen enkele ondervraagde jongere zijn ouders als eerste in vertrouwen neemt; meestal vertellen zij hun gevoelens eerst aan een andere homo of lesbo.

Jongeren willen hun homoseksualiteit zo 'normaal' mogelijk vormgeven. Er zijn immers nauwelijks verschillen tussen hetero's en homo's, is hun oordeel. En waar wel onderscheid is, wordt dat afgekeurd: stereotypen als verwijfdheid of seksgerichtheid kunnen de goedkeuring van de Kringen-jongeren niet wegdragen.

Opvang

De jeugdige Kringleden zijn vooral te spreken over de contacten met andere homo's en lesbo's die zij tijdens de gespreksavonden opdoen. En hoewel het beeld van De Kringen in hun ogen gunstig is, worden er toch aanbevelingen ter verbetering gedaan. Zo wordt geopperd de opvang tijdens de eerste kringavond te optimaliseren. De nadruk bij een kringavond ligt op het uitwisselen van ervaringen. Om die reden zouden leden van één kring wat leeftijd en opleidingsniveau betreft onderling niet te veel moeten verschillen. Nu zijn kringen met name toegankelijk voor hoger opgeleide, autochtone homo's en lesbo's. Ook dat zou moeten veranderen; homo's uit andere bevolkingsgroepen kunnen ook veel profijt hebben van de contacten die via De Kringen geboden worden. De onderzoeksgroep pleit voor een aanvul-

lend onderzoek onder jeugdigen die geen lid zijn van De Kringen, zodat ook inzicht kan worden verkregen in hun behoeften bij de ontwikkeling en vormgeving van homoseksualiteit. Bovendien zouden homoseksuele en heteroseksuele jongeren met elkaar vergeleken moeten worden, zodat de exacte betekenis van het 'normaal-zijn' voor jongeren in beeld kan worden gebracht.

• Adri van Esch

Nieuwe folders

Met speciale projectsubsidie heeft De Kringen een tweetal nieuwe folders kunnen ontwikkelen en uitgeven. Het gaat om een uitgebreide informatiefolder die verspreid gaat worden onder instanties en een verkorte versie voor overige belangstellenden. Wil je gratis een folder ontvangen, neem dan contact op met De Kringen, Kanaalweg 21, 3526 KL Utrecht, telefoon 's avonds (030) 288 86 36, email: info@kringen.nl

"We durven nog steeds niet 'vrij' te zijn"

Het COC heeft plannen om een project op te zetten met de Moldavische homogroepering *Genderdoc-M*. Voorman Max Anmeghichean van die vereniging vertelt over de moeilijke situatie waarin homo's en lesbiennes in zijn land leven.

Het COC heeft van 1997 tot 2000 met financiële hulp van het Ministerie van Buitenlandse Zaken de Roemeense mensenrechtenbeweging *Accept* ondersteund. Nu dat project tot een goed einde is gebracht en *Accept* op eigen benen verder kan, heeft de Nederlandse homobelangenvereniging plannen om een project op te zetten voor Moldavië en Bulgarije. Vorige week ontmoette Max Anmeghichean, een van de drijvende krachten achter de Moldavische homobeweging *Genderdoc-M*, vertegenwoordigers van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. In Moldavië is homoseksualiteit sinds 1995 niet meer verboden, maar bijna niemand is daarvan op de hoogte. Voor 1995 stond er 2 tot 5 jaar gevangenisstraf op geslachtsgemeenschap tussen twee mensen van hetzelfde geslacht. "Veel mensen schrijven brieven naar *Genderdoc-M*", vertelt Anmeghichean. "Ze denken dat homoseksualiteit nog steeds strafbaar is. Wij hebben zó lang onder het Sovjetregime gezucht, waar zoveel strafbaar was, dat we nu nog steeds niet 'vrij' durven zijn. *Genderdoc-M* geeft drie bladen uit. We kregen een brief binnen van een man die een blad van ons gezien had. Tot op dat moment was hij ervan overtuigd dat hij de enige homoman op het hele wereld was. De mensen in mijn land leven vaak heel geïsoleerd. Natuurlijk zijn we blij met reacties zoals van deze man, maar het droevige is, dat hij al 60 was. Z'n leven lang was er nooit iemand geweest aan wie hij het had durven vertellen, niemand met wie hij er over had kunnen praten."

Souvenir

In Moldavië zijn slechts een paar mensen die toegang hebben tot internet; voor homo's en lesbiennes vaak de enige moge-

lijkheid om met anderen in contact te komen. Max Anmeghichean: "De mensen zijn van informatie verstoken. Zo was ik bijvoorbeeld in Zweden, waar ik een grote hoeveelheid condooms en glijmiddel kreeg van een Zweedse organisatie. Terug in Moldavië realiseerde ik me dat een heleboel mensen dáár nog nooit een glijmiddel hadden gezien. Zij gebruikten altijd vaseline. De meesten hebben het glijmiddel niet eens gebruikt. Ze bewaren het nog steeds als een bijzonder souvenir uit het westen."

Genderdoc-M heeft een *hot-line*, waarmee veel homoseksuelen bellen. "Ze bellen vanuit het hele land en vaak uren lang", vertelt Anmeghichean. "Meestal is het de eerste keer dat ze met iemand over hun homoseksualiteit durven praten. Hun familie weet het niet, hun vrienden niet. Vaak is dit ook de enige mogelijkheid om er met iemand over te spreken. Natuurlijk weet niemand dat binnenkort in Nederland twee mensen van hetzelfde geslacht kunnen trouwen. De ontwikkelingen in Europa zijn hier volstrekt onbekend. Met name in de kleine plaatsen en op het platteland van Moldavië is de situatie erg bedrevend. Niet alleen homoseksuelen leven geïsoleerd. Heteroseksuelen natuurlijk ook. Die weten dus absoluut helemaal niets over homoseksualiteit. Wat ze erover in de krant lezen, kun je kort samenvatten: homo's zijn pedofielen, sodomieten die je kinderen kunnen verkrachten, en het is erg vies als twee mannen seks met elkaar hebben. Ze hebben dus erg veel vooroordelen tegen homoseksuelen. Het tragische is dat niet alleen simpele mensen die opvattingen hebben, maar ook de autoriteiten, zoals bij de politie. Een homo in elkaar slaan wordt als een goede daad gezien. Dat zijn immers geen volwaardige burgers maar een soort 'halve personen'."

Politie

In Moldavië zijn geen bars of cafés waar homo's naar toe kunnen. De meesten gaan dus naar ontmoetingsplekken. De politie kent die plekken ook en zij gaan er heen om flikkers in elkaar te slaan, of om iemand te verkrachten. Er zijn ook gevallen bekend van chantage en beroving. Anmeghichean: "Soms komt de politie in burgerkleding, zodat je niet kunt zien dat het agenten zijn. Ze maken dan met iemand contact en gaan mee naar zijn huis. Daar aangekomen willen ze geld. Anders dreigen ze de familie in te lichten of, als iemand getrouwd is, zijn vrouw. De hoogste politiechef in Chisinau, de hoofdstad van Moldavië, heeft in een kranteninterview gezegd: 'Homoseksuelen staan buiten de wet. Het feit dat geslachtsgemeenschap tussen twee mannen niet meer strafbaar is, betekent niet dat homo's legaal zijn. Ik ken namelijk geen enkel artikel in de wet waaruit dat blijkt.' Toen we vorige maand een algemene vergadering wilden houden, mocht dat niet. We wilden bijeenkomen in een zaal van de centrale bibliotheek. Maar een paar dagen ervoor kreeg de directeur van de bibliotheek dreigtelefoontjes van de politie, het stadhuis en van de Orthodoxe kerk. Ongeveer een half uur na het begin van de vergadering kwam de hoogste politiebaas binnen. Hij zei dat we de vergadering onmiddellijk moesten beëindigen. Op het moment dat we ondergronds waren, was er niets aan de hand. Maar nu we zichtbaar worden en iets in het openbaar willen doen, ons willen organiseren en voor onze rechten opkomen, is de situatie opeens totaal anders."

• Peter Meijwes

De claim

Fabrikanten leggen graag de nadruk op het onderscheidend vermogen van hun product. En dus formuleren ze spraakmakende claims die klanten tot kopen moet aanzetten. De *Consumentenbond* tackelt in het nieuwste nummer van hun gids producenten van voedingsmiddelen, die - zonder dat afdoende bewijs altijd voorhanden is - beweren dat hun eetwaar een positief effect heeft op de gezondheid. De *Gay Krant* toont je op deze Trendspagina's enkele nieuwe producten, met daarbij de aanspraak van de fabrikant of importeur zelf over de werking of uitstraling van zijn creatieve vrucht. Of de claim terecht is, moet je zelf maar uittesten.

Vitamines met een tijdslot!

De fabrikant: "Wij ontdekten dat vitamines verpakt in lecithine een positieve (+) lading ontwikkelen. Omdat de beschadigde delen van de haarschacht zelf negatief (-) geladen zijn, trekt dat elkaar aan als een magneet. Is het haar gedroogd, dan springen de lecithinebolletjes open: de vitamines dringen diep door in het haar."

Advanced VO5, vanaf f 6,97/€ 3,15

Perfect op tijd!

De advertentie: "De afmetingen maken deze cabinekofter uiterst geschikt voor de bagagerekken in vliegtuigen. Hierdoor bent u ervan verzekerd dat u perfect op tijd bent en voorkomt u lange inchecktijden."

Mobility van Delsey, f 409,-/€ 185

Met OwnZone-functie

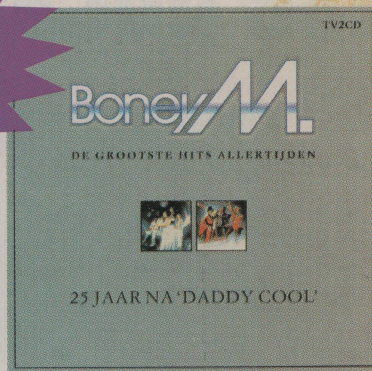
De importeur: "Tijdens een korte warming-up bepaalt dit fraaie designhorloge met de OwnZone-functie de optimale hartslaggrenzen. Zo sport je altijd op het juiste niveau. Voor iedere 15 minuten die je in de ideale zone sport, verdien je een bolletje in het display. En zo'n beloning motiveert!"

Polar M91ti hartslagmeter, f 599,95/€ 272

**Grootste hits
allertijden!**

De producent: "Wij hebben het 25-jarig jubileum van de eerste hit aangegrepen om het ultieme hitoverzicht te produceren. In nauwe samenwerking met Frank Farian en meerdere, nog actieve, fanclubs is een schitterende lijst samengesteld met de grootste hits aller tijden en enkele nummers die nog nooit op cd verkrijgbaar zijn geweest. In totaal gaat het om maar liefst 38 hits!"

*Boney M., 25 jaar na 'Daddy Cool',
BMG 74321 777822*

**Telefoon met
vele gezichten!**

Het persbericht: "Het is de eerste mobiele telefoon waarvan zowel het voorste frontje als de achterkant verwisselbaar zijn. Het nieuwe uiterlijk, in combinatie met de vele snap-on covers geven deze telefoon een eigen(tijds) gezicht."

Ericsson A2618s

De verkoper: "Dit vermaarde Rosenthal-servies heeft een exclusief Versace-decor met een vergulde Medusa-kop! We hebben slechts een beperkte voorraad van dit bijzondere tafelservies, dus op is op!"

Kook- en tafelcultuur bij Dima in Huizen en Soest

Op=op!

**Comfortabel
en dynamisch**

De marketingmanager: "Klanten voor het X-type zullen veelal jonger zijn dan onze traditionele rijders en ook heel andere eisen en verwachtingen hebben. De mensen die wij voor het X-type in de showroom zullen zien, zijn veelal jonge carrièremakers. Hun ideale auto moet een veelheid aan functies hebben; hij moet comfortabel en dynamisch vervoer bieden, uitstekende prestaties leveren, luxe zijn en een sterk eigen karakter hebben."

X-type, de nieuwe sportsedan van Jaguar is vanaf de zomer van 2001 verkrijgbaar

• **Samenstelling: Adri van Esch**

Nieuwe Vlaamse pocket schetst

De verdere doorbraak van het extreemrechtse Vlaams Blok in Antwerpen, Gent, Mechelen en andere kleinere steden en gemeenten in Vlaanderen is voor de holebi-beweging helemaal geen reden om de moed te laten zakken. Meer dan ooit is er nu nood aan een slagvaardige beweging die zich energiek inzet voor de maatschappelijke positie van homo's, lesbiennes en biseksuelen. Kort voor de veelbesproken verkiezingen presenteerde de *Federatie Werkgroepen Homoseksualiteit* (FWH) een gloednieuwe pocket over het holebi-emancipatiebeleid dat gemeentes kunnen ontwikkelen.

Minister Mieke Vogels ondersteunde de uitgave van de pocket "Holebi-beleid en de gemeente"

Met name in steden als Antwerpen, Gent en Hasselt groeide in de jongste jaren het bewustzijn dat de lokale overheid concrete inspanningen kan leveren om bij te dragen tot de emancipatie van de grote groep holebi's onder de bevolking. Gemeenten als Leuven, Oostende, Mechelen en Mol namen ook reeds initiatieven. De auteurs Anke Hintjens en Paul Borghs leggen in de pocket *Holebi-beleid en de gemeente* uit hoe lokale politici zich kunnen inzetten om ook hun gemeente aantrekkelijker en verdraagzamer voor holebi's te maken. In het boekje plaatsen ze homoseksualiteit in zijn maatschappelijke context en gaan ze in op de geleidelijke emancipatie van de holebi's in Vlaanderen, het belang van de holebi-beweging en de nood aan een specifiek beleid. Ze schetsen ook hoe verenigingsleven en gemeente kunnen samenwerken om een beleid gestalte te geven. De bevoegdheden van de gemeente, de rechten van holebi-partners en het beleid in de belangrijkste Vlaamse steden komen ook allemaal aan bod. De pocket kreeg steun van de *Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten* en van de Vlaamse minister voor Gelijke Kansen Mieke Vogels.

Achterstelling

Holebi's vertegenwoordigen 5 tot 10 procent van de bevolking, lees je in het eerste hoofdstuk van de pocket. De holebi-beweging kan zich inspannen om holebi's veel zichtbaarder te maken en iets te doen aan de vele vormen van discriminatie die zich kunnen voordoen. Niet alle werkgevers behandelen holebi-paren op dezelfde wijze als heterostellen. Holebi-seksualiteit is soms zelfs taboe op de werkvloer. Huiseigenaars weigeren soms een woning te verhuren aan mensen met een andere seksuele voorkeur. Op wettelijk gebied zijn er nog tal van voorbeelden van achterstelling te noemen. Holebi-organisaties kunnen in belangrijke mate bijdragen tot een verhoging van het welzijn van holebi's, zelfs wanneer ze hun coming-out rimpelloos gemaakt hebben. De beweging ondersteunt, sensibiliseert, lobbyt en informeert over holebi-seksualiteit.

Beweging en gemeenten moeten samenwerken om een volwaardig beleid te laten ontwikkelen. Verenigingen die willen onderhandelen met het gemeentebestuur, doen er verstandig aan precies op papier te zetten welke eisen ze ingevuld willen zien. Politici zullen vooral dan inspelen op vra-

gen wanneer ze met een gesprekspartner te maken hebben die voldoende representatief is. Onderhandelaars moeten hun toenaaderingspogingen niet beperken tot één partij. Benader liefst alle democratische partijen, zo luidt het advies. Lobbyen en politici informeren is een zeer tijdrovende en uitputtende bezigheid, zoals de drijvende krachten achter de roze huizen in Vlaanderen de jongste jaren reeds aan den lijve ondervonden. Het duurt vaak een hele tijd voor een bepaalde boodschap echt goed doordringt en gehoor vindt. Persoonlijke gesprekken met politici en politieke debatten kunnen wezenlijk bijdragen tot het bereiken van het doel. Als een gemeentebestuur Oostindisch doof blijft voor bepaalde vragen, kan je nog altijd actie voeren aan het gemeentehuis of handtekeningen inzamelen. Ideaal is dat partijen een passage over holebi-beleid opnemen in een bestuursakkoord. Het is ook wenselijk dat het gemeentebestuur een van zijn schepenen expliciet belast met de opdracht om het holebi-beleid te realiseren en uit te bouwen. De benoeming van een holebi-ambtenaar wordt ook aanbevolen. In grote steden is uiteraard meer mogelijk dan in kleinere gemeenten.

noden en mogelijkheden

Subsidies

Voor een holebi-beleid dat die naam verdient, moet de overheid ook geld reserveren. Het gemeentebestuur kan een potje opzij zetten om interessante projecten of verenigingen te subsidiëren. Initiatiefnemers van nieuwe projecten of besturen van groepen moeten ook een beroep kunnen doen op subsidies die in het algemeen voor uiteenlopende projecten of verenigingen beschikbaar gesteld worden. Publicaties en websites van gemeenten kunnen geregeld aandacht besteden aan thema's die holebi's aangaan. Diensten voor toerisme kunnen ook een goede relatie uitbouwen met de holebi-verenigingen; zij krijgen immers geregeld vragen van toeristen die op zoek zijn naar informatie en vertier en contact zoeken met plaatselijke holebi's.

Hintjens en Borghs wijzen erop dat de lokale overheid op tal van deelgebieden een aangepast beleid kan voeren. Ze refereren daarbij onder meer naar het non-discriminatiebeleid, het personeelsbeleid, het politiekorps, maatschappelijk welzijn, volksgezondheid, ruimtelijke ordening, onderwijs, het cultuurbeleid en de jeugdzorg. De ondersteuning van roze huizen is een treffend voorbeeld van concrete steun aan de holebi-gemeenschap. Het is de auteurs ook niet ontgaan dat sommige politiekorpsen in Nederland en Groot-Brittannië bij wervingscampagnes expliciet aandacht schenken aan potentiële holebi-sollicitanten. In Nederland, Groot-Brittannië, Duitsland, de VS en Canada bestaan groeperingen van homoseksuele agenten. 'Er is geen reden om aan te nemen dat er in België verhoudingsgewijs minder homoseksuele agenten zouden zijn dan in het buitenland.' 'Het is zeker niet voldoende om te streven naar verdraagzaamheid', onderstrepen de makers van de pocket. 'Verdraagzaamheid betekent enkel aanvaarden op een afstand. Tolerantie houdt in dat holebi's geaccepteerd worden zolang ze niet al te zichtbaar worden en zonder dat homoseksualiteit en heteroseksualiteit daadwerkelijk als gelijkwaardig worden beschouwd.' De stad Gent keurde in het verleden een verklaring goed waarbij aan alle inwoners gelijke rechten gewaarborgd worden zonder onderscheid

op basis van filosofische of godsdienstige overtuiging, nationaliteit, geslacht, ras of hetero- of homoseksuele gerichtheid. Zulke verklaringen zijn goed, maar moeten ook hun weerslag krijgen in het beleid, bijvoorbeeld bij de toekenning van subsidies. Het mag niet bij holle retoriek blijven.

Welzijn

Het *Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn* (OCMW) van een gemeente kan ook veel doen voor holebi's. Ook zo'n organisatie moet rekening houden met de specifieke noden van de doelgroep. Bejaarde holebi's aarzelen bijvoorbeeld vaak om voor hun seksuele identiteit uit te komen en riskeren geïsoleerd te raken in rusthuizen. Het OCMW zou maatregelen kunnen nemen om in rusthuizen specifiek in te pikken op de noden van homoseksuele mannen en vrouwen. Ook bij OCMW's zelf kunnen personeelsleden niet altijd voor hun andere voorkeur uitkomen. In 1998 kreeg de FWH nog een melding van een geval waarin een lesbische werkneemster bij een OCMW weggepest werd door haar chef. De situatie werd zo onhoudbaar dat de vrouw, en niet haar chef, overgeplaatst werd.

Gemeenten kunnen, aldus Hintjens en Borghs, ook rekening houden met de rol die het cruising-fenomeen speelt in de subcultuur van sommige homomannen. Sommige gemeentes proberen cruising in te dijken door maatregelen van ruimtelijke ordening. Zo stelde de Antwerpse politie in 1996 nog voor om het Stadspark, een bekende cruising- of trimplaats, om te vormen tot een park met zo weinig mogelijk struiken. Onlangs was er in Antwerpen nog wat heisa rond de al dan niet vermeende overlast die cruisende homo's zouden veroorzaken in het zogenaamde 'Jeannettenbos' op de Linkeroever van de Schelde. 'Door een degelijk beleid inzake ruimtelijke ordening kan de overheid de eventuele negatieve effecten van cruisingplaatsen grotendeels beperken', aldus de pocket. Inzake volksgezondheid kan de gemeentelijke overheid inspanningen doen om soa's en besmetting met het HI-virus te voorkomen. Zo kan bijvoorbeeld een overlegplat-

form opgericht worden waarin ambtenaren, wetenschappers, aidsorganisaties en hulpverleners samenwerken. Een gemeente kan informatiespots op de lokale televisie of radio helpen te financieren of haar steun verlenen aan herdenkingen van aidsslachtoffers en buddyprojecten.

Cultuur

Ook in het cultuur- en onderwijsbeleid verdient homoseksualiteit aandacht. Op cultuureel vlak kan je bijvoorbeeld denken aan het programmeren van theaterproducties waarin homoseksualiteit aan bod komt, een film- of kunstenfestival of overzichtstoonstellingen. In Brussel vindt sinds enkele jaren een erg geslaagd filmfestival plaats. Het Antwerpse *Filmmuseum* organiseerde onlangs een fel gesmaakt programma met roze films. Ook dat zijn initiatieven waar steden en gemeenten mee hun schouders kunnen onder zetten.

De nood aan een degelijke infrastructuur zette holebi's in verscheidene steden ertoe aan om te ijveren voor de opening van nieuwe socioculturele huizen. 'Roze huizen zijn erg belangrijk voor de holebi-gemeenschap en de gemeente', betogen de auteurs. 'Zij vervullen de functie van positieve ontmoetingsplaats, ondersteunen de zelforganisatie van holebi's en vergroten de zichtbaarheid en herkenbaarheid van de gemeenschap. Ze verlagen ook de drempel voor wie zich bij een vereniging wil aansluiten, verspreiden allerlei informatie en zorgen voor een laagdrempelig onthaal van mensen die vragen of problemen hebben.' De huizen kunnen ook bijdragen tot de uitbreiding van het aanbod aan socioculturele activiteiten en de afbouw van stereotypen en vooroordelen.

• Boudewijn Denissen

De pocket 'Holebi-beleid en de gemeente' is uitgegeven bij Politeia.

Meer informatie over het boekje krijg je bij Uitgeverij Politeia (Kristine De Smet), telefoonnummer 02/289.26.13 of kristine.desmet@politeia.be.

Anders Roze, homosoos in Eindhoven

Dubbel moeilijk voor verstan

DYANA HOEDEMAEKER

Maarten van Osch

Nog al te vaak zijn er ingewikkelde en vervelende coming-outverhalen op te tekenen uit de monden van beginnende homo's. Als verstandelijk gehandicapten hun 'andere' geaardheid ontdekken, hebben ze het dubbel moeilijk. Zij moeten zich wapenen tegen nog meer vooroordelen. Verstandelijk gehandicapte homoseksuelen worden bovendien niet altijd even serieus genomen door ouders, verzorgers en begeleiders. Natuurlijk hebben zij ook op het gebied van relaties en seksualiteit behoeften. In reguliere homobars en -cafés vinden ze weinig aansluiting. In enkel steden worden daarom speciale ontmoetingsmiddagen voor verstandelijk gehandicapten homoseksuelen gehouden. De Gay Krant nam een kijkje bij Anders Roze in COC Eindhoven.

Aan de bar maakt Michel Davids (25) uit Helmond zijn voorkeur voor mooie mannen onverholten duidelijk. Uit zijn portemonnee vist hij een fotootje van zijn prins op het witte paard. Ook zijn kamer hangt vol met posters van de soapster Ferri Somogyi, vertelt hij lachend. Hij blijkt nog meer te hebben met bekende Nederlanders. Zijn eerste vriendje leek sprekend op voetballer Marc Overmars. Hij ontmoette hem op zeventienjarige leeftijd in een tehuis voor verstandelijk gehandicapten in Limburg, waar hij toen woonde. Bij Anders Roze kwam hij zijn huidige liefde Ton tegen. Michel vertelt, af en toe met een aanstekelijke Brabantse tongval, vlot zijn verhaal. Toch ging zijn coming-out niet van een leien dakje. Toen hij thuis

vertelde dat zijn voorkeur bij jongens lag, was het huis te klein. Ondanks de problemen die zijn ouders ermee hadden, is Michel vanaf de start van de homosoos, anderhalf jaar geleden, vaste klant.

Maarten van Osch kent de kritiek van ouders en begeleiders op de ontmoetingsmiddagen bij het COC. Hij is vrijwilliger/begeleider bij Anders Roze: "Wij zouden ze homoseksualiteit aanpraten en er wordt gezegd dat we de kat op het spek binden." Hij weet wel beter en bovendien dat er met de speciale middagen in een duidelijke en grote behoefte wordt voorzien. "Ze kunnen niet naar de reguliere bars. Ze zien er wel heel normaal uit, maar als ze aangesproken worden door iemand

vallen ze door de mand. Ze krijgen heel moeilijk contact, vinden nauwelijks aansluiting of ze worden simpelweg genegeerd." De soosbezoekers blijken niet alleen uit regio Eindhoven te komen, maar uit heel Nederland. "Er zijn hier mannen en vrouwen die door het land reizen om alle middagen te bezoeken."

Gevecht

"Ik heb hem eindeloos seksuele voorlichting gegeven", licht de moeder van een Anders Roze-bezoeker telefonisch toe, "Maar ik had er nooit aan gedacht dat hij homoseksueel zou kunnen zijn. Ik ging er gewoon van uit dat hij hetero was. Hij heeft verscheidene vriendinnetjes gehad. Met de

delijk gehandicapten

jongens die hij kende was het altijd gedruvel. Uiteindelijk ging het wel heel vloeiend. Toen we samen contactadvertenties in Klik, een tijdschrift voor verstandelijk gehandicapten, bekeken, reageerde hij alleen op oproepen van mannen. Toen was het duidelijk. Het is voor verstandelijk gehandicapten een enorm gevecht, ook als ze hetero zijn, om een relatie te kunnen hebben en te onderhouden. De meesten kunnen zich moeilijk in anderen inleven. Bovendien zijn er geen andere homo's aan wie ze zich kunnen spiegelen." De moeder maakt zich zorgen om het welzijn van haar zoon, omdat hij tot op heden niet zo gelukkig is geweest in zijn partnerkeuze. Ze heeft daarom drie eenvoudige, maar duidelijke regels gegeven. Ze wil dat hij zijn vrienden thuis komt voorstellen, hij moet monogaam zijn in zijn relatie en veilig vrijen is een voorwaarde. "Ik moet hem beschermen", voegt ze zorgelijk toe.

De 35-jarige Robin Mens komt uit Tilburg. Hij heeft een hele tijd getwijfeld. Hij wist niet of hij op mannen of op vrouwen viel. Toen het duidelijk voor hem was, bleek het niet gemakkelijk te accepteren: "Ik was bang er niet bij te horen. Omdat ik verstandelijk gehandicapt ben, word ik al niet geaccepteerd." Van zijn gescheiden ouders kon zijn moeder het gemakkelijker accepteren dan zijn vader. "Hij woont zelf samen met een vriend en gunt me gewoon het geluk niet." Dat geluk had hij wel bij Anders Roze gevonden. Op de soos in het COC was hij hem tegenkomen. Ondertussen is de relatie beëindigd. De duur wordt exact uitgemeten: "We hebben verkering gehad van 26 februari tot 7 september. Ik ben cateringmedewerker. Op een feest van mijn werk heb ik mijn partner meegenomen. Ik was heel trots. We hadden bijna vriendschapsringen gekocht, maar hij was heel erg driftig en bazig. Hij heeft het uitgemaakt." Toch blijft Robin naar Eindhoven komen. Hij hoopt bij 'Anders Roze' een nieuwe vriend tegen te komen. Hij is blij dat er een speciale club voor verstandelijk gehandicapten is. De 'normale' uitgaansmogelijk-

heden trekken echter ook. Robin heeft met een vriend afgesproken een keertje naar Gay Swing in de Orangerie in Den Bosch te gaan.

Liefde

"Bij de doelgroep is heel veel behoefte aan liefde en relaties", weet Dyana Hoedemaker. De medewerkster van de Sociaal Pedagogische Dienst (SPD) is een van de initiatiefnemers van Anders Roze. "Ze willen

wordt enorm onderschat. De maatschappij wordt nog ingewikkelder als je het allebei bent."

Ondertussen loopt de begeleider met plannen om ook in Breda een homosoo voor verstandelijk gehandicapten te starten. Tot die tijd komt nieuweling Arthur naar Anders Roze want hij is enthousiast over zijn eerste kennismaking.

De toog van het COC-café in de Prins Hen-

Iedere vierde zaterdag van de maand 'Anders Roze' in COC Eindhoven

dat het hun soos is, een veilige plek om mensen van hetzelfde niveau te ontmoeten." Ruud Jansen werkt bij de SPD in Breda en is als begeleider meegekomen met Arthur. Een vijftiger die door een collega naar hem werd doorgeschoven omdat 'hij toevallig ook homo is'. "Het is dubbel moeilijk als je verstandelijk gehandicapt bent en homo", weet de hulpverlener. "Ze kunnen er vaak moeilijk over praten. Ook begeleiders en verzorgers weten niet wat ze er mee moeten. Er wordt nauwelijks over relaties en seks gesproken. Arthur ging uit in de scene in Breda, maar daar werd hij volledig afgewezen. Vervolgens zocht hij zijn heil in het park en werd daar regelmatig misbruikt. Hij zat hele avonden op telefoontjes te wachten van mannen die beloofd hadden hem nog eens te bellen. Arthur hunkert naar liefde. De kans dat hij iemand ontmoet van zijn eigen niveau is echter niet zo groot. De problematiek van homoseksuele verstandelijk gehandicapten

drikstraat raakt aardig bezet. Barman Jasper staat er wat onwennig bij. Het is zijn eerste Anders Roze en hij is duidelijk een ander publiek gewend.

Rik Sparidaans (34) komt uit Apeldoorn. De eerste keer dat hij naar een soos ging, was met een begeleider. Hij vond het té eng om alleen te gaan. Dat er veel meer mensen waren zoals hij, bleek een verademing te zijn.

Stevige dance klinkt in het café, er worden nog een paar biertjes getapt en enkele gesprekjes aangeknoopt. Michel blijft de doelstelling van Anders Roze aardig te kunnen verwoorden: "Het is hier gezellig. Ik ontmoet anderen van mijn eigen niveau. Het is fijn en ik voel me hier veilig".

• René van der Loo

Om herkenning te voorkomen zijn, op eigen verzoek, de namen en woonplaatsen van de bezoekers veranderd.

"Wie meedanst is geheid verkocht"

Bewegen moet. We dienen immers onze heup-schouderverhouding intact te houden. En de buik-groei zó te beteugelen, dat toch minstens het eigen geslachtsdeel van bovenaf zichtbaar blijft. Bewegen dus. Véél bewegen. De een gaat fitnesssen. De ander midgetgolfen. Een volgende stort zich op het kogelstoten of sierzwemmen. Er zijn er ook die zich aansluiten bij een country line-danceclub. En zich daarvoor waarachtig niet alleen opgeven, maar ook daadwerkelijk besluiten mee te doen. Is dat niet een wat muffe bezigheid? Gezien de ongekennde populariteit van gay country dancegroep *The Eindhoven Stetsons* valt dat nogal mee. Jos Slijpen is oprichter en tevens begenadigd instructeur. "Wie een keer meedoet, is verkocht", belooft hij. En het schijnt echt zo te werken.

The Eindhoven Stetsons is niet zomaar een country dance-club. Dat even voor de duidelijkheid. Het is een groep die bestaat uit - en bedoeld is voor - homo's en lesbo's. Is dat nodig? Oké, een nichtenkoppel dat op een reguliere (lees: hetero-) stijldanscursus een rumba meent in te zetten, kan direct

de kuierlatten nemen. Geen flauwekul. Heren dansen met dames en daarmee uit. Die oogkleppenpolitiek geeft m/m en v/v-stijldansscholen bestaansrecht. Maar cowboys en -girls dansen toch in een rij? Jos Slijpen: "Dat wordt me inderdaad nogal eens gevraagd. Het antwoord is: in 80%

van de gevallen wel. Er zijn behalve line-dansen nogal wat choreografieën die in koppels worden gedanst, de two-step bijvoorbeeld. Maar het gaat niet alleen om het al dan niet dansen in paren. Belangrijker is het feit dat homo's of lesbo's het prettig vinden elkaar in country dance-ver-

band te ontmoeten. Zie het als een ontmoetingsplaats, een sociaal verband. Het is nu eenmaal zo, dat niet iedereen zich thuisvoelt in een gaybar of een COC-café. We dansen voor ons plezier en niet op de eerste plaats om te presteren. Er wordt serieus gewerkt maar op z'n tijd heel hard gelachen."

Jos, die de uit Engeland (!) overgewaaid rage al in het land van oorsprong placht te beoefenen, wilde dat ook graag in Nederland voortzetten. Maar onder 'soortgenoten' zou het alleen mogelijk zijn in Amsterdam. Bij The Amsterdam Stetsons. In het zuiden des lands startte Slijpen een 'reguliere' club op, maar wilde meer. Een groep voor *gay people*. Hij zocht aandacht in de media om zijn initiatief kracht bij te zetten. Dat was spannend, herinnert hij zich. Het was immers tegelijkertijd zijn coming-out. Daar de club in Amsterdam (een vereniging met een bestuurslaag, in tegenstelling tot Eindhoven) geen enkel bezwaar tegen had haar naam te lenen aan een zuidelijke 'zusterorganisatie', is The Stetsons inmiddels in het westen én het zuiden des lands een alom bekend synoniem geworden voor homo-countrydansen.

Belegen

Maar hoe zit het nou met dat imago? Hebben we het hier nu wel of niet over een belegen vrijetijdsbesteding? Jos: "Absoluut niet! Ik weet dat er wel eens lacherig over wordt gedaan. Als we in nichtenkroegen op de Eindhovense Stratumseind The Eindhoven Stetsons promoten, krijgen we nogal eens schampere blikken. 'Kom nou eens kijken', zei ik laatst tegen een paar jongens. En - geloof het of niet - ze kwamen kijken en waren dolenthousiast. 'We wisten niet dit zo leuk zou zijn', biechtten ze me op. Begrijpelijk. We zijn immers een jonge, enthousiaste club. We dansen op moderne countrymuziek. Shania Twain bijvoorbeeld. Wist je dat we ook dansen op salsa- en merengue-ritmes? Het beeld van John Denver en steelguitars is achterhaald. Dat van stro, karrenwielen en saloondeurtjes ook. Er wordt overigens wel veel belang gehecht aan de omgeving. Anders slaat het hele dansen nergens op. En neigt het naar het sfeertje van volksdansen. Tijdens festivals zie je dan ook dat kosten noch moeite gespaard blijven. Veel rood-wit-blauw - dat zijn de Amerikaanse kleuren

- en eigentijdse countrydecoraties. Zilverkleurige laarzen aan de muur, om maar eens iets te noemen."

Integratie

Trends zijn onderhevig aan de zwaarte-kracht. Ze ontstaan over het algemeen in een select en elitair gezelschap en zakken gaandeweg af naar de brede laag van Jan met de Pet. In het geval van countrydansen, weet Slijpen, is het eigenlijk precies andersom. Het fenomeen heeft juist in de lagere sociale milieus wortel geschoten en zich zichtbaar een weg omhoog gewerkt. Het is inmiddels tot op zekere hoogte populair in alle lagen van de bevolking en, zo blijkt volgens Slijpen uit onderzoek, momenteel de snelst groeiende dansvorm in Nederland. "In mijn groepen valt een enorme diversiteit te constateren. De leeftijden van de 35 deelnemers liggen tussen de vijftientig en de zestig jaar. De beginnersgroep heeft evenveel vrouwen als mannen, onder de gevorderden bevinden zich minder lesbo's dan homo's. We hebben zowel juristen als bankwerkers in ons midden. En dat verdraagt elkaar uitstekend. Sterker nog: het is een erg hechte groep."

Grill

Van het countrydanserwereldje zelf wordt nogal eens beweerd dat het niet direct de meest tolerante omgeving is. Dat kan te maken hebben met haar oorsprongs-geschiedenis in de lagere sociale milieus en het 'stoere cowboy'-imago. Als minderheids-groepering binnen die context heeft The Eindhoven Stetsons daarmee wisselende ervaringen. Het 'lekker onder elkaar zijn' heeft zo zijn pré's, maar integreren behoort ook tot de doelstellingen. Slijpen: "We gaan nogal eens met elkaar naar de Western Grill in Gemert. Een plek waar fervente countrydansen bij elkaar komen. We gaan er gezellig eten, barbecuen als het even kan. Er is daar een dansvloer waar iedereen die daar zin in heeft, gebruik van kan maken. Wij van The Eindhoven Stetsons dus ook. Natuurlijk hebben we meegemaakt, dat er even ongemakkelijk op ons werd gereageerd. Zodra twee van onze heren of dames een koppeldans ten beste brachten werd er links en rechts een duidelijk merkbaar 'Kijk dat daar' gefluisterd. Natuurlijk gebeurt het nog wel eens, maar nu merken we dat dat na enkele minuten

overgaat in een 'Dat moet toch kunnen tegenwoordig'. De schroom van onze dansers om de dansvloer op te gaan, wordt dan ook steeds kleiner. Onze aanwezigheid kan zelfs hilarische taferelen teweeg brengen. Tijdens bepaalde parendansen bijvoorbeeld, waarbij de partners doorschuiven. Op een gegeven moment raakt alles gemixt. Homoheren met heteromannen, om maar een uitdagende combi te noemen. Daar wordt erg leuk op gereageerd. Dus daar zit het wel goed met de tolerantie."

Dat dit echter niet overal opgaat, bleek toen Jos, die de sfeer bij zijn Stetsons als prioriteit stelt maar een potige ambitie niet kan worden ontzegd, zijn zinnen zette op het wedstrijd-circuit. De voorwaarden voor deelname aan de landelijke kampioenschappen countrydansen leiden echter tot een teleurstelling. De homo- en lesbogroep wordt in een aparte categorie geplaatst en daarmee lichtelijk belachelijk gemaakt. "Mannen- en vrouwenparen zijn er niet toegestaan. Die vallen buiten het traditionele, algemeen geldende reglement. Een eigen categorie is de enige optie om deel te kunnen nemen. Volstrekt voor spek en bonen dus. Het betekent namelijk, dat we automatisch kampioen zouden worden. Klinkt leuk, maar is het natuurlijk niet. We kunnen ons dus niet meten. Terwijl ik stiekem toch wel wil laten zien dat wij de beste zijn."

Druk

Jos heeft een bedrijf in communicatie en werkte jarenlang voor grote reclamebureaus. Zijn dansactiviteiten vormen slechts een deel van zijn broodwinning, maar de vele facetten ervan houden hem dag en nacht bezig. Is hij niet druk doende met workshops, demonstraties, festivals, buitenlandse conventies, lesgeven, contacten met de Association of Gay/Lesbian Country & Western Dance Clubs, dan buigt hij zich wel over nieuwe choreografieën. Een daarvan, zo meldt hij trots, slaat momenteel in de Verenigde Staten in als een bom. Tevreden wrijft hij zich over de buik. "Kijk. Ik val er in ieder geval enorm van af. Dat alleen al kan een motivatie zijn om eens mee te dansen. Ik beloof 't je: je bent absoluut verkocht."

• Rits de Wit

Info: <http://members.tripod.com/~stetsons>

AL EENS EEN NATTE DROOM GEHAD?

Ervaar het ultieme genot van heerlijk wegdromen in een ontspannend warm bad, stoomdouche of sauna. Loop eens binnen in één van onze showrooms en ontdek de vele mogelijkheden om uw badkamer om te toveren tot een waar kuuroord.

Sanidrôme adviseert u graag bij de aanschaf van uw droombadkamer en deskundige monteurs verzorgen desgewenst de volledige installatie daarvan.

Kijk in de Gouden Gids of
op internet www.sanidrome.nl

Sanidrôme

Droomsanitair voor wakkere mensen

POSTBUS 6071, 5600 HB EINDHOVEN TEL. 040 211 21 15 FAX: 040 212 70 07 [HTTP://WWW.SANIDROME.NL](http://WWW.SANIDROME.NL)

SAUNA HOTEL

MAANDAG 4 DECEMBER 2000

DEZE DAG STAAT ALLES IN HET TEKEN VAN 15

DUS: ENTREE f 15,-*

VIJFBADENKAART 5 x f 15,-* (=f 75,-)

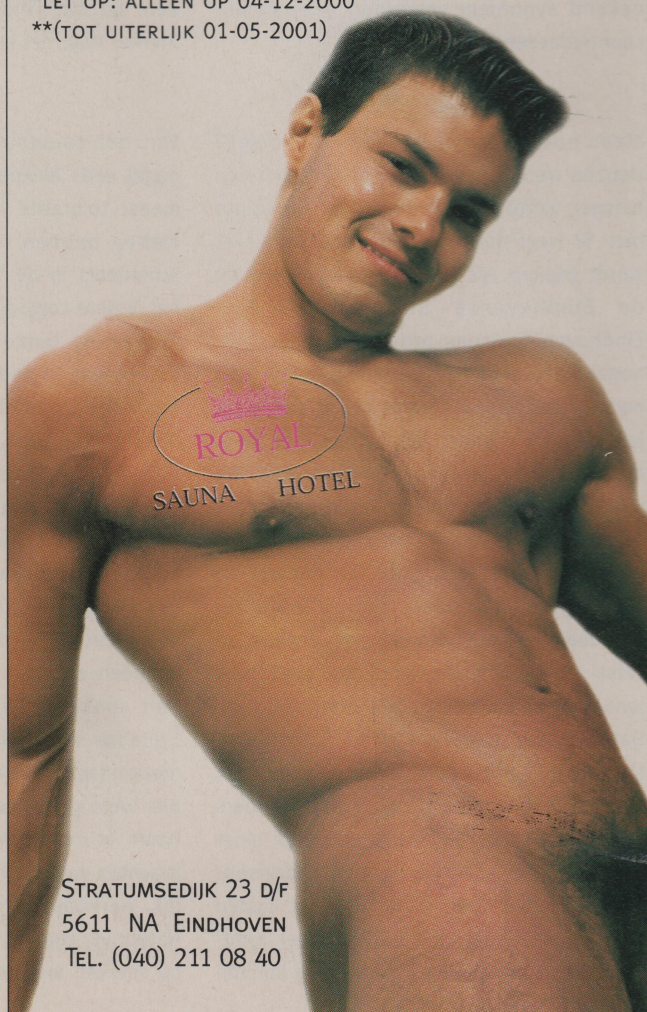
PLUS: BIJ HET VERLATEN VAN DE SAUNA
ONTVANGT ELKE BETALENDE BEZOEKER EEN

WAARDEMUNT VAN f 15,-

TE BESTEDEN BIJ EEN VOLGEND BEZOEK**

*LET OP: ALLEEN OP 04-12-2000

** (TOT UITERLIJK 01-05-2001)

STRATUMSEDIJK 23 D/F
5611 NA EINDHOVEN
TEL. (040) 211 08 40

Gerard Janssen

Woont in Maastricht, is 62 jaar, doet de huishouding, wandelt met de hond, fietst in de natuur en kijkt graag televisie.

Ben ik al te oud voor liefde?

Wanneer kwam je uit de kast?

Enkele jaren geleden, toen ik niet meer van andere mensen afhankelijk was, heb ik iedereen verteld dat ik homo ben.

Hoe vertelde je het aan je ouders?

Die heb ik nooit gekend.

Wat vonden je vrienden ervan?

De meeste vrienden zeggen er niets over. Anderen blijven uit mijn buurt.

Welk effect had je coming-out op je?

Op zich had het wel een goede uitwerking, hoewel ik nog steeds heel erg angstig ben.

Voel je je thuis in de homowereld?

Niet echt. Er is erg veel jaloezie en men is er niet zichzelf.

Wie of wat is je grootste liefde?

Ik ben op dit moment alleen, maar ik hoop toch nog iemand te vinden en dan eindelijk innerlijke rust te krijgen.

Wat vind je het meest opwindend aan een man?

Een lief, jongensachtig gezicht, met haar dat voor de mooie, nadrukkelijke ogen valt.

Je vindt haren heel prikkelend?

Absoluut, als ik door iemands haren streel, word ik erg opgewonden. Ik wist niet wat dat was en kreeg er zelfs een soort complex van. Onlangs vertelde een seksuoloog mij dat ik een haarfetisjist ben en dat zo iets veel vaker voorkomt.

Naast wie doe je 's morgens het liefst je ogen open?

Naast een jongeman. Ik vraag me wel eens af of ik al te oud ben voor liefde?

Celibatair, monogaam of polygaam?

Het liefst monogaam, maar iets anders mag ook; ik heb een groot aanpassingsvermogen.

Of je je coming-out net achter de rug hebt, of dat je al jaren geleden uit de kast kwam, iedereen kan het verhaal van zijn of haar coming-out in deze rubriek kwijt. Aan de hand van tien vragen wordt één van de belangrijkste stappen uit je leven geschetst. Wil jij in een komende uitgave van Coming-out? Schrijf dan even een briefje met je naam- en adresgegevens aan de Gay Krant, t.a.v. redactie Coming-out, postbus 10, 5680 AA Best, of stuur een emailtje naar red@gaykrant.nl.

De spotgeest van Noël Coward

Een achternaam kan soms alles over de persoon zeggen. Dat geldt zeker voor de Britse acteur Noël Coward, die z'n leven lang in de kast bleef zitten. Het belemmerde hem niet om prachtige songs en prikkelende toneelvoorstellingen te maken. Of het nu *Mad About The Boy* betreft, of het dit seizoen door impreseariaat Gislebert Thierens gebrachte blijspel *Spotgeesten*, Coward weet zijn publiek te boeien.

Spotgeesten is op en top Brits, inclusief een grote dosis droge, vileine humor. Het bedienend personeel - vaak de butler - dat in veel Britse stukken 'de dader' lijkt te zijn, maakt ook in dit stuk op een bijzondere wijze zijn opwachting. *Spotgeesten* voert ons vele decennia terug naar het goede high society-leven van de betere Britse klasse. Het echtpaar Condomine, beiden midden in hun tweede huwelijk, is relatio-

neel wat ingedut. Die stilte wordt wreed verstoord als tijdens een spirituele séance met Madame Arcati (vlammend neergezet door *Vrouwenvleugel's* Bea - Teun - Meulman) het een en ander misgaat. Elvira (Anne-Mieke Ruyten), de eerste vrouw van

Medium Madame Arcati (Bea Meulman) gaat in trance

Charles Condomine (Kees Coolen) keert als geest terug uit het Hiernamaals en komt het huis met haar aanwezigheid opvrolijken. Ze kan niet meer terug naar het dodenrijk en dus levert dat tal van hilarische en cynische momenten op. Vooral

Charles tweede ega Rose (Trudy Labij) lijdt hevig, temeer omdat uitsluitend haar ega met de overledene kan praten en haar geest waarneemt. Dat levert natuurlijk veel komische spraakverwarring op.

Het aldus in diepe ellende gerakende echtpaar Condomine wordt terzijde gestaan door de arts George Bradman, karakteristiek tot leven gebracht door good old Will van Selst.

Spotgeesten toont aan hoe tijdloos ook een blijspel kan zijn, want de interesse voor het spirituele is na zoveel jaren zeker niet verminderd.

• **Hans van Velde**

Spotgeesten van Noël Coward is te zien in Den Helder (18 nov), Bussum (21), Den Bosch (22), Breda (23), Schiedam (24), Enschede (25), Naaldwijk (28), Rijswijk (29 en 30) en Oosterhout (1 dec.)

Gouden Brecht-revue

De *Driestuiversopera* van Bertolt Brecht uit 1928 anno 2000 op het repertoire zetten? Niet doen, zou ik zo zeggen. Want het verhaal is uiterst mager. Het vertelt de lotgevallen van de sympathieke boef Mackie Messer, die een misdadigersbende leidt in het achttiende-eeuwse Londen. Hij schaaft Polly, de mooie dochter van een eveneens niet kosjere manager van een bedelaarsopleiding, en trouwt met haar. Maar Messer ontloopt ondanks allerlei manipulaties zijn straf niet, de galg moet hem mores leren. Een voorspelbare crimi avant la lettre, wat moet je er mee? Maar de plot daargelaten, hoe pak je die ouderwetse vervreemdings-effecten aan die Brecht hanteerde om te voorkomen dat het publiek zwelgt in emo-

ties en stopt met nadenken? We zijn in Nederland

allang gewend aan het feit dat acteurs hun rol meer demonstreren dan dat ze in de huid van hun personage kruipen. En dan dat moralisme van de oude meester, niet meer te verteren. Regisseur Matthijs Rümke had de Driestuiversopera al een tijd op zijn verlanglijst staan en heeft nu in opdracht van Het Noord Nederlands Toneel de voorstelling van zijn dromen kunnen maken. Allereerst is daar die gouden greep om de spelersploeg samen te stellen uit de cabaretiers van *De Ploeg* en *Niet Uit Het Raam*, aangevuld met twee acteurs. Cabaretiers scheren per definitie langs de personages die ze spelen en doen dat in deze voorstelling dan ook volkomen naturel en geloofwaardig. Verteller Peter Heerschop (ja, die uitgestreken smoel van het *Kopspijkers*-cabaret) onderbreekt en commentarieert de verhaallijn met een grandioze timing en zo verschijnt Brechts vervreemding in een uiterst modern colbert. Er wordt heerlijk fysiek gespeeld en het spelplezier spat van het podium. Daarbij ontbreekt het de makers niet aan zelfspot: is een lied door

de hoogte niet zo goed verstaanbaar, dan worden we verwezen naar Teletekst, heeft het verhaal te weinig vaart, dan wordt er driftig verder gezapt. En naast het aanstekelijke spel is ook de zang zeer acceptabel. Acht dynamische dansers en acht voortreffelijk spelende muzikanten maken deze sprankelende en prachtig gekostumeerde Brecht-revue af.

En hoe zit dat dan met die moraal? Hoewel we van het ene hilarische moment in het andere duiken, is er toch heel even dat ernstige moment: in het lied *Eerst komt het vreten en dan de moraal* wordt de ironie voor een moment losgelaten, de spelers zingen vol overtuiging een strijdlid à la *Les Misérables*. En dan beseft je hoe Brecht zijn tijd eigenlijk ver vooruit was en hoe actueel zijn boodschap, mits geënceneerd door een creatief vakman als Rümke, nog altijd is: de mens is slechts uit op eigen voordeel. Lachen, dat wel, maar met het knagende verlangen dat het anders zou moeten zijn.

• **Gooitsen Eenling**

De Driestuiversopera speelt in november en december op verschillende plaatsen in Nederland

De zingende Harlekijn terug in Polderland

Hij heeft net de hele wereld afgereisd met zijn liedjes, Berlijn, Parijs, New York, Kaapstad. Overal zingt hij voor volle zalen, de kritieken zijn unaniem lovend. Dit jaar is hij even terug in polderland, waar de kille westenwind moet wennen aan zijn hartverwarmende breekbaarheid. Herman van Veen, 55 jaar jong, treedt tot 4 december op in Carré, zijn thuis theater.

In zijn jongste programma komt vooral Herman de zanger aan bod. Teder en vol weemoed zingt hij jaarcijfers, beurskoersen en winstmarges uit je hoofd. Het alternatief voor ons doorgedraaid materialisme is het eenvoudig maar vaak zo moeilijk toe te

passen houden van. *Je zoenen zijn zoeter, Anders Anders* en *Praat tegen mij* zijn stuk voor stuk vocale juweeltjes die je kippenvel bezorgen. Ook al omdat Van Veen een aantal musici om zich heen heeft verzameld die ontzettend mooi maar ook met veel live-plezier spelen. Natuurlijk is er de aloude harlekijn Herman in dwaze intermezzo's als de theatrale uitvergroting van een operazanger en het plat-Utrechtse verhaal van Ome Ko. In zijn hart is Van Veen altijd een clown geweest, een soort danser tussen macht en

onmacht, tussen man en vrouw. Wat dat laatste betreft, ook voor Gay Krant-lezers valt er, misschien tegen de verwachtingen in, veel in zijn programma's te beleven. In zijn vorige programma voerde hij op pumps een uiterst vrouwelijke striptease uit. En nu is daar die gemakkelijke homoseksuele variant op een sprookje als *Doornroosje*. Maar plaats deze universele performer niet in een hokje, hij barst eruit. Van Veen wordt wel eens vaagheid verweten. Dat is onterecht want hij neemt duidelijk stelling, duidelijker dan menig andere artiest. Zo zingt hij in zijn programma een variatie op Brels ode aan Vlaanderen *Mijn vlakke land* als

wapen tegen de verfoeilijke ideeën van het Vlaams Blok. Het lied *Ben Ali Libi* is een felle aanklacht tegen alle Haiders in deze wereld. En in het hartverscheurende *Wie-geliedje* zingt hij: ...'Geef de oorlogskinderen een naam, dan kun je dicht bij ze zijn'... De ambassadeur van het mededogen, een gevoelsocialist, het zijn eretitels die slechts een facet belichten van deze veelzijdige clown. Maar als je je als toeschouwer durft overgeven aan zijn boodschap van tederheid, dan voltrekt het wonder van de kinderlijke verbeelding zich vrijwel meteen: dan zingt hij rode bloemen uit de kieren van het podium, dan verandert de volgsplot in een zon. Voor hen die Herman van Veen al kenden: zijn nieuwste programma is beter dan ooit. Voor hen die hem nog nooit hebben meegemaakt: Carré is bijna vol, haast je.

• Gooitsen Eenling

Herman van Veen speelt tot 4 december in Carré, elke avond behalve zondag en maandag. Enkele verhalen uit de voorstelling komen voor in de verhalenbundel Het badhuis en andere verhalen, uitgeverij Fontein; ISBN 90 261 1562 8.

Boeken

Je weet dat je gay bent als je tante voor de zoveelste keer vraagt wanneer je gaat trouwen. *Je weet dat je gay bent als* je op een ochtend wakker wordt en je beste vriend ligt naast je in bed... eindelijk!

Je weet dat je gay bent als je nog steeds nerveus wordt wanneer je weer aan gymles denkt.

Je weet dat je gay bent als je bereid bent kilometers te lopen om het nichtenstrand van Zandvoort te bereiken.

Je weet dat je gay bent als je wel een halsband en riem bezit, maar geen hond!

Wie zijn wij? De damesbladen zijn rijk geworden met het beantwoorden van deze kwestie. Wie kent niet de Viva-vragenlijst

Doe-het-zelf-test

waarin je al antwoordend constateert dat je in hoge mate claustrofobisch bent, dat je hopeloos verliefd bent of ongeneeslijk vergetachtig. Tel de punten en aan het eind van de doe-het-zelf-test ken je je *state-of-mind*. Het literaire niemandallemantje *Je weet dat je gay bent als...*, afkomstig uit de serie *Onvergetelijke momenten die ons vertellen wie we zijn*, is op een vergelijkbare leest geschied. Vink de antwoorden die je bekend voorkomen af en constateer: een evident

nichtelijk exemplaar huppelt er op deze aardbol niet rond. Dat is het aardige van dit boekwerkje: minstens de helft van de tweehonderd antwoorden zullen je bekend voorkomen. De bewust oubollige opmaak

en de soms typisch Amerikaanse teksten passen prima in dit gemakkelijke concept. En dat dit boekje voor een prikkie te koop is bij de boekendumpmarkt maakt het helemaal een lachertje.

• Adri van Esch

Je weet dat je gay bent als... van Joseph Cohen, gekocht op een boekenmarkt. ISBN 3 8290 3318 4.

Je
WEET
dat je **GAY**
bent als...

ONVERGETELIJKE MOMENTEN DIE
ONS VERTELLEN WIE WE ZIJN

Joseph Cohen

SOMETHING DIFFERENT...

Jonggebruikte
Amerikaanse auto's
voor attractief
autorijden

AUTO ★ BEDRIJF
Marc van Ravenstein

Drick van Erpstraat 39
5341 AK Oss

www.usacars.nl

Tel. 0412 64 91 45
Fax 0412 69 07 11

**HET HUIS
HAVELAER**
OPTICIENS

zien zonder zorgen

Eindhoven
Nieuwstraat 21
040-2449281

Voor meer informatie
of adressen bel gratis:
0800-0070

**(naakt) portretten
(huwelijks) reportages
produkt- en
bedrijfsfotografie**

Schupstool 4
7201 CZ Zutphen
T (0575) 51 82 76
F (0575) 54 37 22
post@griffioen-gardeur.nl

Zin in een EROTISCHE
MASSAGE, maak dan een
afspraak met Henk.

**Kapsalon
Henriko**

Reigersweg 54
7331 DP Apeldoorn
Tel.: 055 - 533 70 38

**Regenboog Sleutelhanger
NLG. 12,95 per stuk**

Te bestellen d.m.v. het overmaken van
NLG.12,95 + NLG. 3,00 verzendkosten, onder ver-
melding van naam, adres, postcode en woon-
plaats. Bankrekening: 42.60.50.851 ABN AMRO -
Rotterdam. Bank: RRG Design Postbus 59185 -
3008 PD Rotterdam.

Levering: binnen 2 werkdagen na bestelling.
e-mail: sleutelhangerrrgdesign@hotmail.com

**WWW.
BEBOB.NL**

**NEW & 2ND HAND
DESIGN CLASSICS**

BEBOB DESIGN
INTERIOR
PRINSENGRACHT 764
1017 LE AMSTERDAM
TEL 020 6245763

**Zwiebel Jachtservice
en Jachtbemiddeling**

daar komen kwaliteit en vakkennis op de eerste plaats

Gespecialiseerd in polyester, staal, hout en aluminium.
Schadeherstel, spijterij (tot 25 mtr)
Osmosebehandelingen met 10 JAAR GARANTIE
Verwijderen van antifouling laag
Capaciteit tot max. 75 ton

Pieter Ghijsenlaan 4, 1506 PV Zaandam
www.internetbedrijfswijzer.com/zwiebel
tel: 075-6312873, fax: 075-6176281
email: zwiebel.jachtservice@hetnet.nl

REON

Stratumsedijk 41
5611 NC
Eindhoven
(040) 211 19 70
Airconditioned
www.reon.nl

HAIR STYLIST

RAINBOW PALACE HOTEL

Near the Queens Palace All Comfort

Rooms with and without shower
All the rooms with radio, TV, telephone and minibar
Your own private key since 1950
Your hosts: Cor and Bram

Raadhuisstraat 33 1016 DC Amsterdam
Tel.: (020) 625 43 17 Fax: (020) 420 54 28

La Belle Apparence
Exclusief

Lingerie badmode ero-kleding

**EROS
VENEZIANI**

Allow my fantasy to fly free with the only wish
to make magic one of your moments
Kleding van een Italiaanse top-ontwerper

"Ego -Parfum"

Een unieke service om uw parfum een persoonlijk tintje te geven.
Een exclusieve parfum uit de lijn van La Belle Apparence in een
flacon met uw logo.
Het logo kan zijn 2 harten, 2 handen, o.d., eventueel met namen,
of uw beeltenis, met of zonder uw partner.
In principe is alles mogelijk, als de beeltenis maar terug is te
voeren naar een lijn-tekening.

Voor verdere informatie over onze collectie:

La Belle Apparence, Heuvellaan 9, 2803 DV Gouda
Tel.: 0182-531610 / 06.21867126 Fax.: 0182-573126

OUDE RAADHUISPLEIN 1,
HUIZEN TEL. (035) 526 47 77

**DI
MA**

VAN WEEDestraat 48,
SOEST TEL. (035) 602 53 88

DECOR "MEDUSA", BAROCCO", LE JARDIN, "TRESORS DE LA MER"

KOOP NU DIT EXCLUSIEVE 6 PERSOONS 30 DELIGE SERVIES EN
BESPAAR 750,00

6 PLATTE BORDEN, 6 DIEPE BORDEN, 6 ONTBUIT BORDEN, 6 GEBAK BORDIES EN 6 KOP EN SCHOTELS
ADVIESPRIJS 4245,00 TOT 31 DECEMBER 3495,00
IDEM MET 6 PLAATSBORDEN NAAR KEUZE
VAN 6027,00 VOOR 4950,00

EXCLUSIEVE GAY KRANT AANBIEDING TEGEN INLEVERING VAN DEZE BON
FL 100,- KORTING OP DE DOOS MET DEKSEL VAN VERSACE DECOR MEDUSA
MET VERGULDE MEDUSA KOP OP DEKSEL. NORMALE VERKOOPPRIJS:
FL 285,- Nu FL 185,-

ZOLANG DE VOORRAAD STREKT

Jon van Eerd schittert in Berlin-musical

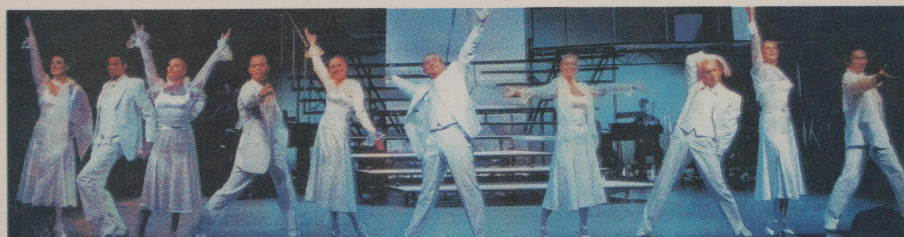
Niet alleen Joop van den Ende haalt musicals naar Nederland. Ook het *Ballet van Vlaanderen* en *American Songbook* zijn, zij het met een veel lager budget, heel verdienstelijk op dit terrein. Bij dit laatste gezelschap ging *There's No Business Like Show Business* in première; een muzikaal eerbetoon aan Irving Berlin. Berlin kon slechts één toonsoort piano spelen, maar hij schreef gedurende zijn 101 levensjaren meer dan 1500 liedjes, waarvan 35 nummer één hits en 282 toptien noteringen.

Berlin was vooral de man van de grote Broadwayshows. Wat dat betreft is het jammer dat deze productie niet over nèt wat meer pecunia kon beschikken. Eigenlijk zouden enkele grote balletten in deze voorstelling niet hebben misstaan. Toch is het een geweldig leuke belevenis. Het talent spettert als het ware van de Bühne af. Het enthousiasme van cast werkt uiterst aanstekelijk. Een avondje *Show Business* wordt zo

onvergetelijk. De hoofdrol wordt meer dan indrukwekkend gespeeld en gezongen door Jon van Eerd. We kennen hem allemaal van zijn grappige snuitje in de Dubro-reclame. Theaterliefhebbers maakten al eerder kennis met Van Eerd in zijn vele komische rollen. Zijn sporen op dat vlak heeft hij inmiddels ruimschoots verdiend. Dat deze Jon van Eerd ook vocaal uitstekend uit de hoek

is vocaal een kanjer. Erg aandoenlijk is George Chan. Hij is voortdurend nadrukkelijk, maar nooit storend aanwezig. Peter Rombouts en Richard Remmerswaal zijn heerlijke snoepjes. Ronduit prachtig is Ineke van Klinken als Ellin Berlin.

Musicalliefhebbers mogen *There's No Business Like Show Business* beslist niet missen. Ik verheug me nu al op de cd van

kan komen, zal voor velen echter nieuw zijn. Hij laat een diepe indruk achter. Datzelfde geldt overigens voor vrijwel alle spelers. Perry Dossett is een heerlijke spring-in-'t-veld, die enkele verrukkelijke rollen mag vertolken. Zo zien we hem onder meer als smakelijke militair. Ook hij

de voorstelling, die binnenkort gaat verschijnen. Als deze net zo meeslepend is als de musical zelf, wordt het vast een topper.

• **Henk Krol**

Geloof in mij

Op zijn nieuwe cd geeft de Vlaamse zanger Will Ferdy zijn hele ziel en zaligheid bloot. En wat je ook van zijn repertoire mag vinden, zijn expressie en zijn kracht roepen bewondering op. Ferdy's teksten kunnen zich meten met die van de grootste liedschrijvers, zijn stem is gloedvol en de orkestratie is perfect. Zou bijvoorbeeld een Marco Borsato met een dergelijk product zijn gekomen, dan hadden de televisiezenders, radiostations en gossipbladen zich verdrongen om er aandacht aan te mogen besteden. Will Ferdy moet het met heel wat minder spontane mediabelangstelling doen, al haalde zijn *Man van Rome* onlangs nog ruimschoots de pers na de homovijandige uitspraken van de paus. Ferdy's zilveren schijf bevat nieuwe, maar ook oude liedjes die hij opnieuw heeft ingezongen. In 1960 was een tekst

over een ontmoeting met een vriend nog iets teveel van het goede, dus werd destijds 'mijn vriend' vervangen door 'Christine'. Meeslepend zingt Ferdy over de liefdesbanden, die zo schrijnend stuk sprongen. Met een knipoog, een staccato viool en een scherpsnede stem vraagt de zanger zich ruim dertig jaar later af of 'die trien met al die grijze haren dat eens zo lekker grietje' is. *Christine... Nu* plaatst ooit zo vlamme liefde in een meedogenloos perspectief.

Geloof in mij is een verzamelalbum vol afwisseling geworden. Ferdy zet op een mooie, aansprekende manier diverse stijlen en sferen neer. Het lied *Rembrandt* - met tromgeroffel, panfluit en sterk aangezette rijmwoorden - verbeeldt Amsterdam; de ambiance van Parijs wordt opgeroepen in *De Straatmus*. 'Het was een heel klein stukje vrouw, niet meer dan dat, maar vol temperament', zo zingt Ferdy met veel ontzag

over Edith Piaf. De zanger is ook een groot bewonderaar van dichters als Guido Gezelle en Willem Elsschot. Als eerbetoon aan deze poëten zet hij Gezelles *Schrijverke* en *Het Huwelijk* van Elsschot op een uiterst verdienstelijke manier op muziek.

Ferdy's eigen levensfilosofie staat centraal in het nummer *Wie je bent, wat je doet*: 'Niet wat men van je zegt, of van jou beweert, is van belang, maar wel wat je zelf vereert. Laat je geen weg dicteren, blijf niet aan touwtjes acteren'. Deze levenshouding heeft de Vlaming in de afgelopen decennia op de been gehouden en hem de kracht gegeven keer op keer op te veren en van zich te doen spreken. Dat voor Ferdy geen uren zendtijd worden vrijgemaakt op de radio, dat aan hem geen paginagrote artikelen worden gewijd in de showbizpers, dat doet de Vlaming weinig. De kleinkunstenaar vertrouwt terecht op zijn eigen vakmanschap en professionaliteit. De cd-titel *Geloof in mij* is in dat opzicht meer dan symbolisch.

• **Adri van Esch**

Geloof in Mij van Will Ferdy is uitgegeven bij Sony Music MM, TTC22532

Open brief over Reisopera

Aan Rik van der Ploeg

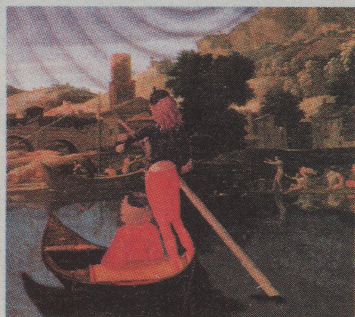
Beste Rik van der Ploeg,

De afgelopen jaren heb ik bijna alle in Nederland uitgevoerde opera's gezien. Bij de premières van de Nederlandse Opéra zag ik u steeds op de eerste rij van het balkon zitten. Kennelijk bent u ook een liefhebber. Bij de premières van Opera Zuid en van de Nationale Reisopera ben ik u echter nooit tegengekomen. Nu ben ik er drie maanden wegens ziekte even tussenuit geweest, maar ik hoorde dat u toen evenmin was komen kijken.

Jammer.

Terwijl het economisch heel goed gaat met ons landje, bent u volop aan het bezuinigen. De Nederlandse Opera schijnt nu (terecht) uit de gevarnzone te zijn, maar ik begrijp dat Opera Zuid en de Nationale Reis-

opera het nog steeds moeten doen met een (in vergelijking tot Amsterdam) uiterst bescheiden budget. Daarom is het jammer dat u er niet bij was, afgelopen vrijdag in Enschede bij de reprise van *Orfeo ed Euridice* van Christoph Willibald Gluck. U zou hebben genoten. Maar niet alleen dat.

U zou ook vol bewondering hebben moeten constateren hoe, ofschoon bij dit kleine gezelschap elke cent moet worden omgedraaid, het resultaat toch verbluffend is. Deze Orfeo is van een wereldklasse. Lekker ouderwets, zoals het door de Amsterdamse opera eigenlijk nooit wordt vertoond. Toch is ook hier erg veel belangstelling voor. Prachtige decors van Ezio Frigerio, een encensering van Waldemar Kamer die doet denken aan een sprookje en in de hoofdrollen Lawrence Zazzo en Machteld Baumans.

Ongelooflijk wat deze countertenor Lawrence Zazzo presteerde. Bijna de hele voorstelling was hij op het podium aanwezig en zong de sterren van de hemel. En dan onze eigen Machteld Baumans. Wat een sopraan. Afgestudeerd in Amsterdam en druk op weg om een internationaal publiek aan zich te binden. Waar anders dan bij de regionale gezelschappen zou het publiek kunnen kennismaken met zo'n geweldig Nederlands talent?

In de bak het Orkest van het Oosten onder leiding van (ex-koorknaap) Piers Maxim.

Jammer dat u niet heeft gezien hoe geweldig choreografe Renate Pook gebruik maakte van het Koor van de Nationale Reisopera. En al helemaal triest dat u het ballet heeft moeten missen. U was geroerd geweest.

U heeft dat allemaal niet gezien. Wellicht wilt u niet, als een Bram Peper, uw chauffeur 's avonds laten afreizen naar Enschede of Maastricht. Daarom raad ik u van harte aan te gaan kijken bij een van de nog komende uitvoeringen. Op 28 november kunt u terecht in uw eigen Stadsschouwburg in Amsterdam. Ongetwijfeld is de voorstelling al uitverkocht, maar als u zegt wie u bent, zullen ze bij de Nationale Reisopera echt nog wel een plekje voor u kunnen vrijmaken. Wacht daarom maar liever even met uw eindbeslissingen over toe te wijzen subsidies totdat u met eigen ogen heeft kunnen aanschouwen hoeveel moois de regionale operagezelschappen te bieden hebben.

• **Henk Krol**

Orfeo ed Euridice van de Nationale Reisopera is nog te zien in Leeuwarden (19/11), Den Bosch (21/11), Utrecht (24/11), Amsterdam (28/11), Arnhem (1/12) en Groningen (3/12).

Komische Barbier

Jammer, alle kaarten zijn uitverkocht. Bij de Nederlandse Opera is Rossini's *Barbiere di Siviglia* in de regie van Dario Fo weer eens te zien. Dat was al eerder zo in 1987, 1989, 1991, 1992 en 1994. Net als toen is de belangstelling ook nu weer enorm. Daarmee is deze uitvoering ongetwijfeld de meest succesvolle in de rijke geschiedenis van de Nederlandse Opera. Dario Fo is een regelrechte gek. Maar wel een van het prettigste soort. Hij verbouwde de Barbier tot een olijke, clowneske uitvoering die veel raakvlakken heeft met de door hem zo geliefde *Commedia del Arte*. Je komt ogen

en oren te kort wanneer je alle grappen en grollen stuk voor stuk zou willen proeven. Iedereen kan genieten van deze voorstelling. Een blinde zal vertellen dat hij nog nooit zo'n prachtige muzikale uitvoering heeft gehoord. Dirigent Yves Abel tovert met het Nederlands Kamerorkest. Een dove zal getuigen dat hij zelden zo van alle strapsen op het toneel heeft genoten. Wie echter kan zien én horen, heeft minstens twee voorstellingen nodig om alles tot zich te laten doordringen. Voortdurend gebeurt er iets. Meestal onverwachts, soms ook voorspelbaar. Je wordt overdonderd door

kleuren en merkwaardige vondsten. Indrukwekkend zijn de rollen van bas-bariton Bruno Praticó als dokter Bartolo, bariton Roberto de Cándida als Figaro, bas Giovanni Furlanetto als Basilio, Bruce Ford is monumentaal als graaf d'Almaviva en meeslepend is Vivica Genaux als Rosina. Alle kaarten zijn weg, toch raad ik iedereen van harte aan om kwart voor acht even bij het Muziektheater te gaan informeren of er mensen hebben afgezegd. Dit is de laatste keer dan u de kans krijgt deze prachtige productie te kunnen zien.

• **Henk Krol**

Il Barbiere di Siviglia, Muziektheater Amsterdam (19, 22, 25 en 28/11)

Griezelen én swingen in de bloemenwinkel

Theater

Echte science fiction-liefhebbers zullen meteen denken aan John Wyndhams klassieker *The Day of Triffids* als ze in de schouwburg de musical *Little Shop of Horrors* gaan bekijken. Theaterdieren leggen echter een link met de film van Roger Gorman en vooral de musical-versie van Ashman/Menken. Vanuit welke hoek je het ook bekijkt: een stukje SF in theaterland is uniek. Het verhaal is simpel: tijdens een

zonsverduistering komen zaden van een buitenaardse plant op aarde die vervolgens ontkiemen tot vleesetende planten. Deze hebben één doel: het consumeren van het menselijk ras. In de door Albert Verlinde's V&V Entertainment gebrachte productie, heeft de invasie plaats in het Amsterdam van de jaren zestig. Welgeteld één zaadje treft doel, maar dat is ook voldoende. In het aan de Zeedijk gelegen en noodlijdende bloemenwinkeltje *Mushnik* komt de suffige bediende Simon (Thomas van Luyn) met het nog kleine exemplaar van de aliën-plant binnenzetten. Het zet de wereld van hem, van eigenaar Mushnik (Clous van Mechelen)

en collega-bediende Audrey (Joke de Kruijf) geheel op zijn kop. Naarmate de plant (visueel tot leven gebracht door Bill van Dijk) dankzij de bloed-donaties van Simon groeit, neemt hij de regie van het leven van deze bediende over. Met als doel slachtoffers te vinden die de honger van de plantenmaag stillen. Als eerste gaat de sadistische vriend van Audrey (tandarts Otto, een rol van Dennis van der Klundert) eraan, maar weldra daalt de personele bezetting van de winkel tot een zorgwekkend minimum.

Je hoeft echter niet bang te zijn dat je klappertandend het theater verlaat. Het is genieten geblazen van een swingende voorstelling waar musical en cabaret elkaar de hand reiken. De jaren zestig-sfeer wordt vooral door Joke de Kruijf vocaal perfect tot leven gebracht

(Omringd door groen). Het acteertalent van Van Luyn is aanstekelijk. Aanvankelijk nog wat aarzelend, weet hij naarmate de voorstelling vordert, lulletje rozenwater Simon perfect gestalte te geven. Onze lezers zullen vooral genieten van Dennis van der Klundert. Na *Grease* is hij nu in enkele bijrollen, maar vooral als leerboy/tandarts Otto een lust voor oog en oor. Annick Boer, Anne-Marie Jung en Daniela Oonk zijn in het laatste verband evenmin te versmaden. Met torenhoge suikerspin-kapsels, vormen ze een lustig zingende rode draad door de voorstelling. Eigenlijk zouden ze als extra toegift op de voorstelling een *Gigantjes*-revival ten beste moeten geven. Met Clous van Mechelen à la Jan Vos op de saxofoon. *Little Shop of Horrors* is na *Piaf* de tweede productie van V&V Entertainment, laten we hopen dat het er niet bij blijft.

• **Hans van Velde**

Little Shop of Horrors speelt in Weert (18 nov), Zaandam (23), Gouda (30 en 1 dec)

DANCE CHART

Door dj RW van Exit

- 1] Joe Fandango - The Hit
- 2] Modjo - Lady, hear me tonight
- 3] Ricky LeRoy - Tuareg
- 4] Salsoul Nuggets - Salsoul Nuggets
- 5] Georgie Porgie - Life goes on
- 6] The Committee - Scream & Shout
- 7] Olive II - Requiem
- 8] Spiller - Groove yet
(If this ain't love)
- 9] Storm - Time to burn
- 10] Lil Louis & Josh Wink -
How's your evening so far ?

ADVERTENTIE

LITERATUUR
BLADEN
EROTICA
VIDEO'S
FOTOBOEKEN
REISGIDSEN
CADEAUS

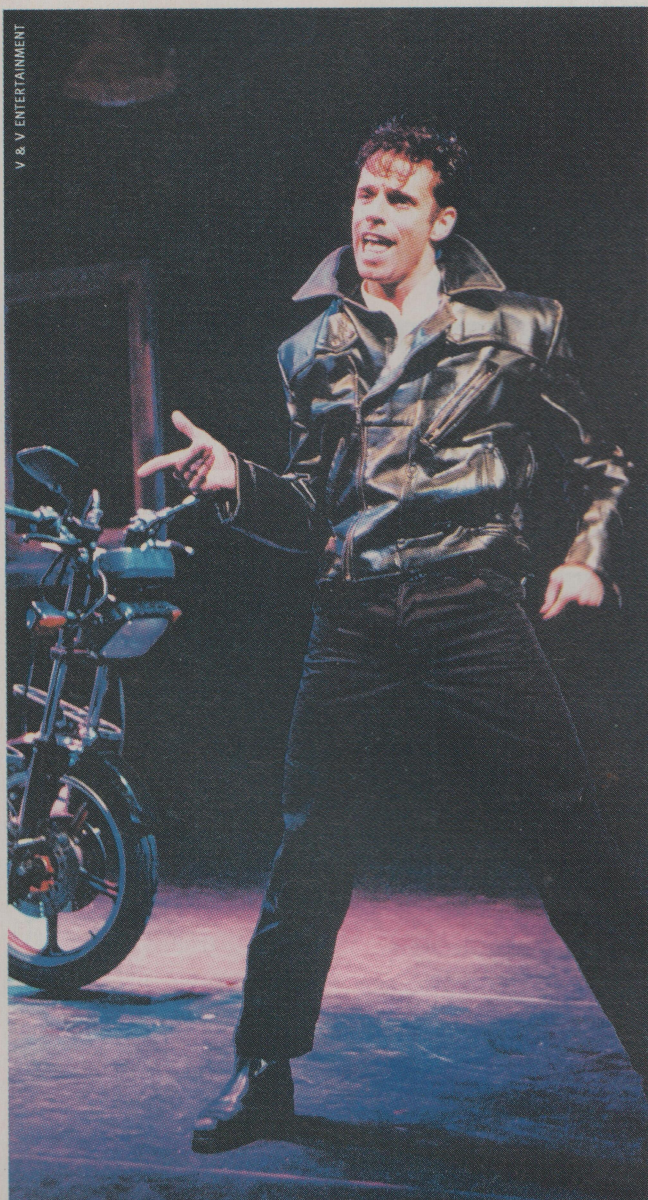
BOEKHANDEL VROLIJK

Paleisstraat 135 1012 ZL Amsterdam

GAY & LESBIAN BOOKS

www.xs4all.nl/~vrolijk vrolijk@xs4all.nl

Wij leveren al uw homo-lesbische titels ook per post
Bestel het gratis boekenbulletin! 020 6235142

Dennis van der Klundert als Otto

Birthgay

18 NOVEMBER

KLAUS MANN (1905) Thomas Mann, de vader van Klaus, had er in zijn tijd veel meer moeite mee openlijk voorstander van homoseksualiteit te zijn dan Klaus. Thomas schreef: 'Homoseksualiteit is een vloek.' Klaus schreef: 'Er zijn twee soorten mannen: mannen die weten dat ze homoseksueel zijn en mannen die het niet weten.'

AMANDA LEAR (1946) Zangeres, of toch ooit zanger...?

19 NOVEMBER

CALVIN KLEIN (1942) Mode-ontwerper.

GUGLIELMO IANNI (1892) Italiaans schilder. In een depressieve bui in 1937 verscheurde hij een aantal van zijn werken, zodat van veel mannelijke figuren enkel nog het bovenlijf intact is gebleven. (Ianni stierf op 23 januari 1958.)

21 NOVEMBER

VOLTAIRE (François Marie Arouet) (1694) Voltaire, die een soort haat-liefderelatie had met Frederik de Grote, vond één keer homoseksuele seks wel genoeg. "Een keer een filosoof, twee keer een sodomiet." We zullen wel nooit weten waarom hij een brief aan een vriend ondertekende met: "Ik kus je penis", beleefd vertaald. (Voltaire stierf op 30 mei 1778.)

22 NOVEMBER

JOOP VAN DEN HAAK (1937) Kinderboekenschrijver, onder meer van de 33-delige serie *Bakkertje Deeg*.

ANDRÉ GIDE (1869) 40 jaar lang had hij slaande ruzie met een andere schrijver, Jean Cocteau.

En dat alleen maar uit jaloezie. Gide was woedend omdat Cocteau zijn jonge minnaar Marc Allégret de hele nacht had beziggehouden en met hem had geslapen. (Gide stierf op 9 februari 1951.)

BILLY JEAN KING (1943) Toen Billy Jean King Bobby Rigg versloeg in de sekseveldslag van de eeuw, ging er een wave over de wereld. Haar bisexualiteit is haar nooit kwalijk genomen. Ze heeft zichzelf nooit verstoep, is nooit gevlucht, en is geen fan kwijtgeraakt. Misschien wordt de wereld dan toch wijzer.

BENJAMIN BRITTEN (1913) componist (Britten stierf op 4 december 1976.)

23 NOVEMBER

MANUEL DE FALLA (1876) Over de Spaanse componist, die door Pablo Picasso 'de meest verlegen man ooit' werd genoemd, ging de roddel dat hij een homoseksueel trio zou hebben gevormd met componist Maurice Ravel en pianist Ricardo Viñes. (De Falla stierf op 14 november 1946.)

24 NOVEMBER

ALBRECHT WAUTERS (1966) Radiomaker voor *Radio 2* in Vlaanderen (Antwerpen). Bekend van onder meer *Vragen staat vrij*.

RENÉ HABERMACHER (1969) Zwitsers tekenaar en illustrator. Zijn stoere knapen doen sterk denken aan die van Tom of Finland en schijnen recht uit een operette te komen.

25 NOVEMBER

ROSA VON PRAUNHEIM (1942) Rosa is onder de naam Holger Bernhard Bruno Mischwitsky ter wereld gekomen. Als alle artikelen over en foto's van Rosa (die zijn doorbraak had met *Nicht der Homosexuelle ist pervers, sondern die Situation in der er lebt*) zouden worden verzameld, zou een grote bibliotheek tot de nok zijn gevuld. Een veelbesproken en populaire boy dus.

MAARTEN 'T HART (1944) Schrijver

GERARD MORTIER (1943) Operadirecteur. Voormalig intendant van de *Koninklijke Munt-schouwburg* in Brussel en sinds 1991 artistiek directeur van de *Salzburger Festspiele*.

26 NOVEMBER

DR. MARY EDWARDS WALKER (1832) Alhoewel ze vrijwel zeker een travestiet was, was ze niet noodzakelijk lesbienne. Ze was een vurige feministe die altijd problemen veroorzaakte als haar iets werd ontzegd dat een man wel mocht. Ze woonde dan wel samen met een jongere feministe, maar dat is geen bewijs dat een van de twee lesbisch was. (Edwards Walker stierf op 21 februari 1919.)

EMLYN WILLIAMS (1905) Eindelijk een echt eerlijk persoon. Terwijl hij was getrouwd en zeven kinderen had, schreef hij een boek over zijn liefdes-affaire met een andere acteur. Bovendien heeft hij geschreven over het homoseksuele leven in New York in de jaren twintig, met een leuke anekdote over iemand die zijn valse tanden verliest tijdens de daad.

27 NOVEMBER

HERBY WALKER (1957) Amerikaanse pornoster en nachtclubdanser die met zijn pik van 47 cm (officieel nagemeten door het Amerikaanse leger) volle zalen trok.

28 NOVEMBER

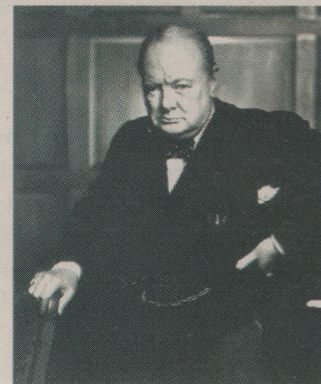
RITA MAE BROWN (1944) Ze is grappig, bloedserius en zegt een heleboel dingen die de meesten niet willen horen. Zoals dat homoseksualiteit geen levensstijl is. "Dat is allemaal oppervlakkig gezeik. We hebben gewoon de oppervlakkige karakteristieken sterk overdreven om onszelf belangrijker te laten lijken dan we zijn." OK, Rita Mae, zet 'm op.

29 NOVEMBER

ROD LA ROCQUE (Roderick la Rocque de la Tour) (1898) We hebben op 9 januari al gezien dat Richard Halliburton een nachtje doorbracht met deze reus van 1m90, wat een beetje

een ironische bedoeling geeft aan twee van La Rocques films, *Let Us Be Gay* en *One Romantic Night*.

30 NOVEMBER

WINSTON CHURCHILL (1874) Toen W. Somerset Maugham aan Churchill vroeg of het waar was, zoals de moeder van de staatsman had beweerd, dat hij in zijn jeugd affaires had gehad met andere mannen, antwoordde deze: "Niet waar! Maar ik heb wel eens met een man geslapen om te zien hoe dat was." (Churchill stierf op 13 maart 1965.)

1 DECEMBER

REX STOUT (1886) Natuurlijk is er geen directe relatie tussen wat een schrijver schrijft en de schrijver zelf. Maar Rex Stout schreef wel een dubbelzinnige homoseksueel getinte western, waarin de getrouwde held zich aangetrokken voelde tot zijn assistent, en schreef daarna nog 40 jaar lang over de relaties tussen twee mannen. (Stout stierf op 27 oktober 1975.)

BETTE MIDLER (1945) Een van Amerika's populairste nichten-moeders. Trad ooit met Barry Manilow op in New Yorkse badhuizen.

Ken je een jarige die ook in

Birthgay
thuishoort?

Stuur je bijdrage aan:
de Gay Krant, postbus 10,
5680 AA Best
email: red@gaykrant.nl

Pim Sweers uit Amsterdam vindt het beursjaar tot op heden saai en weinig inspirerend. Hij vraagt zich af of er nog een traditionele eindejaarsrally te verwachten valt.

Allereerst een verduidelijking van de betekenis van de term 'eindejaarsrally'. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat de beurs seizoenspatronen kent. Hierbij valt op dat gedurende de zomermaanden (derde kwartaal) veelal weinig of zelfs een negatief rendement wordt behaald en in de maanden november, december, januari veelal de hoogste rendementen behaald worden. Als het ware zit de beurs in november nog een sprintje in om aan het eind van het jaar met een mooi puntentotaal over de finish te komen.

Ten aanzien van de vraag over een eindejaarsrally is het duidelijk dat de wens wellicht de vader van de gedachte is. Vorig jaar waren de eerste negen maanden van het jaar belabberd. De rente liep op, waardoor de koersen niets deden. Pas in de laatste maanden van het jaar kwam de markt in beweging. Daarvoor waren toen verschillende redenen. In de eerste plaats namen beleggers afscheid van hun angst dat de groei zou stagneren. De Westerse wereld kampte met de gevolgen van de Aziëcrisis, die in 1998 een harde dreun op de effectenmarkten had uitgedeeld. De winstgroei herstelde zich sneller dan verwacht, waardoor de koersen steun kregen. De tweede, en verreweg de belangrijkste, oorzaak was dat in het laatste kwartaal van 1999 duidelijk werd dat de *millenniumbug* veel minder ernstige gevolgen zou gaan hebben dan aanvankelijk werd aangenomen. Beleggers zetten hun angst voor een recessie overboord. Op de obligatiemarkten liep de risicopremie op bedrijfsobligaties terug. Ook dit waren goede impulsen voor

het beursklimaat. Achteraf gezien was de eindejaarsrally van vorig jaar het startschot voor een hype op de technologiebeurzen. De koersexplosie bereikte een hoogtepunt rond de twintigste maart. De afloop van dit drama is ons bekend.

Krijgen we dit jaar nu weer een herfst rally? Veel beleggers denken aan de bekende uitspraak 'sell in May and go away, but remember to be back in September'. Uit het eerder genoemde onderzoek van wetenschappers blijkt dat september zo'n beetje de slechtste maand is om te beleggen. Daarom doe je er verstandig aan om pas in oktober weer op de markt te komen.

aanzienlijke verbetering. Verder zien we dat de enorme beweeglijkheid van de *Nasdaq* vooralsnog niet leidt tot ontsporingen. Na forse dalingen zijn er altijd weer kopers aan de markt. Dat geeft natuurlijk een zekere steun.

Voor een echte rally hebben we alleen meer nodig. De onrust rondom wisselkoersen en olieprijs moet verminderen. De rente kan dan echt omlaag, wat goed is voor de waardering. Daarnaast moet duidelijk worden hoe de Amerikaanse economie zich verder gaat ontwikkelen. Niemand heeft belang bij een harde landing. Ik neem aan dat *Greenspan* zich daarom de komende maanden rustig zal houden.

Sell in May and go away, but remember to be back in September

Moeten we nu voluit in de markt gaan in de hoop dat het nog wat wordt? Een paar argumenten die vorig jaar golden, kunnen we nu maar beter buiten beschouwing laten. Op de millenniumbug moeten we weer een paar honderd jaar wachten, dat helpt dus niet. De economie is nu aan het afkoelen van een piek in de Verenigde Staten en - helaas - ook in Europa. De vraag is eerder hoe sterk de economie gaat terugvallen.

De meest recente cijfers uit de VS over de groei hielpen niet echt om optimistisch te worden. De groei was geen 3,5% op jaarbasis, zoals verwacht, maar dook opeens onder de 3%. Dat lijkt leuk, maar dat is het niet. Het risico is dat de economie te snel af gaat koelen. Dat zal de winstverwachtingen pas echt onder druk zetten. Verder blijven we natuurlijk tobben met de olieprijs. Hoewel de onrust in het Midden-Oosten niet verder toeneemt, is er geen sprake van een echte verbetering. Ook de problemen aan de productiekant zijn nog niet opgelost.

Het enige waar we echt hoop uit kunnen putten, is dat de waardering van de markten wat normaler begint te worden. In maart was de overwaardering van de Amerikaanse markt meer dan 40%. Nu is de overwaardering ongeveer 10%. Dat is een

Blijft nog het punt van de Amerikaanse presidentsverkiezingen. Op het moment dat ik deze column schrijf is er nog steeds sprake van een nek-aan-nekrace. Hoewel uit enquêtes blijkt dat Nederlanders liever Al Gore zien winnen, hopen beleggers daarentegen dat George W. Bush de nieuwe bewoner van het Witte Huis zal worden. Misschien dat een goede uitslag van de presidentsverkiezingen het startschot kan zijn voor een kleine eindejaarsrally, die de AEX weer in de buurt (of zelfs over) de 700 punten brengt.

• Arnold Ory

Vragen voor deze financiële rubriek kun je sturen aan Gay Krant, t.a.v. Arnold Ory, Postbus 10, 5680 AA Best of emailen: red@gaykrant.nl

Kees Prins als Johnny Jordaan en Jeroen Willems als Wim Sonneveld

Meesterwerk

Vijf jaar lang werken aan 150 minuten televisie. Het overkwam de makers van *Bij ons in de Jordaan*, een dramaserie over het leven van Johnny Jordaan. Een lustrum dat in het teken stond van veel lezen, oud opnamemateriaal bekijken, acteurs screenen, maar vooral intensief verhaal houden bij tijdgenoten van de legendarische Amsterdamse zanger. Hard werken wordt beloond! Eerder dit jaar werd de tv-serie op het Filmfestival in Utrecht onderscheiden met twee Gouden Kalveren, voor beste Nederlandse tv-drama en beste drama-acteur. Deze laatste prijs ging naar Kees Prins, die op magistrale wijze de rol van Johnny Jordaan neerzet. Vanaf 19 november laat de VPRO drie zondagen achter elkaar de meester van de smartlap herleven.

Een zwart beeld met witte letters waarschuwt de kijker aan het begin van elke aflevering: 'Dit is een gedramatiseerde

interpretatie van de werkelijkheid'. De makers van *Bij ons in de Jordaan* verduidelijken dat de serie beslist geen *biopic* is. Door deze notitie permitteert regisseur Willem van de Sande Bakhuyzen zich de vrijheid om uitgebreid stil te staan bij de vermeende affaire tussen Johnny Jordaan en Wim Sonneveld. "Er zijn veel bronnen die deze verhouding bevestigd hebben," zegt de regisseur. "Aan de hand van gesprekken met Totty (de vrouw van Johnny Jordaan, red.) en Jordaans vroegere chauffeur Peter Pols zijn we het plaatje verder gaan inkleuren. Officieel had hij vóór deze affaire iets met een melkboer, maar voor ons is het natuurlijk veel interessanter om meteen met Wim Sonneveld te komen."

De ontdekking homoseksueel te zijn, betekent een kentering in het leven van de volkszanger. Van de Sande Bakhuyzen plaatst deze ontdekking expliciet op de voorgrond. "Het was voor ons waardevol

om aan het voetlicht te brengen hoe er met homoseksualiteit werd afgerekend in de jaren vijftig. Dat er zelfs in de liberale Jordaan vreemd tegen aan werd gekeken." Hij is ervan overtuigd dat oudere homoseksuelen deze levensfase in de serie zullen herkennen. "Dat stiekeme, verborgene zal voor tijdverwanten van Johnny Jordaan zeker weer emoties losmaken."

Flashbacks

Aan de hand van herinneringen van twee oude mannen, Johnny Jordaan (Kees Prins) en zijn zwager en ex-chauffeur Arie (John Leddy), wordt met flashbacks een beeld geschetst van het roerige leven van de Amsterdamse zanger. Een bewuste stap, volgens Van de Sande Bakhuyzen.

"De koppeling tussen de oudere en de jongere Johnny en Arie geeft ons een grote vrijheid om met de tijd om te springen. We kunnen natuurlijk niet alles laten zien

van Johnny's leven." En zo geschiedde. Van de jeugdijaren van Jantje van Musscher – de echte naam van Johnny Jordaan – wordt een reuzensprong gemaakt naar 1955. In Krasnapolsky wint Johnny een belangrijk zangconcours en mag zich voortaan *Beste Stem van de Jordaan* noemen. Met *Parel van de Jordaan* worden meteen de zangkwaliteiten van Kees Prins op de proef gesteld. Op overtuigende wijze zet hij de meester van de smartlap neer. De *Jiskefet*-acteur heeft een bijzondere band met 'zijn' Johnny. "Zijn levensverhaal intrigeert mij mateloos. Die man is een en al

wraak. "Eigenlijk zou de serie *Arie* moeten heten. Hij is de schakel in het verhaal. Om hem draait het drama," zegt Kees Prins, kijkend naar Derwig.

Uit de levenswandel van Johnny Jordaan blijkt dat hij heel wat ellende over zichzelf heeft afgeroepen. Ook in die tijd waren er roddelbladen die gretig over al het onheil schreven: Johnny kon niet met geld omgaan en raakte failliet, Johnny verliet zijn vrouw, Johnny verliet de Jordaan, Johnny woonde samen met een man. Over Johnny was altijd wel iets te schrijven.

lijk gezongen. Ja, die twee hebben Amsterdam toch groot gemaakt."

Over Johnny heeft 'tante Ria' niets dan lof. "Ik herinner me die keer dat we met Johnny en Tante Leen in Brussel waren. Daar zongen ze allemaal zijn liedjes mee, ook al praatten ze normaal gesproken in het Frans. Johnny was zo'n gewone jongen. Zo uniek. Hij is altijd gewoon gebleven en dat is zijn kracht geweest."

De belangstelling voor Johnny Jordaan lijkt elf jaar na zijn dood weer tot een nieuw hoogtepunt gestegen. Eerder was er al een musical over de legendarische volkszanger.

over de meester

tragiek. Keer op keer stelde hij zich op als slachtoffer. Volgens mij was hij te goed voor deze wereld. Hij had een naïef geloof in mensen, maar was ook recht voor zijn raap. Zodra hij geld verdiende, gaf hij het weer weg."

Jacob Derwig speelt de jonge Arie, die voor Johnny alles wil doen totdat hij erachter komt dat zijn held diepere gevoelens koestert voor Wim Sonneveld en zijn vrouw Totty bedriegt. Voor Totty's homofobe broertje Arie is dit de druppel. Hij neemt ontslag als chauffeur van Johnny, zijn huwelijk loopt op de klippen en hij neemt op een verschrikkelijke manier

Willy Alberti

Een leidraad in het verhaal vormt de band tussen Johnny Jordaan en zijn neef en oud schoolmaatje Careltje, ofwel Willy Alberti. Als Johnny's succes grootser en grootser wordt, kijkt Willy met afgunst naar zijn neef. Hij was toch dé stem van de Jordaan? Voor Ria Alberti, weduwe van Willy, klinken de verhalen die over haar man en zijn neef worden opgehangen, volledig onbekend in de oren. "Er was helemaal geen strijd tussen Will en Johnny. Geen enkele kinnesinne. Gewoon gezellig. Ze zijn nog een keer met oud en nieuw bij me thuis geweest om op te treden. Toen hebben we allen heer-

Nu dus een driedelige tv-serie en tegelijkertijd komt er een cd uit, waarop Kees Prins de parels van de Jordaan ten gehore brengt. De door Bert Hiddema geschreven biografie over Johnny Jordaan is in boekhandel een veelgevraagde aankoop. Het bewijs is geleverd. Jantje van Musscher blijft de parel van de Jordaan.

• Richard Wassing

Bij ons in de Jordaan wordt uitgezonden op 19 november, 26 november en 3 december om 22:30 uur bij de VPRO op Nederland 3.

18 november tot
en met 1 december

Het geheim van mijn broer

In haar veelvuldig bekroonde, persoonlijke documentaire *Het Geheim Van Mijn Broer*, die NCRV-Dokument uitzendt op maandag 27 november, vertelt de Amerikaanse filmaakster Mary Patierno het even bizarre als intieme verhaal over haar homoseksuele broer David. Zij volgde haar broer over een periode van vijf jaar. David besluit om zijn relatie met zijn vriend Carlos te verbreken nadat bij hem aids is geconstateerd. Twee jaar later verbaast David vriend en vijand als hij trouwt met zijn vrouwelijke chiropractor en stiefvader wordt van haar twee kinderen. De familie vraagt zich in alle openheid af of zijn 'bekering tot een normaal huwelijk' een wanhopige poging is om zijn onontkoombare dood een stap voor te blijven, of een daad van pure liefde. Want ook David blijkt seropositief te zijn. Vragen die verbleken bij het drama dat zich na de trouwerij voltrekt. Als familielid slaagt Mary erin op indringende maar toch ook speelse manier vraagtekens te plaatsen bij de gangbare opvattingen over familie en seksuele identiteit. De film won diverse festivalprijzen, waaronder de *Outstanding Documentary Feature Award* op het *Outfest Festival '99* in Los Angeles.

NCRV-Dokument -
Het Geheim Van Mijn Broer,
Nederland 1, maandag 27
november, 22.50 uur.

Gehaat door mannen en aanbeden door vrouwen

Germaine Greer (Melbourne, 1939) schreef bestsellers, was hoogleraar, lanceerde een seksblad en poseerde naakt. Van mannen moet ze weinig hebben. Ook travestieten vallen bij haar in ongenade. Dertig jaar geleden kwam haar klassieker *De Vrouw Als Eunuch* uit, waarmee ze in één klap een icoon van het feminisme werd. Als profeet van de seksuele revolutie toont ze het beeld van de vrouw als slachtoffer, dat de controle over haar lichaam volledig is kwijtgeraakt aan het internationale bedrijfsleven en de media, die met Barbiemodellen en siliconen een ideaalbeeld dicteren. In *Kunst... Omdat Het Moet!* wordt Germaine Greer op 19 november door de TROS gevolgd bij de laatste voorbereidingen van haar nieuwste boek *De Hele Vrouw*, het dit jaar verschenen vervolg op haar eerste en meest succesvolle boek. Veel veranderd is er niet: Greer is nog steeds even strijdlustig als dertig jaar geleden.

Kunst... Omdat Het Moet! - Germaine Greer: *Dicht Op De Huid*,
Nederland 3, zondag 19 november, 0.25 uur.

GTST: 2000 afleveringen

De cast van GTST proost op het jubileum

De langstlopende soap op de Nederlandse televisie is meteen de soap waarin homoseksualiteit het minst aan bod komt. In *Goede Tijden Slechte Tijden*, waarvan op vrijdag 1 december de tweeduizendste aflevering wordt uitgezonden, zijn de roze invalshoeken meestal ver te zoeken. Dat doet verder overigens niets af aan de populariteit van de soap en aan de mooie acteurs die erin meespelen. Voor sommigen van hen betekende een rol in GTST een opstapje naar een verdere televisie- en/of showcarrière. Slechts enkelen speelden vanaf het begin mee. En voor wie al vanaf het begin kijkt: 2000 afleveringen is ongeveer 830 uur, ofwel meer dan 20 volledige werkweken. Wie het niet volgde, heeft heel wat tijd te besteden gehad...

Goede Tijden Slechte Tijden - 2000e aflevering, RTL 4, vrijdag 1 december, 20.00 uur.

Geboren om te koken

Mike Zaitsoff (links) en Jaymz Pool presenteren *Born To Cook* op Net 5.

Het nieuwe, snelle en dynamische Net 5-programma *Born To Cook* volgt sinds woensdag 15 november twee trendy jonge koks, Jaymz Pool en Mike Zaitsoff. In elke aflevering staat een thema, een onderdeel uit het leven van Jaymz en Mike van die dag, centraal. Tussen alle dagelijkse beslommingen en sociale contacten door bereiden ze hun maaltijden voor, verzamelen ze de benodigde ingrediënten en serveren ze hun creatie aan vrienden of collega's. De twee trendy jonge koks geloven niet in 'fashion cooking' - ze noemen dat zelfs confusion, maar dit weerhoudt hen er niet van om de ene na de andere exotische combinatie te bedenken. Ze maken mooie gerechten met respect voor de oorspronkelijke recepten, ingrediënten en seizoenen. Als het eten een label moet krijgen, omschrijven ze het als 'internationaal modern' en een beetje klassiek, simpelweg 'freestyle cooking', of gewoon 'eigenlijk wat iedereen lekker vindt'. Mike en Jaymz wonen in Amsterdam, in een huis met een waanzinnige keuken, waar ze hun trendy maaltijden bedenken en uitproberen. Ze hebben een opwindend sociaal leven met veel lol en uitgaan. Hoewel ze in Nederland wonen, liggen hun roots op andere continenten. Jaymz Pool (28) is de rebel en loltrapper van de twee en is geboren en getogen in Nieuw-Zeeland. Hij is zes jaar geleden in Nederland gestrand en beschouwt Amsterdam als zijn nieuwe thuisbasis. Hij heeft zich opgewerkt in de Amsterdamse scène, waar hij nu als chefkok van het trendy restaurant *Club Inez* aan het Muntplein werkt. Mike Zaitsoff (27) werd geboren in Canada. Hij is iets rustiger en uiterst kritisch, met een droog gevoel voor humor. Ook Mike is zes jaar geleden in Nederland terechtgekomen. Zonder geld op zak begon hij in Amsterdam als afwasser in een restaurant. Mike voelt zich inmiddels Amsterdammer in hart en nieren en werkt als chefkok voor verschillende restaurants en festivals.

Born To Cook, Net 5, iedere woensdag, 18.55 uur.

Meer moois in de media

Zaterdag

Weekendcafé, Radio 2, 16.04 uur

Het Roze Rijk, Radio 5, 18.02 uur

Ruth Jacott In Carré, RTL 4, 22.00 - Registratie van haar theatertour *Vals Verlangen*

Dit Was Het Nieuws, 22.15 uur

Zondag

Mezzo, Radio 2, 10.03 uur

Toys For Boys, RTL 5, 12.00 uur (herhaling)

Ask Harriet, TV 1 (B), 16.00 uur

Weekendcafé, Radio 2, 16.03 uur

De Plantage, Nederland 3, 17.00 uur

Life & Cooking, RTL 4, 17.00 uur

Will & Grace, Net 5, 18.40 uur (herhaling rond 0.45 uur)

VIPS, Veronica, 18.45 (19 november) en 18.50 uur (26 november)

Auberge De Vlaamsche Pot, Net 5, 22.00 uur

Bij Ons In De Jordaan, Nederland 3, 22.30 uur - Zie het artikel op pagina 58

Dinsdag

Ricki Lake, SBS 6, 10.00 uur - Thema: Mannen die zich vrouwelijk gedragen

Toys For Boys, RTL 5, 22.20 uur

Woensdag

Lunch-TV, Nederland 2, 12.07 uur - Gast: Gay Krant-columniste Marjan Berk

Born To Cook, Net 5, 18.55 uur

Auberge De Vlaamsche Pot, Net 5, 22.00 (22 november) en 22.45 uur (29 november) (herhaling)

Donderdag

Xena, Veronica, 17.15 (23 november) en 17.10 uur (30 november)

Vrijdag

In de Vlaamsche Pot, Veronica, 20.35 uur - De oude serie

Coulissen, Radio 2, 23.04 uur

Elke werkdag

Hollyoaks, Nederland 2, maandag tot en met donderdag, 16.00 uur

Goudkust, Fox 8, 19.00 uur

Onderweg Naar Morgen, Veronica, 19.25 uur

De Bus, SBS 6, ook op zaterdag 19.25 uur

Goede Tijden Slechte Tijden, RTL 4, 20.00 uur

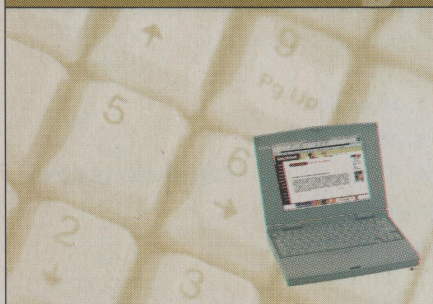
Big Brother, VTM-K2, 20.25 uur

Eastenders, BBC 1, maandag, dinsdag en donderdag, 21.00 uur

• Samenstelling: Emiel Bootsma

Webcruising

Mode

Jurken maken de travo, kleding maken de man. Kleren maken een 'statement', beschermen, zijn fantastisch om te showen en vormen een mooi excuus om de boel financieel lekker uit de broek te laten hangen. Wij nichten houden van kleren. De modewereld stikt ervan. Behalve Sheila de Vries zouden wij niemand kunnen bedenken die niet met de slappe hand knipt en naait. Voor veel, vooral dure, kleding kun je kijken op www.defiles-paris.com. Hier tref je de laatste dames- en herencollecties van zo'n beetje alle 'hote' ontwerpers die de Parijse catwalks momenteel teisteren. Je kunt selecteren op 'couture' of 'pret-a-porter' collecties en op zomer of wintermode. Handig.

Natuurlijk hebben de grote modehuizen hun eigen site. Het vooral bij gladjakkers geliefde merk Versace laat echter wel een behoorlijke steek vallen: www.versace.com is net zo dood als de ontwerper zelf. We krijgen een plaatje voorgeschoteld van twee hoogblonde dames die ons angstig aanstaren. Strak lederen pakje aan, poedel op schoot. Wij durven zelfs nog wel te twifelen aan het geslacht van beide modellen.

Ome Jooop doet het beter. Jooop.com is een strak en hip vormgegeven site, waarop je van alles rondom dit Duitse modehuis kunt vinden. Jooop heeft net een store in Amsterdam geopend. Maar let op: gezien de party pics van het openingsfeest wordt Jooop vooral gedragen door BMM'ers (Buitengewoon Mooie Mensen). Ook hier natuurlijk de collectie, dit keer te bewonderen als videofilmje. Mocht je nou echt geen smaak hebben, dan kun je die hier wel ontwikkelen!

Voor de echte Wibra-nichten onder ons, hebben we gelukkig nog een eigen stylist. Op www.queer.nl/document.html?id=755 geeft fijne Maik onzekere knullies advies over hun uiterlijk. Zo geeft fijne Maik iemand de raad om toch vooral een slip onder zijn minirokje te dragen, omdat anders het hele zaakje onder de rok dreigt uit te hangen. Via ikwiladviesvanmaik@queer.nl kun je fijne Maik al je vragen over uiterlijk en mode stellen. Jammer dat fijne Maik er uit ziet alsof ie zelf wel eens

een stevig consult kan gebruiken...

Gelukkig zijn de meesten onder ons zelf in staat om ons naakte lijf op een fatsoenlijke wijze met stof te omhullen. Laat je inspireren op www.hm.com voor goedkope Kerstkleiding, op www.diesel.com voor coole zonnebrillen, op www.dieselstylelab.com voor de wat meer trendy kleding en op www.energie.it voor strakke Italiaanse clubwear. Mensen met een wat specifiekere kleding-fetisjisme surfen direct door naar www.mrb.nl voor leren jockstraps of rubberen boxers. Echte 'die hards' hebben www.shirtsinhawaii.com in hun 'favourite' lijstje staan, om maandelijks een selectie te maken uit de nieuwste Hawaïaanse haute couture.

Ben je nog creatiever aangelegd, dan adviseren we je zeker eens een kijkje te nemen op www.customatix.com. Hier kun je je eigen hippe sneakers ontwerpen. Je kunt kiezen uit bijna 3 miljard kleur- en vormcombinaties. Jij bepaalt het design, zij maken je schoen. Wedden dat het risico minimaal is dat die ene snuiter in de iT op dezelfde schoenen loopt? Jammer alleen dat de kosten voor dit geintje echter al snel kunnen oplopen tot 400 gulden per paar. Mocht je je complete kledingbudget er doorheen gejaast hebben, dan wordt het echt tijd om al je creativiteit uit de kast te trekken. Immers, ben je een beetje handig met naaien, kun je altijd nog even kijken op www.knipmode.nl.

Internet

Uw advertentie op deze pagina?

info: advertentie@gaykrant.nl

www.sonymusic.com

SONY
MUSIC

Op vakantie naar het zuiden?

www.hotel-altebruecke.de

Blue River Pure ontspanning in een comfortabele en luxe sfeer!
WWW.BLUERIVER.NL

Voor de lekkerste wijnen en de mooiste relatiegeschenken

www.voswijnen.nl

Bodytalk Utrecht

www.bodytalk.org

Bezoek Thermos op het internet

www.thermos.nl

Kijk voor het grootste keukenaanbod op:

www.edmon.nl

Te Koop: Riante villa in Best

www.reon.nl

Huis kopen in Spanje?

www.vdhenterprises.com

KLEURENBLIND?

www.kleurenblind.nl

Actuele reis-informatie?

www.gaykrant.nl/reis

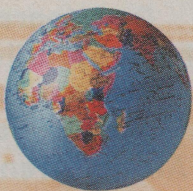
Gay Krant op internet

www.gaykrant.nl

Blijf Uit

Voor meer informatie
bel (020) 421 00 00

Puerto Vallarta

De komende maanden zal het weer erg warm en gezellig zijn in de superblijke Mexicaanse badplaats Puerto Vallarta. Watse Hamstra uit Amsterdam laat ons weten dat liefhebbers van een beetje extra luxe er verstandig aan doen ook eens te informeren naar de prijzen van twee hotels die niet in het centrum liggen, maar die wel erg veel comfort bieden. Het zijn Sheraton Buganvilla's (erg homovriendelijk) en hotel Premiere (uiterst homovriendelijk). Deze hotels zorgen voor een permanente busverbinding naar het centrum en het strand en bovendien zijn taxi's er zeer voordelig. Het succes bij nichten heeft Premiere vooral te danken aan het feit dat in hotel geen kinderen onder de 16 welkom zijn.

Vreemde incasso's

Ja, zelfs in de beste families komt het bekende zwarte schaap voor. Gasten van Beach Boy Bungalows menen dat ze daarmee zijn geconfronteerd. De laatste tijd komen er bij de Gay Krant Reisservice klachten binnen over een ex-medewerker van het complex, die zou hebben gefraudeerd met cheques. Het zal je duidelijk zijn dat dit niet kan worden getolereerd. Indien je dus ook denkt dat je bent getild, laat het dan (liefst schriftelijk, met bewijsstukken) weten. De Gay Krant Reisservice overweegt om alle klachten te bundelen en zo samen een vuist te maken tegen de vermeende oplichter.

Favoriet Disney-hotel

Lezers van het Franse blijde blad QM hebben de Newport Bay Club uitgeroepen tot het meest homovriendelijke hotel van Disneyland Paris. Het hotel ligt ten zuiden van het Lake Disney op loopafstand van het park. De hotelkamers van 31 vierkante meters hebben elk twee 2-persoonsbedden, cv, airco, telefoon, föhn, minibar en kleuren-tv. De badkamer is voorzien van bad met douche en toilet. Bij het hotel horen een overdekt zwembad en een sauna.

Rechtstreeks naar Miami

Met ingang van 1 april 2001 zal de KLM in samenwerking met Northwest Airlines dagelijks vanaf Schiphol gaan vliegen op de luchthaven van Miami. In de DC10-30 die deze dienst onderhoudt, is plaats voor 26 business classstoelen volgens de vernieuwde opstelling met extra beenruimte en 247 economy classstoelen. Het vertrek is steeds om 14.40 uur vanuit Amsterdam, aankomst in Miami om 18.15 uur. Terug wordt er 's nachts gevolgen. Vertrek in Miami om 21.15 uur en de aankomst is dan de volgende dag om 11.55 uur.

Wie boekt bij de KLM mag rekenen op een gratis treinticket naar en van Schiphol. Reizigers in het zuiden van Nederland kunnen eventueel gebruik maken van een goedkope vliegshuttle vanaf de luchthavens Maastricht en Eindhoven.

Kenya

Deze winter is er een duidelijk groeiende belangstelling voor reizen naar Kenya. Wie niet op zoek is naar het zoveelste Benidorm, doet er verstandig aan om zich te oriënteren op Malindi. De daar werkzame Nederlander Han van Schooneveld is een uitstekende partner om een op maat gesneden reis voor je organiseren. Hij weet alles over interessante tours, aantrekkelijke accommodaties, en perfecte safari's.

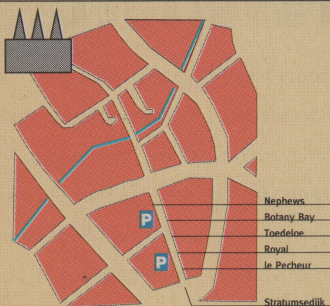
Je kunt zijn aanbod bekijken via www.kenya-travel.com

Samenstelling: Dick de Groot

De gezellige kroegen van de Stratumsewijk Eindhoven

ZIE VOOR DE
DAGELIJKSE
AGENDA PAG 71
EN SBS 6 TEXT
PAGINA 138

Stratumsewijk...
altijd iets te doen!

Tel 040-2121330

SAUNA HOTEL

Fax 040-2116593

Nieuw ! Nieuw ! Nieuw !

Onze Turbo-zonnebank

3 keer 15 min. En je bent zo bruin als 3 keer een week vakantie!

Openingstijden:

Ma. t/m Do van 12.00 tot 00.00 uur.

Vr. t/m Zo. van 12.00 tot 08.00 uur.

Bar Dancing Nephews presenteert:

Onze openingstijden zijn als volgt:

Ma t/m Do 21.00 - 02.00 uur, Vr-Za 21.00 - 04.00 uur,
Zo 15.00 - 02.00 uur. Op zondag Homo/Lesbo middag!!!

Speciale prijzen!

See you soon by Nephews

Stratumsewijk 12-14 Eindhoven

Tel.: 040-212 80 13

Captain Cook's
Botany Bay

Nieuw ! Nieuw ! Nieuw !

Gratis Internetten

Happy Hour van 15.00 tot 16.00 uur

Botany Bay Stratumsewijk 21 Eindhoven

Tel: (040) 211 01 50 E-mail: Botanybay@chello.nl

openingstijden : ma. en di. van 21:00 tot 02:00 uur.

wo. t/m zo. van 15:00 tot 04:00 uur.

**Bar-Dancing
Le Pêcheur**

Donderdag vanaf 21.00 uur

JONGEREN-AVOND

met gratis hapjes en drank tegen gereduceerde prijzen

Stratumsewijk 37 Tel: (040) 211 91 03

Stratumsewijk 21d
5611 NA Eindhoven
Tel. 040- 211 17 14

Openingstijden:
ma t/m do 19.00-02.00
di gesloten
vr + za 19.00-04.00
zo 17.00-02.00

**Café
Toedelo!**

Woensdag 6 december 19.00 uur
Sint Nicolaas Surprise Party

Mini's

Mini's verwerkt tot en met de post van 7 november

DE MINI'S KUN JE GEBRUIKEN OM IETS TE KOPEN, TE VERKOPEN, WERK TE ZOEKEN, WOONRUIMTE TE VINDEN, KENNIS TE MAKEN EN NOG VEEL MEER. JE KUNT EEN MINI ALLEEN PLAATSEN ALS DE BETALING VOOR DE ADVERTENTIE TEGELIJK WORDT MEEGESTUURD.

Reageren

Wil je reageren op een Mini? Schrijf dan een brief en stop deze in een blanco envelop. Vermeld in de RECHTER bovenhoek van die envelop het nummer van de Mini waarop je hebt geschreven. Doe die envelop (of enveloppen als je op meerdere Mini's wilt reageren) in een grotere envelop. Voeg daar - per door te versturen brief - twee postzegels van 80 cent of 16 BEF los bij. Plak deze postzegels niet op! Frankeerstrookjes worden niet geaccepteerd. Stuur dit alles naar: de Gay Krant, postbus 10, 5680 AA Best. Let wel: commercieel drukwerk dat onder nummer wordt ingezonden, wordt niet doorgestuurd.

Codes

Om het je zo makkelijk en goedkoop mogelijk te maken, kan je aan je Mini een of meerdere codes toevoegen (prijzen: zie "wat kost het?" onder deze lijst). Maak je keuze uit onze lijst.

C1 Ik ben actief	C18 Ik val op slips/jockstraps	C35 Ik heb ze liever klein en fijn
C2 Ik ben passief	C19 Ik ben een jeansliefhebber	C36 Graag trioseks
C3 Ik doe graag 69	C20 Ik val op leer	C37 Graag groepseks
C4 Ik laat graag 69	C21 Ik ben een rubber-fan	C38 Ik ben biseksueel
C5 Ik ben onbesneden	C22 Ik ben dominant	C39 Ik hou van telefoonseks
C6 Ik ben besneden	C23 Ik ben onderdanig	C40 Ik hou van kinky seks
C7 Ik vertoetel graag	C24 Ik hou actief van bondage	C41 Ik val op slank
C8 Ik laat me vertoetelen	C25 Ik hou passief van bondage	C42 Graag een paar pondjes meer
C9 Ik ben romantisch	C26 Ik ben actief SM	C43 Graag een niet-roker
C10 Ik zoek een vast relatie	C27 Ik ben passief SM	C44 Graag een roker
C11 Ik ben een huiselijk type	C28 Ik hou van actieve spanking	C45 hiv-positief
C12 Ik hou van uitgaan	C29 Ik hou passief van spanking	C46 Golden shower
C13 Ik val op spieren	C30 Natuurseksliefhebber	C47 Scat-fan
C14 Ik ben behaard	C31 Ik heb een paar cm meer	C48 Graag met poppers
C15 Ik ben onbehaard	C32 Ik heb een paar cm minder	C49 Afstand is voor mij geen bezwaar
C16 Ik val op behaard	C33 Ik hou van wat meer cm	C50 Je foto gaat op erewoord retour
C17 Ik val op onbehaard	C34 Meer of minder maakt niet uit	C51 Discrete verzekerd

Wij raden je altijd aan om de safe sex-spelregels in acht te nemen.

Hoe plaats je een Mini?

Vul je advertentietekst in en tel het aantal woorden. Als je de bon hebt ingevuld, vermeld dan je aanvullende wensen, zoals bijvoorbeeld codes. Kruis de hokjes ☐ aan, die op je Mini van toepassing zijn. Stuur je een pasfoto in? Schrijf dan achterop je naam en telefoonnummer! Je Mini-tekst moet tenminste twee weken voor de verschijningsdatum van de Gay Krant in ons bezit zijn. Wij accepteren alleen vooruitbetaalde Mini's. Is alles ingevuld? Knip dan de bon uit of vul de bijgevoegde minibon in en stuur hem in een voldoende gefrankeerde enveloppe naar: de Gay Krant, postbus 10, 5680 AA Best

Wat kost het?

Voor abonnees

- tot 32 woorden f 25,-/500 BEF; daarboven: f 0,50/10 BEF per woord
- codes f 0,50/10 BEF per code
- Omdat jij abonnee bent mag je GRATIS een pasfoto laten plaatsen

Voor niet-abonnees

- tot 32 woorden f 30,-/600 BEF; daarboven: f 0,75/15 BEF per woord
- codes f 0,75/15 BEF per code
- pasfoto f 5,-/100BEF

Commerciële advertenties

- Worden vet afgedrukt en kosten het dubbele tarief
- logo's of afbeeldingen zijn alleen in gewone advertenties mogelijk.
- Bel hiervoor (0499) 39 10 00, Geert Hoek. Email: sales@gaykrant.nl

Zelf langsbrengen

Je Mini kun je ook opgeven en contant voldoen bij ons hoofdkantoor: de Gay Krant, Hoofdstraat 64-66, Best, (0499) 39 10 00 (maandag t/m donderdag van 08.30 tot 17.00 uur en vrijdag van 08.30 tot 12.30 uur).

KENNISMAKING

WEST & MIDDEN

0318. Aantrekkelijke, goeduitziende vent, 43/1.92/88, 19, atletisch gebouwd, donkerblond haar, gemillimeterd, kalend, snor, ondeugende blauw grijze ogen, zeer vurig, doortastend, opgewekt, veelzijdig, trouw, sportief en goed niveau, zoekt een leuke, spontane, liefst lichtgespiede, slanke, aanhankelijke knul met een levendige uitstraling en mét een lekker bol kontje, voor regelmatig, intensieve seks en wie weet wat meer. Reacties beslist met foto. (*C 1-13-14-19-31-41-43-49-50). Br. ond. nr. 423010.

Mooi, slank, Hollands vriendje gevraagd voor regelmatig in bed bij twee aantrekkelijke veertigers. Ruime financiële vergoeding. Weekends en mee op vakanties mogelijk. Reacties tot ca. 35 jaar. Brief met foto en telefoonnummer. (*C 1-15-17-31-36-49-50-51). Br. ond. nr. 423022.

Goeduitziende man, jongogend, 51/1.80/72, zoekt eveneens goeduitziende, leuke, betrouwbare jongen tot 45 jaar, geen bril, baard. Hou je even als ik van wintersport, sauna, zon, humor en bourgondisch leven? Dan zie ik uit naar je reactie, met foto altijd bericht. Br. ond. nr. 423026.

Regio's

Noord/Oost Nederland

(Friesland, Groningen, Drenthe, Overijssel, Gelderland, Flevoland)

West/Midden Nederland

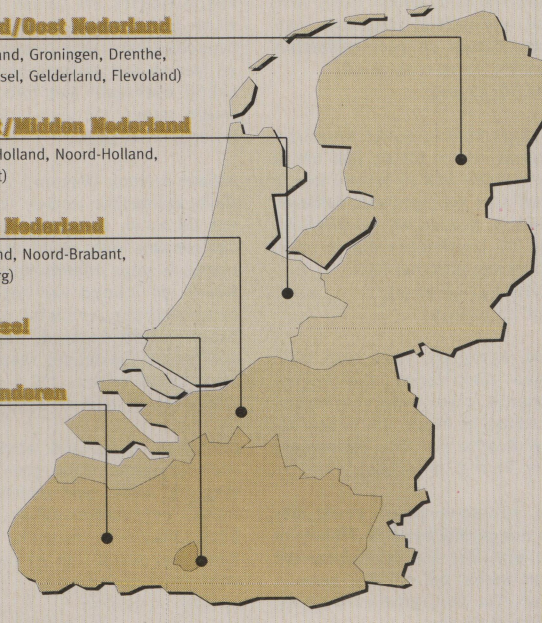
(Zuid-Holland, Noord-Holland, Utrecht)

Zuid Nederland

(Zeeland, Noord-Brabant, Limburg)

Brussel

Vlaanderen

Amersfoorts vriendenstel, 51-54 jaar, zoekt leuke knul voor gezelligheid en seks. Wij kijken naar je uit, niet extreem. (*C 50-51). Br. ond. nr. 423038.

Ben rustige waterman van 53 jaar met jonger uiterlijk, kort grijs haar, zoek seks-/lat-relatie met jongen tot 42 jaar voor strelen, pijpen, trekken (geen neuken), heb seksfilms, groot geschapen niet belangrijk, 15 cm. is ook o.k. en gezelligheid is ook niet weg, betrouwbaar en hygiëne. Wie heeft zin? Br. ond. nr. 423044.

In naaste omgeving van Den Haag zoekt Indische vaderfiguur voor gezellig, vriendschappelijk samenzijn een lieve jongen liefst met passieve, beetje onderdanige masochistische instelling en een heel slank, lenig, wat gespierd lijf. Trefwoorden: discretie, eerlijkheid, betrouwbaarheid, wederzijds begrip, wederzijds respect en een flinke dosis humor. Niet enkel een eenmalig contact. (*C 1-7-9-11-22-34). Br. ond. nr. 423045.

Gezocht mannelijke vriend voor vaste relatie, tot 40 jaar, g.b.b.s. Liefst omgeving IJsselstein (Utr.). Ik, 37/1.77/88, romantisch ingesteld, fitness, badminton, houdt van restaurants, theater, bar, soms disco, reizen. Schrijf snel, liefst met foto. (*C 9-10-13-15-50-51). Br. ond. nr. 423052.

Wij, 2 leuke, slanke, heteroachtige, jongens, 25 en 35 jaar, hebben een droomwens. Wij willen graag een 3e jongen in bed. Heb jij ook die droom, ben je jongensachtig en slank en tussen de 20-25 jaar? Schrijf ons dan snel! (*C 15-49-50). Br. ond. nr. 423066.

Leuke, slanke, mannelijke jongen, 36 jaar, zoekt een jongen die gezond in het leven staat en tegen de vrouwen ook 'helaas' moet zeggen, maar ook

hoopt iemand tegen te komen met wie hij verder zou willen. (*C 50-51). Br. ond. nr. 423067.

Hoi, ik woonark-bewoner, 37/1.79/80, donkerblond, snor, goeduitziend, zoekt vriend die van gezelligheid houdt, film, muziek, seks, uit eten, etc. Ik val op donkere types, leeftijd 30 tot 40 jaar, gespierd, ik woon in Nieuw Loosdrecht. (*C 7-10-11-13-16-41-50). Br. ond. nr. 423068.

020. Robert-Paul, 29/1.80/70, blond, blauwe ogen, niet rijk, zoekt stevige dertiger, L.B.O.-niveau, voor serieuze vriendschap. (*C 2-10-13-34). Br. ond. nr. 423072.

Deze zomer heb ik mijn zeilmaatje niet gevonden. Ik: 60/1.72/75, grijzend, eerlijk, sportief, mannelijk en zorgzaam, zoek een lieve vriend. Hou je ook van huiselijkheid, zeilen, klassieke muziek, reizen en wil je een monogame relatie? Laat dan wat van je horen. (*C 10-11-4-3-49-50). Br. ond. nr. 423076.

Hot man, 47/1.80/74, geschoren, goed lijf, lekkere lul, zoekt regelmatig contact met hot boy voor geile, fantasierijke seks, sling, FF, voor veel in. Betrouwbaar! Altijd antwoord. Fotootje? Br. ond. nr. 423077.

Leuke jongen, 41 jaar, oogt jonger, niet uit de scene, zoekt lief, leuk maar vooral betrouwbaar vriendje voor veel en heel lang. Graag met foto. Omgeving Amsterdam. Zin, reageer dan. (*C 9-11-44-50). Br. ond. nr. 423082.

NOORD-OOST

Spontane, aantrekkelijke bink, HIV+, 34/1.95/84, blond en slank zoekt actieve mannelijke vriend voor gezelligheid/vriendschap evt. relatie. Karakter: extrovert, dynamisch, gevoelig, serieus. Leuke reacties graag onder nummer. Br. ond. nr. 423017.

Gezellige, spontane knuffelbeer, begin 40/1.80/90, donkerblond, lichtbehaard, zoekt leuke vent, 30-45 jaar eerlijke relatie(lat). Trefwoorden: humor, betrouwbaarheid, lekker eten, film, muziek, architectuur, platteland, classic cars, natuur en voor wederzijds respect. (*C 1-2-10-11-14-50-51). Br. ond. nr. 423019.

Man, 64/1.80/82, zoekt serieuze, monogame relatie tot 65 jaar om er nog iets moois van te maken. Ben je op zoek naar geborgenheid, liefdevol, omarmd te worden en gezelligheid. Ben jij de knuffelbeer die ik zoek, schrijf me dan brief met foto. (*C 10-11-12-42-44-50-51). Br. ond. nr. 423039.

Student, 24/1.95/80, blond haar, blauwe ogen, zoekt jongen (20-28 jaar) leuk uiterlijk, goed gevoel voor humor, voor uitgaan of relatie. Zin in een uitdaging? Reactie met foto beantwoord ik zeker. Br. ond. nr. 423041.

Leuke, spontane gozer, zoekt met spoed woonruimte/kamer in Arnhem of Doetinchem. Wie kan mij helpen? Wil je meer weten, bel mij dan gewoon even op. Tot snel, groetjes Douglas, tel. 06-51 18 69 79.

Lieve jongen wil graag homowereld ontdekken, ben voor veel in. Zie codes. Graag foto meesturen. Ik: 31/1.92, knap. Tot 31 jaar reageren. Lees codes. (*C 17-34-37-46-49-50-36-41). Br. ond. nr. 423074.

Friesland, 42/1.72/72, tondouse kopie, brillette, gewoon vriendelijk, sportief, vrolijk ventje, heterolook. Zoekt jonger, mannelijk maatje. Aan trefwoorden begin ik niet. We zien wel, oke? Gewoon even schrijven (+ foto), altijd antwoord. See you! Br. ond. nr. 423080.

ZUID

Relatie bemiddeling Quality Partners
Verassend anders
Selectie op niveau en eerlijkheid
Omdat wij er zijn voor U!
Tel. (040) 292 63 59.

Venlose knuffelbeer, 30/1.90/100, onervaren, bescheiden, eerlijk, betrouwbaar, zoekt met spoed lieve, lange, stevige beer, 24-39 jaar uit Nederland voor echte vriendschap en vaste relatie. Trefwoorden: muziek, humor, gezelligheid. Serieuze reacties altijd antwoord! Groetjes! (*C 5-9-10-11-12-14-16-34-43-49). Br. ond. nr. 423011.

Geil vriendenstel begin veertig, slank en goed geschapen zoekt boy of andere stellen voor lekkere seks, omgeving Z.O.-Nederland, afstand geen bezwaar, kunnen ontvangen. (*C 31-36-37-41-50-51). Br. ond. nr. 423020.

Aardige, spontane, betrouwbare, eerlijke, donkerblonde man, einde 40, zelfstandig ondernemer, jonger ogend, 1.70/65. Hobby's: theater, klassieke

muziek, tennis, korte uitstapjes, reizen, een goed gesprek, humorvol en gezellig uiteten. Zoekt een oprecht en lief iemand met een brede belangstelling/interesses om samen iets voor elkaar te betekenen. Iemand met een heterolook-uitstraling tussen de 38 en 48 jaar en met serieuze bedoelingen. Schrijf eventueel met foto, op erewoord retour. (*C 9-10-14-49-50-51). Br. ond. nr. 423031.

Actieve leerboy (Meester) zoekt passieve, mannelijke leerboy (slaaf) tussen de 25 en de 40 jaar voor meer dan een One Night Stand, waar er ook ruimte is voor vriendschap. Relatie, waarin de inhoud van het SM-spel bespreekbaar is. Liefst omgeving Brabant/Zuid-Holland. Ben zelf 36/1.72/66 (Serieuze) reacties met foto, altijd retour. (*C 1-13-15-17-20-22-26). Br. ond. nr. 423032.

Jongeman, 42/1.76/68, zoekt vriend voor monogame relatie, geen eendagsvlieg, wel liefde, geborgenheid, eerlijk, trouw. Trefwoorden: reizen, schouwborg, klassieke muziek, uiteten. Benieuwd, schrijf dan en een reactie volgt. (*C 9-10-43-50-51). Br. ond. nr. 423034.

Vriendenstel Tilburg, 60/65 jaar, wil op zijn tijd een trio maken, zoekt man v.a. 40 jaar of ouder om ons eens lekker te neuken. Gehuwd geen bezwaar. (*C 33-36-50-51). Br. ond. nr. 423042.

Leuke, spontane, extroverte man, romantisch en met belangstelling voor natuur, kunst en cultuur, leeftijd 62 jaar, lengte 1m84, omg. N.L.B., door het leven gevormd, positieve instelling, zoekt interessante man, leeftijd ca. 65-72 jaar, niet-roker. Natuur en kunstminnend, samen genieten van het leven, waarin wandelen, tuinieren, koken en theater ook een rol spelen, dat zou heerlijk zijn. Br. ond. nr. 423050.

Leuke jongen, 35/1.77/63, omgeving N.O.Brabant, zoekt vriend tussen 30-40 jaar om er samen wat moois van te maken. Serieuze reacties altijd antwoord. Br. ond. nr. 423073.

Ben jij slank, vaak geil, jeansgozer? Heb jij flinke lul, vaak zin? Ik, slanke jeansgozer, kan ontvangen. Onbelangrijk: huidskleur. Belangrijk: hygiënisch, betrouwbaar, vriendschap, regelmatig contact, discretie. Brief met foto of tel. 06-20 58 44 84. Br. ond. nr. 423078.

25-jarige jongen, omgeving Bergen op Zoom, zoekt een leuke, lieve, mannelijke jongen t/m 28 jaar! om een leuke vriendschap/relatie mee op te bouwen. Ik: eerlijk, serieus, sportief (snowboarden tennis), zon, zee, film, muziek (Top 40, trance) uitgaan, vakantie ben nog steeds de juiste jongen niet tegen gekomen. Wie weet ben jij het wel! Schrijf me daarom eens een leuke brief met veel info over jezelf een foto van jezelf erbij zou wel erg top zijn. Br. ond. nr. 423081.

VLAANDEREN

Volkslanke man, (27/1.74/87 (momenteel)), zoekt een mannelijke, struise

vriend voor het leven. Ik heb een late roeping om te gaan studeren en ben op dieet. Graag brief + foto (= antwoord verzekerd) naar Postbus 354, 2800 Mechelen 3.

INTERNATIONAAL

Van plan binnenkort München te bezoeken. Bel dan +49 (89) 447 600 37 of 50 en maak een afspraak met leuke gastheren die je in huiselijke kring willen ontvangen.

Boy from Java, 20 years, is looking for a honest man to make a monogamous relationship send me please a letter with photo. Br. ond. nr. 423043.

Zeer aardige jonge (24/1.88/80) student, tandheelkunde, actief, passief, eerlijk, zoekt intelligente man, lange relatie, leeftijd geen probleem, geen financiële bijbedoelingen. Antwoord in Nederlands. Schrijf naar: Robert Burada, P.O.Box 78-160, Boekarest - Roemenië.

Monogame, slanke jongen, zoekt Nederlands/Belgische jongen van 16-36 jaar voor vriendschap/serieuze relatie. Ik: sportief, donker haar, blauwe ogen. Geen eendagsvliegen. Reactie met foto (geen postbus), beslist antwoord. (*C 5-7-8-9-10-12-34-49-50-51). Br. ond. nr. 423079.

OPROEPEN

De Contactsleutel
Relatiebemiddeling & Dating
voor iedereen (M-M, V-V, M-V)
en elke leeftijd vanaf f 50,-
Voor info: (046) 474 28 86
www.contactsleutel.nl

Spontane, aantrekkelijke bink, HIV+, 34/1.95/84, blond en slank zoekt actieve mannelijke vriend voor gezelligheid/vriendschap evt. relatie. Karakter: extrovert, dynamisch, gevoelig, serieus. Leuke reacties graag onder nummer Br. ond. nr. 423018.

Geef jezelf de kans om homo/lesbisch te zijn. Coming-Out Weekend, 24-26 november a.s. o.l.v. ervaren trainers. Info: Lefert Scheeper Stichting, De Gelderlaan 56, 1816 NB Alkmaar. Email: info@ls-s.dmon.nl. Telefoon: Wibe, tel. (023) 538 46 62 of Annelies (0251) 23 44 22. Br. ond. nr. 423035.

Ik ben het wonen in een studenten-huis zo zat! Wie helpt mij (acteur/28) aan zelfstandige woonruimte in A'dam? Liefst een paleis natuurlijk, maar twee kamers is al genoeg. Max f 600,-. Reacties naar sijtze-jan@hotmail.com

Boy zoekt boys en girls tot ca. 20 jaar. Doel seks in groepsverband. Dus wil je Seksparty? Kom dan, v.a. 16 tot 20 jaar. Tel. 06-23 65 78 97. Altijd antwoord. Br. ond. nr. 423075.

VAKANTIE

CARIBBEAN: Meezeilen met gelijkgestemden op luxe zeiljacht (max. 8 personen). Trefwoorden: zeilen, vrijheid, (naakt)zwemmen in azuurblauw water,

gaystranden, culinaire hoogstandjes. Info: SAILING PARADISE, (0180) 31 13 52 of via www.sailingparadise.net

Wintersport f 999,- all in. Jan./febr./mrt. Info en boekingen (0418) 63 28 87, www.mansworld.nl

Jongeman, 60+, vrolijk, jeugdig, donkerblond en goeduitziend, zoekt voor de EUROPEAN GAY SKI WEEK van 18-25 maart in Les Menuires, Franse Alpen, een gezellige skivriend, liefst 40+ voor een gezellige skiweek en misschien zelfs nog meer. Wie weet!! En misschien tot ziens. Jan. Br. ond. nr. 423047.

ANTWERPEN - Weekendje stappen of winkelen? Boek dan Hotel Astrid Park Plaza in hartje Antwerpen. Goed hotel voor een redelijke prijs. Vanaf f 109,- p.p.p.n. Bel en boek via de Gay Krant Reisservice, tel. (020) 421 00 00.

GRAN CANARIA - Beach Boy Bungalows. De ideale gay zomervakantie in de koude Nederlandse winter. Prijs vanaf f 1145,- per week incl. vlucht!! Bel voor info en reserveringen met de Gay Krant Reisservice, tel. (020) 421 00 00.

PUERTO VALLARTA/MEXICO - Gay hotel Puerto Vallarta Beach is al jaren een succes in ons reisprogramma. Bel voor info/reserveringen De Gay Krant Reisservice in Amsterdam, tel. (020) 421 00 00.

De EUROPEAN GAY SKI WEEK wordt in 2001 gehouden in Les Menuires/Franse Alpen. Skiën met een paar honderd gay's uit heel Europa. Prijs vanaf f 1895,- p.p. Bel voor informatie en reserveringen De Gay Krant Reisservice, tel. (020) 421 00 00.

Kerstshoppen in Amsterdam? Blijf lekker slapen (en stappen). Wij kunnen diverse hotels in de binnenstad voor je boeken. B.V. gay-friendly hotel Rainbow Palace, vanaf f 75,- p.p.p.n. Bel de Gay Krant Reisservice, tel. (020) 421 00 00.

MIAMI - Hotel The Governor in het blije Miami South Beach vanaf f 64,- p.p.p.n. Bel De Gay Krant Reisservice, tel. (020) 421 00 00.

BURN OUT? Ga lekker even bijkomen op het relaxte KEY WEST! Bijvoorbeeld SouternMost Hotel (meest zuidelijke hotel van de V.S.) vanaf f 118,- p.p.p.n. Bel met De Gay Krant Travel in Amsterdam, tel. (020) 421 00 00.

KAAPSTAD - Via de Gay Krant Reisservice kun je diverse gay-guesthouses boeken. Wel zo gezellig!! Bel met de Gay Krant Reisservice, tel. (020) 421 00 00.

BENIDORM: Villa De Los Suenos, een unieke gay accommodatie vlakbij Benidorm. Prijs vanaf f 79,- p.p.p.n. Bel voor informatie en boekingen met De Gay Krant Travel Amsterdam, tel. (020) 421 00 00.

Een greep uit de winterbestemmingen van De Gay Krant Reisservice: GRAN CANARIA - FLORIDA - CALIFORNIA - PUERTO VALLARTA - THAILAND - ZUID

AFRIKA - GAY SKI WEEK. Voor al deze bestemmingen kunnen wij gay-accommodaties voor je boeken. Bel voor info en boekingen: (020) 421 00 00.

OOSTENDE - Kamers in privé Gay House, dubbel à f 135,- per nacht incl. uitgebreid ontbijt. Kamers met dekbed, minibar. Ontbijt tussen 10 en 15 uur. Zend email voor info: jvanrudi@be.packardbell.org of tel. +32-75 67 27 03.

MASSAGE

Je zoekt.... Een Erotische Massage...? Een sfeervolle massagekamer...? Een juiste sfeer van licht en muziek...? Een op en top genot gevoel...? Een Single of Duo massage...? Een tijdsduur die niet belangrijk is...? Zoek niet verder, je hebt het gevonden... Dagelijks van 12 tot 23 uur Tel.: (0348) 41 93 38 of 06-53 86 35 43

Gespannen of vermoeid? Dan doet een massage je goed. Ervaren masseur geeft jou een ontspanningsmassage zodat je er weer een poosje tegenaan kunt. Eerlijk en discreet. Tel. (055) 505 30 72 of 06-51 70 27 82.

Klassieke massage-aromatherapie. Een ontspanningsmassage ondersteund door etherische oliën in een rustig omgeving. Neem even de tijd voor jezelf. Bel voor informatie: Rob Janssen, tel. (023) 551 88 35.

Sauna Eldorado! Al 30 jaar relaxen met sportieve jongens. Hogezaand 90. Masseur gevraagd. Tel. (070) 346 00 37.

"CASATO" Praktijk Gezondheidszorg Rotterdam: hammam (= Turkse badruimte). Wassing & massage f 65,-. Prijslijst & folder worden gemaild op verzoek: casato@wanadoo.nl. Tijdig bespreken! (010) 276 02 70. (Geen seks!) GEZOCHT: masseur op afroep in Rotterdam, 25-35 jaar. Liefst Turks/Arabisch.

Massage Actief Breda organiseert vrijdags 's avonds massage-avonden voor mannen. Deelname kost f 25,- p.p. Information on Dutch or English. Internetsite look in www.ilse.nl for massage actief breda. Informatie: (076) 522 26 46.

Goodlooking, sportief, Turkse masseur, 26/1.86/85/21, zwart haar, lichtgetint,

actief, behaard, mannelijk, heeft gouden handen, flink geschapen, 1e klas, geeft relax- en bodymassages. Very clean, betrouwbaar, tel. 06-23 68 51 09, A'dam Privé, escort A'dam.

MASSAGE voor mannen. Cursussen Amsterdam (avonden of weekeinden), Nijmegen (weekeinden). Professioneel, pittig, gezellig! Kleine groepen, twee docenten. Folders: THoMas: (036) 536 22 16, touchams@xs4all.nl; site: www.xs4all.nl/~touchams (Massagepraktijk Touch Amsterdam).

Heb je met de donkere dagen voor de deur behoefte aan een opkikkertje? Trakteer jezelf dan eens op een heerlijke ontspanningsmassage. Verschillende mogelijkheden. Vertrouwd en discreet. Omgeving Rotterdam/Den Haag. Tel. 06-26 61 69 32.

TE HUUR

Gezocht per 1 januari buitenhuis in Midden Nederland voor 1 jaar. Huurprijs tot f 1500,- voor vriendenstel met 3 katten. Liefst ongemeubileerd. Tel. 06-54 35 70 56.

TE KOOP

TE KOOP
cq te pacht
Kapsalon
Omg. Harderwijk
Reacties: 06 - 25 34 66 65

Te koop: Leather & Jeansbar 'The Boss' te Den Haag. Info: theboss@wanadoo.nl of tel. 06-10 55 38 33.

IMMO CONSULT FRANCE, meer als 20 jaar actief in de Cote d'Azur. Uw adviseur bij aankoop of bouw in de Var (regio Saint Tropez). Tel. (036) 523 12 09, email: icf@planet.nl, website: immoconsultfrance.com

Te koop: in leuke, gayvriendelijke buurt in Arnhem, herenhuis. Info: www.tekstlijn.nl

PERSONEEL

Zin in een leuke job? Café Spring in Arnhem zoekt een bedrijfsleider voor

ca. 32 uur per week. Goede toekomstmogelijkheden. Leeftijd ca. 25 jaar. Tel. (026) 351 69 70/442 50 36.

Man, 45 jaar, wil bijverdienen. Huishoudelijk werk, tijd in overleg. Anders reisgeldvergoeding, buiten omgeving 055. Br. ond. nr. 423049.

ESCORT

ASSISTENTEN GEVRAAGD
Millennium
Escort
(023) 540 40 15

DIVERSEN

ANDERS
Contacten tussen homomannen tot 40 jaar. INFO: Enkhuisenstraat 33, 6843 WX ARNHEM. Fax (026) 389 17 45, tel: Bert, (026) 389 17 46.

Gastheren in Berlijn bieden je graag onderdak. Bel: +49 (30) 895 413 70.

TATTOO & PIERCING Eigen idee of ons ontwerp. Altijd 100% veilig en discreet. Mister B, Warmoesstraat 89, 1012 HZ AMSTERDAM. Info: (020) 422 00 03, Website: www.mrb.nl, Email: misterb@mrb.nl

MANNEN VUUR FEEST, een bijeenkomst voor onderzoekende mannen, die vastbesloten zijn zich te verdiepen in de kracht van hun hart en hun seksualiteit. Weekend 15/17 december, Hans Koch en Ton Coppoolse. Lezing zo. 19 nov. 13.15-16.30 uur, 'De Roos', vondelstraat 35 te Amsterdam. BODY ELECTRIC AMSTERDAM, Ohmstraat 9, 1098 ST Amsterdam. Inlichtingen en brochure: (020) 463 40 27, Email: info@BodyElectric.nl, Website: www.BodyElectric.nl.

TONEELSPLEN. Amateur regisseur zoekt mannen, twee middelbare leeftijd en een jonger ogend, voor 1-akter over aids, humoristisch, ontroerend. Optreden is het doel. Spelers uit West Nederland. Ik woon in Gouda. Br. ond. nr. 423024.

Contacten tussen homomannen, waarvan er tenminste één ouder dan 40 jaar is. I N F O : Enkhuisenstraat 33, 6843 WX ARNHEM. Fax: (026) 389 17 45, tel: Bert, (026) 389 17 46

GAY-SKIWEKEN info@mansworld.nl, www.mansworld.nl

Young black west Indian man seeks one bedroom for rent in Amsterdam. I am nice company and I will teach you the art of cooking. Can pay f 300,-. Please contact George, tel. 06-17 63 66 87. Br. ond. nr. 423029.

MASSAGE voor mannen. Cursussen Amsterdam (avonden of weekeinden), Nijmegen (weekeinden). Professioneel, pittig, gezellig! Kleine groepen, twee docenten. Folders: THoMas: (036) 536 22 16; touchams@xs4all.nl; site: www.xs4all.nl/~touchams (Massagepraktijk Touch Amsterdam).

Anders fotografie een unieke kans om je in het zwart/wit op allerlei manieren gratis te laten fotograferen. *Interesse? Bel voor een afspraak *Spijkenisse (0181) 63 18 77. Samen, alleen, man, vrouw.

Sarah Brightman in concert

De musicalzangeres geeft op 3 december een uniek concert in Rotterdamse Ahoy.

Entree f 85,-/75,-
tel: 0900-3001250

Adviescommissie homo en lesbische emancipatie ZOEKT: ENTHOUSIASTE VOORZITTER (M/V)

De Utrechtse Adviescommissie Homo en Lesbische emancipatie zoekt een enthousiaste voorzitter (m/v) die affiniteit heeft met homo en lesbische emancipatie. In de adviescommissie zitten vertegenwoordigers van verschillende Utrechtse homo organisaties. De commissie is door de Utrechtse Raad geïnstalleerd en geeft (on)gevraagd advies aan het college van B&W inzake homo en lesbische emancipatie. Om haar taak te kunnen uitvoeren wordt de commissie ambtelijk ondersteund vanuit Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling van de gemeente Utrecht (afdeling Welzijnszaken). Bent u geïnteresseerd, reageer dan (schriftelijk) voor 01-01-2001 naar: Adviescommissie homo en lesbische emancipatie, per adres D.M.O. (afdeling Welzijnszaken), Postbus 2158, 3500 GD UTRECHT. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met leden van de commissie: C. Mobach (030) 289 85 42 of W. Bakker (030) 271 22 04.

DETEC
BEVEILIGINGSTECHNIEK
KORTE BRINKWEG 26/B
3761 EE SOEST

TELEFOON: (035) 6011977
TELEFAX: (035) 6016582
WWW.DETEC@EURONET.NL
DETEC@EURONET.NL

ZOEKT

COMMERCEEL/ADMINISTRATIEF MEDEWERKER M/V

LANDELIJK WERKEND BEVEILIGINGSBEDRIJF ZOEKT VOOR DE VESTIGING SOEST EEN COMMERCEEL/ADMINISTRATIEF MEDEWERKER M/V VOOR ONZE ORDERVERWERKING, CORRESPONDENTIE EN ARCHIVERING, TELEFONISCH CONTACT MET OPDRACHTGEVERS, VERWERKING VAN OFFERTES EN FACTURERING. WIJ VRAGEN EEN MBO-OPLEIDING, WERKVERVARING MET WORD EN WINDOWS, ALSMEDE EEN PRAKTISCHE, ACCURATE EN KLANTVRIENDELIJKE WERKINGSTELLING.

WIJ BIEDEN U EEN AANTREKKELIJKE, ZELFSTANDIGE EN AFWISSELENDE JOB. UW SOLLICITATIEBRIEF MET C.V. KUNT U BINNEN 14 DAGEN STUREN NAAR VERMELD (EMAIL)ADRES. VOOR INFORMATIE KUNT U CONTACT OPNEMEN MET ONZE HEER E. JONKER, TEL. 035-6011977.

Adressen

In deze lijst staan de belangrijkste adressen op het gebied van service vermeld. Ook vind je hier de adressen van onze vaste adverteerders. Zij steunen ons, steun hen door er ook eens binnen te stappen. Andere bedrijven die - voor een klein bedrag - in deze lijst willen worden opgenomen, bellen met (0499) 39 10 00. De complete versie staat op internet (<http://www.gaykrant.nl>).

Nederland

Homogroep **Aob**, pb 2875, Utrecht, tel (030) 298 98 98
Abva/Kabo Ho/lesb. groep, pb 1555, Utrecht
Aids Fonds, Keizersgr 390, pb 10845, Amsterdam, tel (020) 626 26 69
Aidsinfo, v Beverinkstr 134, Den Haag, tel (070) 354 16 10
Aidsinfolijn, tel (0800) 022 22 20 (ma t/m vr 14-22)
Alcoholics Anonymous, Gay & Lesbian Meeting of., PC Hooftstr 5 Amsterdam (zo 16-17)
Biseksualiteit, Ver Land Netw., pb 75087, Amsterdam
www.lnbi.demon.nl, email lnbi@lnbi.demon.nl
Blaman huis, Anna, pb 4062, Noordvliet 11, Leeuwarden, tel (058) 212 18 29 (di t/m do 14-18, do 20-03)
Castigatio, pb 151, Leidschendam, tel (0251) 37 50 81
Centraal middelen depot, pb 64, Den Haag, tel (070) 346 56 00
CHJC (christelijke homo's en lesbo's), pb 14722, Amsterdam, tel 06-53 23 45 16, www.chjc.nl
COC Nederland, Rozenstr 8, pb 3836, Amsterdam, tel (020) 623 45 96, www.coc.nl
Contactsleutel, stg de, (relatiebemiddeling) tel (020) 874 93 72 of (046) 474 28 86
Dignity RK, pb 15255, Amsterdam, tel (020) 619 49 01
Ver Dikke Maatjes Big & Bear Netherlands, Gestelsestr 177, Eindhoven, tel (040) 252 80 56, info@dikkemaatjes.nl, www.dikkemaatjes.nl
Duomoeders Holendrechtstr 24 hs, Amsterdam, tel (020) 676 33 52
EGLSF (sport), Breedstr 28, Den Haag, tel (070) 364 24 42
Empowerment steunpunt homoseksualiteit i/h onderw, Vinkenstr 116a, Amsterdam, tel 06 - 538 629 58, empower@xs4all.nl
eraSMus (sm voor mannen), postbus 24087, Rotterdam, www.era-sm-us.com
Equality DancE (dans), v Hogendorpstr 104 III, Amsterdam, tel (020) 686 11 53
Evang./Charism. vieringen, Da Costakade 169 hs, tel (020) 699 08 50
Fight For Life, Weteringschans 195, Amsterdam, tel (020) 627 50 93
Gay Classic Car Club, pb 4458, Rotterdam, tel (010) 447 17 98
Gay Forcing (bridge), Gouden Leeuw 1039, Amsterdam, tel (020) 690 51 27
Gay Garden Club, pb 15672, Amsterdam, tel (020) 688 12 43
Gay & Lesbian Switchboard, tel (020) 623 65 65, www.switchboard.nl (10-22)
Ga(y)teway, pb 116, Nijmegen, tel (048) 146 60 08

Gehandicapte homo's, pb 169, Utrecht, tel (030) 291 66 66
Gelijke Behand., Commissie, pb 16001, Utrecht
GISAH (sport), pb 13846, Den Haag, tel (070) 397 32 54
Groep 7152 (v), pb 1402, Utrecht, tel (035) 524 36 23
Hanzeplak Spanking, O Holterweg 18, Deventer, (0570) 62 93 81
HELGO Ho/Le Groep Onderwijsbond CNV, secr Hofbergen 6, Loenen a/d Vecht, tel (035) 624 64 13, (0294) 23 17 68.
HIV Vereniging afd Brabant Lamb de Wijstr 27, Tilburg (013) 543 64 55 (ma-vr 13.30-16.30)
HIV Vereniging Ned., 1e Helmersstr 17, pb 15847, Amsterdam, tel (020) 616 01 60, www.hivnet.nl
HIV Service Punt (020) 689 25 77 (ma-vr 14-22)
HIV+ lijn, tel (020) 685 00 55 (ma/wo/vr 13-16, di/do 08-10)
HomeLess, woonvormen oudere homo/lesbo's, Joop de Beer (010) 426 38 22
Homodok-Lesbisch archief Amsterdam, Nieuwpoortkade 2a, Amsterdam tel (020) 606 07 12 (ma t/m vr 10-16) www.homodok-laa.nl, info@homodok-laa.nl
IPOTH, Stichting (centr etniciteit & homoseksualiteit), pb 59564, Amsterdam, tel (020) 684 21 21 (di t/m vr 9.30-12.15 en 13.15-17.30)
Kringen, Stichting de Kanaalweg 21, Utrecht, tel (030) 288 86 36 ('s av), bestuur: Zijldiepstr 2-bis, Utrecht, www.kringen.nl, info@kringen.nl
Krijgsmacht, St. Homoseksualiteit ed, pb 1062, Breda
Land. Overl. Werkgr Ouders, secr Zebraspoor 58, 3605 GD Maarssenbroek, tel (Korrelatie) (030) 233 13 35
Ligo de Samseksamaj Geesperantistoj, pb 399, Baarn, tel (035) 541 19 69
LKP kerken en homoseksualiteit, pb 3836, Amsterdam, tel (020) 647 26 33
Long Yang Club, pb 1172, Amsterdam
Mannen en sm, pb 2870, Rotterdam
Mannenwerk, stichting, Postbus 19148, Utrecht
Netherbears, pb 15495, Amsterdam, tel (020) 625 14 00
No Time, pb 93006, Amsterdam, tel (020) 689 08 97
NVSH, pb 64, Den Haag, tel (070) 346 97 07
Op Hoge Poten (wandel.), tel (024) 358 22 15
Orpheus (huwelijk & homo-/biseksualiteit), pb 14121, Utrecht, tel (020) 639 07 65
Pink Spirit Motorclub, pb 95380, Den Haag
Politie, afd Homo-emanc., Burg Patijnln 35, Den Haag, tel (070) 310 49 11
Politie Bond Ned., pb 3030, Vlaardingen, tel (010) 434 97 97

Politieke homo(werk)groepen:
CDJA, W Beckmanplantsoen 4, Dordrecht
RozeLinks (GroenLinks), pb 8008, Utrecht, tel (030) 239 99 00
VVD, Lijnbaansgr 210h, Amsterdam, tel (020) 620 88 07

Rainbow Fun Days, pb 144, Rijswijk, tel (070) 393 55 79
Roze Gebaar (doven en slechthorenden), pb 15511, Amsterdam, tel (020) 470 56 31
SAD-Schorerstichting, pb 15830, PC Hooftstr 5, Amsterdam, tel (020) 662 42 06 (ma t/m do 10-17) email: info@sadschorer.nl
Safe Service, Rozenstr 8, pb 3836, Amsterdam, tel (020) 623 37 94
Schuder aan schouder (seksueel misbruikte mannen), pb 2126, tel (0181) 63 22 99
SidáVida (Spaanstaligen met HIV/aids) (di 15-17), tel (020) 685 00 55
Sjalhomo (joden), pb 2536, Amsterdam
Soa-bestrijding, Drift 10, pb 8198, Utrecht, tel (030) 234 37 00
Spanner Groep Ned., pb 18, Amsterdam (020) 600 11 92
Verk. Verbonden (geloof), Molenln 146, Rotterdam, tel (010) 418 15 40
VSSM, pb 3570, Amsterdam, tel (0592) 40 71 63, www.vssm.nl, info@vssm.nl
Werkverb. Kath. Homo Pastores, pb 59, Huissen
Wild Side (vr-vr sm), Rozenstr 14, Amsterdam, tel (071) 512 86 32 www.dds.nl/~wildside, email: wildside@dds.nl
Yoesuf, Stichting (islam en homo), Nieuwegein 32, Utrecht (030) 233 17 50 (wo en do 16-19), www.yoesuf.nl, email: administration@yoesuf.nl
Zociëteit Amsterdam (023) 524 34 78

Vlaanderen

Active Company vzw (sport/ontsp), Schelde str 53, Antwerpen, (477) 51 03 05, www.activecompany.be, info@activecompany.be
Adzon (prost.), Anspachln 187, Brussel, tel (02) 513 94 02
Geef om Aids Fonds IPAC soa & aids vzw, Marnixpl 16/17, Antwerpen, tel (03) 238 68 68
Aidsteam, Tolstr 13, Antwerpen, tel (03) 238 61 61
Aidstelefoon, pb 169, Antwerpen, tel (078) 15 15 15
Allô Sida, Troonstr 51, Brussel, tel 075 - 80 30 48, cga@pandora.be, <http://come.to/gaylimburg>
Antar, social club, Helenalei 20 bus 15, Antwerpen, tel (03) 288 16 95, antar@pi.be
Casa Rosa, holebi-gemeenschapshuis, Kammerstr 22, Gent, tel (09) 222 83 01
Christen, gewoon anders, P Bellefroidln 29/10, Hasselt, tel 075 - 80 30 48, cga@pandora.be, <http://come.to/gaylimburg>
De Dubbeldekker, Kuringersteenweg 179, Hasselt, tel (011) 21 20 20, dubbeldekker@ping.be, www.ping.be/dubbeldekker
Educ. Centr. Hom. & Onderwijs, Pachthoeveln 11, Ekeren, tel (03) 828 56 66
FWH, Kammerstr 22, Gent, tel (09) 223 69 29
Gehuwd, toch anders, Luchtvaartstr 25/1, Hasselt, (011) 22 29 34, lach@starmail.com, <http://come.to/gaylimburg>

Gehuwde Homo's, Dambruggestr 204, Antwerpen, tel (03) 233 10 71
Genderstichting, Plumistr 48, Kortrijk, tel (056) 21 95 41
Girth & Mirth (dikke mannen), pb 1014, Charleroi 1, tel (071) 56 05 80
GMC Khalpij, Vlaanderenstr 22, Gent, tel (09) 221 60 56
GOC, Dambruggestr 204, Antwerpen, tel (03) 233 10 71 (café: 20-7, beh ma)
HEISA, Vrijheid 124 bus 9, Hoogstraten, (03) 314 33 70, www.bewoner.antwerpen.be/HEISA, HEISA@mail.dma.be
HIV Vereniging Vlaanderen vzw, Kipdorpvst 48a, Antwerpen, tel (03) 828 69 00 (ma t/m vr 11-16) email: hiv.vlaanderen@skynet.be
HIV Vereniging Vlaanderen Hulpijn, tel (03) 828 69 00 (ma 14-16, wo 19-21)
Holebifoon, tel (09) 238 26 26 (ma, di, do t/m za 18-22, wo 14-22)
Homo & Lesbienne Jongeren Koepel, pb 223, Kortrijk, tel (056) 22 33 72
Homoseksualiteit en Geloof, C Meunierstr 95, Leuven, tel (016) 22 76 09
IGLYO (j), Buylrn 153, Brussel, tel (02) 650 25 40
Internat. Lesb. & Gay Ass. (ILGA), Kolenmkt (Rue Marché au charbon) 81, Brussel, tel (02) 502 24 71 <http://inet.uniz.dk/~steff/ilgaeur.htm>, email: ieboard@makelist.com
De Lijn, pb 4, Gent, tel (09) 259 17 79
Limburgs Actiecentr Homofilie, Kuringersteenweg 179, Hasselt, tel (011) 25 24 05, lach@starmail.com, <http://come.to/gaylimburg>
MSC, pb 699, Brussel 1, tel (02) 203 08 48 email: mscbelgium@compuserve.com
Nota Bene, Kuringersteenweg 179, Hasselt, tel (0476) 89 78 61, notabene@advalvas.be
Ouders, Uilenhofstr 5, Brussel, tel (03) 647 18 58
Ouders van holebi's, Kuringersteenweg 179, Hasselt, tel (089) 46 24 36, lach@starmail.com, <http://come.to/gaylimburg>
Patroklos (hom. & instellingen), pb 275, Brussel 21, tel (020) 216 96 71
RAF Roze Aktie Front, Congressstr 41, Antwerpen, tel (03) 236 50 76
Roze Huis/café Den Druk, Draakpl 1, Antwerpen, (0497) 48 61 79, het.roze.huis@gmail.com
Sjalhomo, Besmeln 127, Brussel
Sm8, vd Wervestr 69, Antwerpen, tel (03) 226 81 72
Spanklub, Duquesnoystr 12, Brussel
Wel jong niet hetero (j), pb 323, Gent

Aanbevolen door de Gay Krant:

Amsterdam (020)

Bebob Design Interior, Prinsengr 764, www.bebob.nl
Gaiety Ambol 14, (16-01, vr/za 15-03, zo 15-01), www.euronet.nl/users/gaiety
Mankind, Weteringstraat 60, (11-01, vr-za 11-02)
Montmartre de Paris, Halve Maansteege 17, (17-01, vr 17-03, za 16-03, zo 16-01)
Reality Reguliersdwarstr 129
De Steeg, Halve Maansteege 10, (17-01, vr 17-03, za 16-03, zo 16-01)
Sauna's
Sauna Thermos Dag, Raamstr 33 (12-23)
Sauna Thermos Nacht, Kerkstr 58 (23-08)

Restaurant
Theaterrestaurant 't Sluisje,
Torensteeg 1

Service
Bronx, Kerkstraat 53-55
Gay Krant Shop & Travel,
Kloveniersburgwal 40, Amsterdam,
tel (020) 421 00 00 (10-18, ma 14-18,
za 10-16, beh zo), reis@gaykrant.nl
Huisarts **Ron Oud**, Churchilln 43a,
tel 664 21 97
Mister B, Warmoesstr 89, Amsterdam,
tel (020) 422 00 03 (ma-vr 10-18.30,
do 10-21, za 11-18,) De spannendste
leerwinkel in de Warmoesstraat.
<http://neturl.nl/mrb>, mrb@euronet.nl
Vrolijk boekhandel, Paleisstraat 135,
www.xs4all.nl/~vrolijk

Hotel
Black Tulip, Geldersekaade 16,
www.blacktulip.nl
Rainbow Palace, Raadhuisstraat 33,
tel. (020) 625 43 17

Arnhem (026)

Bar Moment, Rodenburgstr 63,
tel 06 106 814 37

Beek (046)

Sauna **Kelmonderhof** (gayvr),
Kelmonderhofwg 51 Kelmond,
tel 449 00 15

Best (0499)

Service
Best Publishing Group/Gay Krant,
Randwg 9-13, pb 10, tel 39 10 00
(ma-do 08.30-17, vr 08.30-12.30) gay-

krant@gaykrant.nl, www.gaykrant.nl
Het grootste homo- en lesbienneblad
in Europa. Idem voor freshmen, The
Number en Regenboogids.
Partyservice **La Casserole**, Bedrijfswg 7,
tel 37 55 37

Den Bosch (073)

Club **Chez Nous**, Vughtterstr 158,
(22-03, vr/za 22-04)

Den Haag (070)

Sauna **Blue River**, Valkenbosln 181-191,
tel 364 64 07, www.blueriver.nl

Den Helder (0223)

Café **Touché**, Emmastr 105, tel 53 16
88, (di-do 21-02, vr 21-03, za 21-4)

Eindhoven (040)

Bar **Botany Bay**, Stratumsewijk 21,
tel 211 01 50
Sauna **Jaguar**, Ledeganckstr 1,
tel 251 12 38 (12-24, zo 13-20)
Bar/dancing **Nephews**, Stratumsewijk
14, tel 212 80 13 (21-02, vr/za 21-04,
zo 15-02), www.lichtstad.com/nephews
Bar/dancing **Le Pêcheur**, Stratumsewijk
37, tel 211 91 03
Hotel **Royal**, Stratumsewijk 23f,
tel 212 13 30
Sauna **Royal**, Stratumsewijk 23,
tel 211 08 40 (12-24, vr-zo nachtsauna)
Café **Toedeloel**, Stratumsewijk 21b

Service
Het **Huis Havelaar** opticiens, Nieuwstr
21, tel 244 92 81

Enschede (053)

Gay centre **'t Bôleke**, Molenstr 4-6-8,
tel 434 13 41 (café ma-za 21-04, zo
16-04; discoth vr 24-04, za 23-04;
sauna vr/za 14-02, zo-do 14-24)
Café **For you**, Molenstr 22, tel 432 03 01
Stamcafé de Hofhouding,
Stadsgravenstr 16
Café **Stonewall**, Walstr 12-14, tel 431
70 14 (do 19.30-22.30 (j), vr 19.30-02,
za 15.30-02, zo 15.30-20.30)

Groningen (050)

Sauna **'t Pakhuisje**, Schuitemakersstr
17, tel 312 92 88 (14-24, vr/za nachtsa-
auna tot zo 18)

Haarlem (023)

Millennium Boys Escortservice,
tel (023) 540 40 15

Heerlen (045)

Gay Cocktail, O Kerkstr 7, tel 570 92 27

Hilversum (035)

Café **So What**, Noorderwg 72, tel 683
10 03 (zo-do 16-01, vr/za 16-02),
www.cafésowhat.nl

Lelystad (0320)

Beachclub **Gogonuts**, Kofschip 15,
tel 21 30 94, www.gogonuts.nl

Nijmegen (024)

Café **METS**, Grotestr 7, (024) 323 95 49

Noordwijk (071)

Hotel **Oranje**, kon Wilhelminaboulevard 20,
tel 367 68 69

Rotterdam (010)

Loge 90, Schiedamsdijk 4 (12-02,
vr/za 12-03)
RRG Design, pb 59185

Utrecht (030)

Bar/dancing **Bodytalk**, Oudegr 64,
Utrecht (ma t/m do 20-03, vr/za 16-05,
zo 16-04) Een gezellige kroeg! Disco
open op vrijdag en zaterdag.
www.bodytalk.org

Zaandam (075)

Zwiebel Jachtservices, P Ghijsenln 4

Antwerpen (03)

Discotheek **Red & Blue**, Lange
Schipperkapelstr 11 (za 22.00-2)

Schoten (03)

Sauna **Kouros**, Botermelkn 50,
tel 658 09 37 (ma-za 13-01, zo 11-01)

Agenda

redactie **Rits de Wit**

De getallen achter de lokaties zijn de aanvangstijden. De adressen van de vermelde panden zijn terug te vinden in De Regenboogids op Internet (<http://www.gaykrant.nl>) en in de adressenlijst. Stuur je gegevens tijdig naar de Gay Krant t.a.v. Agenda, postbus 10, 5680 AA Best. Fax redactie: (0499) 39 06 03. Email: red@gaykrant.nl. Toegang voor: v=vrouwen, j=jongeren, h=speciaal voor HIV-positieven.

Uitgaan in Nederland

Zaterdag 18 november

Alkmaar COC, 22.00, Saturgay
Night Fever
Amsterdam RCA, 17.00, Tijgertje
HIV-zwemmen
Amsterdam COC, 20.00, J
ust Girlsz (v,j)
Amsterdam Lellebel, 21.00,
Viering Suriname 25 jr
onafhankelijk
Amsterdam Heffer, 21.00,
Zóciëteitsavond over opvang
asielzoekers
Amsterdam COC, 22.00,

Bitches of Eastwick:
Befly, the Vampire Slayer
Bergen op Zoom COC, 17.00,
The Young Ones (j)
Bergen op Zoom COC, 22.00,
Café
Breda First Floor, 21.00,
Dress-code: T-shirt, cap, shoes
Den Haag Regentes, Weimarstr
63, 20.00, Vox Rosa: Derde
Lustrumconcert met gastoptredens
Den Haag Basta/COC, 21.00,
Top 100-disco
Ede 't Feestje, 21.00,
Saturday Night Fever
Groningen Binnenstad, 13.30,
Officiële intocht Sinterklaas met

trava Santa Lina
Heerlen Gay Cocktail, 20.00,
No limits, no borders
Helmond Stichting
Homobelangen, 21.00, Café
Leeuwarden COC, Maria
Annastraatje 5-7, 20.00, Café
Leiden COC, 22.00, Disco
Maastricht COC café Rosé,
21.00, Karaoke
Middelburg COC, 21.00,
Muziek voor jong en oud
Nijmegen Chaps, 21.00,
Leather & Jeans Party
Roermond De Orangerie, 20.00,
Robert Long: Lang genoeg jong
Rotterdam COC, 20.00, Double
B, Disco R&B dance night (j)
Rotterdam COC, 22.00,
Gay Mix Multicultureel
Schiedam Melody Bar, 21.00,
Hoerenbal
Terneuzen COC, 12.00,
Open Huis
Utrecht Bodytalk, 23.30,
Disc-o-licious

Stamecafé De Hofhouding

Stadsgravenstraat 16
Enschede

zaterdag 15:00 - 04:00
zondag 15:00 - 02:00
din - vrij 18:00 - 02:00

Tel. (053) 432 96 29

Zondag 19 november

Amsterdam COC, 15.00,
Zondagmiddag Café
Amsterdam Lellebel, 15.00,
Jazzmiddag: Miss Thandy en
Babette Lafayette
Amsterdam COC, 15.00,
Zondagmiddag Salon, speciale
ouderenmiddag
Amsterdam Soulkitchen,
Amstelstr 32, 17.00, Underwear
Fashion Show m.m.v. Thermos
Beautysalon

Amsterdam COC, 20.00,
 Multiculturele disco
 Amsterdam Cockring, 23.00,
 Hot Live Strip Sex Show
 Apeldoorn Schouw, 14.00,
 sm-actief, dress-code: leer,
 uniform, rubber
 Bergen op Zoom Cinemactueel,
 16.00, COC Filmfestival:
 Bedrooms & Hallways
 Delft DWH, 21.00, Café
 Den Haag Basta/COC, 15.00,
 Pink Lady: literaire 35+ salon
 met schrijfster Marlies v/d Voort (v)
 Eindhoven DansSalon, 21.30,
 Gay Night
 Heerlen Gay Cocktail, 20.00,
 No limits, no borders
 Maassluis Luxor-sociëteit, 17.00,
 In- en uitloopmiddag
 Nijmegen Villa Lila, 15.00,
 Middagsalon 40+
 Nijmegen Chaps, 16.00,
 Jack Off Party
 Rotterdam COC, 13.00,
 Sunday Light (v)
 Rotterdam COC, 13.00, Laura's
 Zondagmiddag Themacafé
 Terneuzen COC, 20.00, Café
 Utrecht Bodytalk, 21.00,
 Dolly Bellefleur

Maandag 20 november

Amsterdam RCA, 18.00, Tijgertje
 HIV-zwemmen
 Amsterdam Lellebel, 21.00,
 Caribische avond met Saphira
 Apeldoorn Schouw, 20.00, Max
 1 kledingstuk met dress-code
 Delft DWH, 22.00, Wasdag,

code: onderbroek
 Gemert Homogr, 20.30,
 Maandagavond Café

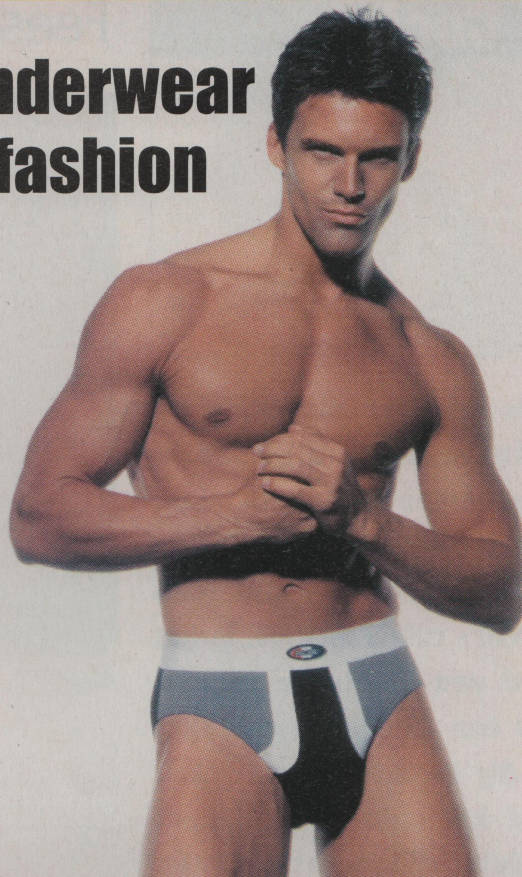
Dinsdag 21 november

Amsterdam COC, 19.00, Nieuw:
 Ontmoetingscafé voor holebi's
 met verst beperking
 Amsterdam Lellebel, 21.00,
 Karaoke
 Breda TeNI, 20.00, Ho/le dansles
 Den Haag COC/Basta, 20.00,
 HIV-café De Residentie
 Eindhoven Sauna Royal, 13.00,
 Speciale prijzen: één persoon
 f 15,-, twee personen f 25,-
 Eindhoven COC Pand 54, 21.00,
 Nice & Easy
 Helmond St Homobelangen,
 20.30, Café
 Winterswijk De Storm, 20.00,
 Robert Long: Lang genoeg jong
 Zwolle COC, 21.00, Café

Woensdag 22 november

Amsterdam RCA, 18.00, Tijgertje
 HIV-zwemmen
 Amsterdam COC, 20.00, English
 Speaking Group
 Amsterdam COC, 20.00, Café
 Amsterdam COC, 20.00,
 Juridisch spreekuur
 Amsterdam Lellebel, 21.00,
 T & T Praatcafé
 Delft DWH, 21.00, Café
 Den Haag Basta/COC, 17.00,
 café 70/80/90-er jaren muziek
 Nieuwegein De Kom, 20.00,
 Robert Long: Lang genoeg jong

Underwear & fashion

De gebruikelijke saaie zondagnamiddag een beetje
 opleuken? Thermos-beautysalon en Rainbow-entertainment organiseren op zondag 19 november een
 spetterende underwear/fashionshow in Soulkitchen
 (Backdoor Club) in Amsterdam. Met twintig male-
 models, een drumspektakel, bruidsjurken van Mary
 Borsato, boysband All of Us en zes getalenteerde
 salsadansers. De organisatoren beloven een spectacu-
 lair einde van de show. Er is verder een koud buffet
 en na de show een afterparty in Disco Backdoor Club.
 Kaarten bestellen of informatie: (020) 623 65 00.

Montmartre

Voted:
 BEST GAY BAR
 '98, '99 EN '00

Happy Hour
 maandag t/m zondag
 van 18.00 tot 20.00 uur
 Open: ma t/m do 17-01 uur,
 vr 17-03 uur, za 16-03 uur, zo 16-01 uur

Halvemaansteeg 17, 1017 CR Amsterdam
 Tel. (020) 620 76 22, Fax (020) 625 19 90

**café
DE STEEG**

Happy Hour maandag t/m zondag van 18.00 tot 20.00 uur
 Open: ma t/m do 17-01 uur, vr 17-03 uur, za 16-03 uur, zo 16-01 uur

Halvemaansteeg 17, 1017 CR Amsterdam Tel. (020) 620 76 22, Fax (020) 625 19 90

Sinds een jaar zijn er op de Eindhovense Stratumseind twee homobars bijgekomen. Op nummer 21 *Botany Bay* en op nummer 21d - met roze deuren! - café *Toedeloe*. In het pand van Toedeloe was al eens een roze bar gevestigd, *The Big Boss*. Na zeven weken werd het café al gesloten. Toedeloe doet het stukken beter. Na een jaar gaan de drie eigenaren ervoor om in de toekomst nog meer feesten in het pand te geven.

Het team van café Toedeloe: geen bazen, maar entertainers

Iedere dag spraakmakend

► Donderdag 23 november

Alkmaar COC, 20.00, Café
Amsterdam COC, 20.00,
HIV-café (h)
Amsterdam COC, 20.00,
Love2Love (j)
Amsterdam COC, 20.30,
APUTheatre: some Russians in
Amsterdam
Amsterdam Getto, 22.00,
Variety Bingo Show
Amsterdam Cockring, 23.00,
Free Sex-o-tainment
Amsterdam House of Soul,
Amstelstr 32, 23.00,
Roxy Hard Gay Night

Amsterdam COC, 23.00,
Vrouwendisco (v)
Den Haag COC/Basta, 21.00,
Melting Pot, multicult café/disco
Eindhoven Pêcheur, 21.00,
Jongerenavond (j)
Groningen COC, 20.00,
Pépé café (j)
Leiden COC, 21.00, Café
Nijmegen Chaps, 21.00, Naked
Sexparty met dress-code
Nijmegen De Mythe, 23.00,
Camp Attack
Rotterdam Sauna Finland,
13.00, Reductie (j)
Rotterdam COC, 20.00,
Double B (j)

Veenendaal Lamegiet, 20.00,
Robert Long: Lang genoeg jong

Vrijdag 24 november

Alkmaar COC, 20.30, Podium
Amsterdam COC, 20.00,
Move-out (j)
Amsterdam COC, 20.30,
APUTheatre: Some Russians
in Amsterdam
Amsterdam COC, 23.00, Disco
Bergen op Zoom COC, 22.00,
Café
Bussum Opseessie, 20.30,
Café Holé
Delft DWH, 22.00, FlamboYance,
Newstyle Disco

Den Haag COC/Basta, 21.00,
Arabische disco
Eindhoven COC Pand 54, 21.00,
Young & Restless (j)
Heerlen Gay Cocktail, 20.00,
Leertreffen
Helmond Stichting
Homobelangen, 21.00, Café
Leiden COC, 22.00, Disco
Middelburg COC, 21.00, Mellow
House met dj Revana
Nijmegen Chaps, 21.00, Uniform
Party
Nijmegen Mets, 22.00, Dodo's
Dens Salon

Rini van Hal, Michael Emmenegger en Jurgen Heyligers zijn de eigenaars van café Toedeloe, maar willen liever niet zo aangesproken worden. Van Hal: "We zijn het wel, maar zo voelen wij ons niet. Wij hebben geen personeel en spelen geen baas. In andere zaken zit de uitbater aan de bar. Van het personeel wordt verwacht dat ze de klanten entertainen. Hier doen wij dat zelf." Rini heeft in Waalre een restaurant. Het homoleven kende hij puur van op stap gaan. "Door het stappen, leerde ik Jurgen kennen. Wij hebben een hele goede vriendschap, nee, geen relatie!" Jurgen Heyligers is geen onbekende op de Stratumsedijk. In *Le Pêcheur* en *Rendez-vous* stond hij achter de bar. Bar-dancing *Nephews*, aan de overkant van Toedeloe, was zijn laatste werkgever. Met z'n drieën besloten zij vorig jaar het café op nummer 21d nieuw leven in te blazen. Twee weken later ging buurman Botany Bay open. Voor Eindhoven waren de kroegen een grote aanwinst. De samenwerking tussen de 'gezelligste' kroegen van de Stratumsedijk resulteerde in gezamenlijke advertenties in de *Gay Krant*. Het is de bedoeling om in de toekomst nog meer collectieve activiteiten te ontplooiën. Het trio denkt aan een straatfeest in de zomer; een Gay Pride in het klein. Een politievergunning zal volgens hen geen probleem zijn. "De naam Toedeloe was een spontane ingeving", zegt Rini. "Wij hadden van alles bedacht. Op een gegeven moment zei ik Toedeloe." Zoals het feestcafé er nu uit ziet, stond het drietal ook voor ogen. Wat het eerst in de Toedeloe opvalt, zijn de buste-

houders aan het plafond. Jurgen legt de herkomst uit: "Een vriend van ons stond op de markt met dameslingerie. Hij startte een actie: 'lever uw oude, gewassen BH bij mij in en u ontvangt een nieuwe bustehouder voor de halve prijs. Wij hebben die partij van hem overgenomen en aan het plafond gehangen.'" Veel hoefden ze niet te verbouwen. Het donkerbruin en ecru werd veranderd in rood. Kerstballen hangen er het hele jaar door. Dat past nou eenmaal in een feestcafé.

Ongedwongen

Jurgen weet zeker dat Toedeloe het gezelligste café van Eindhoven is. "Dat straalt het uit!" Rini is wat voorzichtiger met deze uitspraak. "Ik heb liever dat de klanten dat zeggen, dan dat ik mijzelf op de borst sla. Iedere dag spraakmakend vind ik een betere uitspraak. Er gebeurt altijd wel iets in de Toedeloe. Vooral gekke dingen: mensen die spontaan gaan zingen aan de bar, ongedwongen optredens vanuit het publiek, zowel travestie als koppeltjes die samen zingen. Daarin onderscheidt Toedeloe zich van andere cafés.

Het mooiste aan de Toedeloe vindt Michael dat alle leeftijden vertegenwoordigd zijn. "Van jong tot oud. Jongeren die bij ons komen, kiezen daar bewust voor. Die gaan niet naar de disco. Wij hebben, omdat we alle dagen open zijn, constant aanloop. Een discotheek heeft enkel weekendpubliek dat van donderdag tot zondagavond uitgaat." Het afgelopen jaar is er veel gefeest in de kroeg. Het eerste carnaval in Toedeloe

begon met de verkiezing van *Miss Toe-de-Sloerie*. Over feesten gesproken; onlangs werd de verjaardag van Guido, een klant die in sauna *Jaguar* werkt, op grootse wijze gevierd. Hoogtepunt was een optreden van Imca Marina. Guido is idolaat van Imca en zij is op haar beurt een echte Toedeloefan. Dagelijks presenteert zij een radioprogramma waarin zij minstens een keer het woord Toedeloe zegt. Het eenjarig bestaan werd gevierd met een optreden van Corry Konings. Ook al een vaste gast. Jurgen: "Corry komt hier met haar protégé Johan Heuser."

Portier

Terugkijkend op een jaar Toedeloe zijn Rini, Jurgen en Michael tevreden. Toedeloe is een open zaak. Bewust is er niet, zoals elders, voor een portier gekozen. "We willen voor niemand een drempel hebben", zegt Rini. "Homo's, maar ook homovriendelijke hetero's, zijn bij ons meer dan welkom. Mensen moeten de vrijheid hebben om naar binnen te komen en naar buiten te gaan. Als er rottigheid is, zijn wij mans genoeg om die klant op een losse manier eruit te zetten. Klanten weten echt wel hoe ver ze kunnen gaan. Als je een portier aan de deur hebt, ben je afhankelijk van hem. Dat hebben wij nog laatst bemerkt toen we samen op stap gingen naar een bekende zaak, waar een nieuwe portier aan de deur stond. 'Sorry jongens, jullie komen er niet in' werd zonder enige reden gezegd. Dat is toch te gek voor woorden?!"

• Rob van den Berg

Rotterdam COC, 20.00, Double B (j)
 Rotterdam Apollo, v
 Oldenbarneveltstr 116, 20.00, Café (j)
 Rotterdam COC, 21.30, Flashback Friday, muziek uit 80-er jaren
 Terneuzen COC, 21.00, Café
 Utrecht Roze Wolk, 22.00, Discodaze

Utrecht COC, 22.00, Subway café
 Utrecht Bodytalk, 23.00, Schuimfeest in Disco
 Westerbroek Borg, 21.00, Kinky avond, dress-code: lak/leer/rubber/kinkyjeans/travestie, geen naaldhakken

Zaterdag 25 november

Alkmaar COC, 22.00, Debu't Dance Party
 Amsterdam COC, 13.00, Koffieshop
 Amsterdam RCA, 17.00, Tijgertje HIV-zwemmen
 Amsterdam COC, 20.00, Just Girls: de A'damse lesboscene

nader bekeken (v..i)
 Amsterdam COC, 20.30, APUTheatre: Some Russians in Amsterdam
 Amsterdam COC, 22.00, Vrouwencafé (v)
 Bergen op Zoom COC, 17.00, The Young Ones (j)
 Bergen op Zoom COC, 22.00, Café
 Breda Sinn, 20.00, Schlagerparade met Duitse hits
 Breda First Floor, 21.00, Dress-code: T-shirt, cap, shoes
 Bussum-z Uit-wijk, Schaepmanln 10, 21.00, Roze Matras Party van COC,

Holé en Roze Hoekje
 Den Bosch COC, 21.00, Soep Gay Fuif

30 jaar VSSM

De Vereniging Studiegroep Sado-Masochisme (VSSM) is jarig. Zaterdag 25 november viert ze haar dertigste verjaardag. VSSM pakt groots uit met een avond-en nachtvullend jubileumfeest met optredens van profs en amateurs in Oss. De feestgangers hoeven zelf niet stil te blijven zitten. Er zijn mogelijkheden om te dansen, spelen, trainen van slaven en traineren van meesters. Bovendien zijn er winkels waar nog snel een paar tepelklemmetjes, stevige polsboeien of venijnige zweepjes kunnen worden aangekocht. Enkele kunstenaars tonen tijdens het feest hun werk en er is een aantal workshops en lezingen waaraan deelgenomen kan worden. De locatie van het jubileumfeest is zalencentrum De Fleur in Oss, Noord Brabant. Meer informatie over de VSSM en het feest op de website van de vereniging: www.vssm.nl.

Den Haag Ministerie v
Pijnzaken, Elandstr 50, 20.00,
Kinky party
Den Haag COC/Basta, 21.00,
Top 100-disco
Ede 't Feestje, 21.00, Saturday
Nicht Fever
Eindhoven COC Pand 54, 14.00,
Anders Roze
Heerlen Gay Cocktail, 20.00,
No limits, no borders
Leiden COC, 22.00, Disco
Maastricht COC café Rosé,
21.00, Swingen
Middelburg COC, 21.00,
Party night
Nijmegen Villa Lila, 14.00, Café
Dapper voor verst geh
Nijmegen De Refter, Erasmuspl
7, 19.30, Zesde Nationaal COC
Songfestival
Nijmegen Chaps, 21.00, Jeans &
Leather Party
Oosterhout Dommelbergen,
21.00, Hommeles

Oss 't Oude theater, Spoorln 56,
14.00, Viering 30-jarig bestaan
VSSM met vele activiteiten
Rotterdam COC, 22.00, Gay Mix
Multicultureel
Utrecht Bodytalk, 23.30,
Disc-o-licious

Zondag 26 november

Amsterdam Argos, Warmoesstr
95, 15.00, SOS Sex on Sunday,
dress-code: nude, shirtless
Amsterdam COC, 15.00,
Zondagmiddagsalon
Amsterdam Keizersgrachtkerk,
15.00, Evangelische
Charismatische Dienst
Amsterdam Saarein, 16.00,
Sjahlomo
Amsterdam COC, 20.00,
Multiculturele disco
Amsterdam Lellebel, 21.00,
Drie-jarig bestaan met div
optredens

Amsterdam Cockring, 23.00,
Hot Live Strip Sex Show
Apeldoorn Schouw, 14.00, Max
1 kledingstuk met dress-code
Bergen op Zoom COC, 16.00,
Zondagmiddag Café
Delft DWH, 21.00, Café
Den Haag COC/Basta, 16.00,
OXOO! soos voor holebi's met
verst handicap
Ede Luthers centr, Maanderw
27, 15.00, Sociëteit Gay in Ee
Eindhoven Charlies Pub, 14.00,
40+ Café
Eindhoven DansSalon, 21.30,
Gay Night
Eindhoven Berlage, 22.00,
Frisoefest
Haarlem COC, 16.00, Café 40+
Harderwijk Entre Nous, 20.00,
Inloopcafé
Heerlen Gay Cocktail, 20.00,
No limits, no borders
Leiden COC, 17.00, Sunday
Times (v)

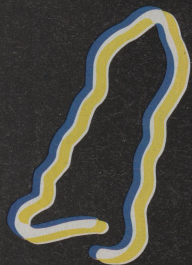
Maassluis Luxor-sociëteit, 17.00,
In- en uitloopmiddag
Maastricht COC café Rosé,
14.00, 45+
Nijmegen COC, 15.00, Café
Dapper voor licht verst geh
Nijmegen Chaps, 21.00,
Darkroom Pleasure Party
Rotterdam COC, 15.00,
Ouderensoos: ANBO,
bond voor 50+
Terneuzen COC, 20.00, Café
Utrecht Bodytalk, 21.00,
Dwaze Zondag
Zwolle COC, 15.00, Stijldanscafé
ism Equality Dance

Maandag 27 november

Amsterdam RCA, 18.00, Tijgertje
HIV-zwemmen
Amsterdam Lellebel, 21.00,
Arabische & Turkse muziek met
Nooza
Amsterdam Cinecenter, 21.45,
Gay Preview: Drôle de Felix
Apeldoorn Schouw, 20.00,
Nudistenavond,
dress-code: naakt
Breda Sinn, 20.00, After movie
Party 2000
Delft DWH, 22.00, Wasdag,
code: shoes only
Den Haag COC/Basta, 20.00,
Maandelijke borrel Kringen
regio Haaglanden
Gemert Homogr, 20.00,
De HIV-vereniging op bezoek
Nijmegen Chaps, 21.00,
Underwear Party met strikte
dress-code

Dinsdag 28 november

Amsterdam COC, 20.00,
Ottomaans feest II/Turkish
Gay Nights: Bu Gece
Amsterdam Homogr
Buitenveldert, 20.30,
Inloopavond
Amsterdam Lellebel, 21.00,
Karaoke
Breda Sinn, 20.00, Djsys Party
Breda TeNI, 20.00, Ho/le dansles
Capelle a/d IJssel Isala Theater,
20.00, Robert Long: Lang
genoeg jong
Den Haag COC/Basta, 20.00,
HIV-café De Residentie (h)

**Safe Service
condoms**

de extra service van het COC

**Te koop aan de bar, uit de auto-
maat, online en per postorder**

40 x Hot Rubber Easy + glijmiddel. Inclusief
discrete verzending. Maak f 50,- over naar
rekening 86.42.27.418 van Stichting Safe Service.

Condoomtip:

Onze grote-lullen-truc lees je op het internet.
Past het condoom niet, zit het te strak, voelt het
niet prettig? Naast de gewone manier om een con-
doom af te rollen is er een alternatieve manier om
een condoom om te doen.

Meer tips nodig? Surf naar onze website!

<http://www.coc.nl/safeservice.html>

Onze gehele winst wordt besteed aan aidsbestrijding.

jonge
geile
jongens

75c/min.

0906 40.310.44

Gay Dating!

Man-to-Man!
Direkt kontakt met gays!
0906-0500

Gay Carrousel
Gays zoeken/kontakt
0906-8100

Gay Direkt Apart:
Mannen zoeken
mannen!
0906-9830

50
cpm!

Eindhoven Sauna Royal, 13.00,
Speciale prijzen: één persoon
f 15,-, twee personen f 25,-
Eindhoven COC Pand 54, 21.00,
Nice & Easy

Zwolle COC, 21.00, Café

Woensdag 29 november

Amsterdam COC, 13.00,
Senioren Groep
Amsterdam RCA, 18.00,
Tijgertje HIV-zwemmen
Amsterdam COC, 20.00, English
Speaking Group
Amsterdam COC, 20.00, Café
Amsterdam Lellebel, 21.00,
T & T Praatcafé
Delft DWH, 21.00, Café
Den Haag COC/Basta, 17.00,
Café
Lelystad Agora Theater, 20.00,
Robert Long: Lang genoeg jong
Nijmegen Chaps, 21.00,
F*ckshop: *het leuke van neuke*

Donderdag 30 november

Amsterdam COC, 20.00,
HIV-café (h)
Amsterdam COC, 20.00,
Love2Love (j)
Amsterdam Pleintheater, 20.30,
De Profundis: Dramatisch recital
rond 100e sterfdag Oscar Wilde
Amsterdam COC, 20.30,
APUtheatre: Some Russians in
Amsterdam
Amsterdam Getto, 22.00,
Variety Bingo Show
Amsterdam House of Soul,
Amstelstr 32, 23.00,
Roxy Hard Gay Night

Amsterdam Cockring, 23.00,
Free Sex-o-tainment
Breda Venise, 16.00, De
Goedheiligman strooit wat hij
kan!
Den Haag COC/Basta, 21.00,
Melting Pot, multiculturele disco
Drunen CC De Voorste Venne,
20.00, Robert Long:
Lang genoeg jong
Eindhoven Pêcheur, 21.00,
Jongerenavond (j)
Groningen COC, 20.00,
Pépé café (j)
Heerlen Gay Cocktail, 20.00,
Jack-off Party, dress-code:
slip of naakt
Nijmegen Chaps, 21.00,
T-shirt-avond strikte dress-code
Nijmegen De Mythe, 23.00,
Camp Attack
Rotterdam Sauna Finland,
13.00, Reductie (j)
Rotterdam COC, 20.00, Double
B: World AIDS-day viering (j)

Vrijdag 1 december

Wereld Aids Dag: zie ook SBS6-
pagina 138/139
Amsterdam Lellebel, 11.00,
Wereld Aids Dag met optredens,
gebak en jazz
Amsterdam COC, 20.00,
Move-out (j)
Amsterdam COC, 20.00, Café
Amsterdam COC, 20.30,
APUtheatre: Some Russians
in Amsterdam
Bergen op Zoom COC, 22.00,
Café

Bussum 't Spant, 20.00, Robert
Long: Lang genoeg jong
Bussum Opsessie, 20.30,
Café Holé
Delft HOST, 20.15, Café
Delft DWH, 22.00, Flamboyance,
Newstyle Disco
Den Bosch COC, 20.00,
HIV-café i/vm Wereld Aids Dag
Doetinchem Graafschap, 21.00,
Café SHAns
Eindhoven Pand 54, 21.00,
Soos dove en slechthorende
lesbo's/gays
Eindhoven COC Pand 54, 21.00,
Young & Restless (j)
Heerlen Gay Cocktail, 20.00,
Leertreffen
Leiden COC, 22.00,
Freaky Friday
Nijmegen Chaps, 21.00,
Naked Body Party
Rotterdam Apollo, v
Oldenbarneveltstr 116, 20.00,
Café (j)
Rotterdam COC, 21.00, Café
Rotterdam COC, 21.30,
Flashback Friday met top 40
Rotterdam COC, 22.00,
All female Café (v)
Rotterdam De Bak, 22.00, Bears
Night
Terneuzen COC, 21.00, Café
Utrecht Roze Wolk, 22.00,
Girlz Night (v)
Utrecht COC, 22.00,
Subway café
Utrecht Bodytalk, 23.00,
Hot Friday
Wageningen Homogr, 23.00,
Wild Rose

La Casserole
Party Service Best
(0499) 37 55 37
Exclusieve party- en cateringservice voor
bijzondere gelegenheden bij U thuis of op
één van onze toplocaties!

U kunt ons ook vinden op
www.la-casserole.nl

Uitgaan in Vlaanderen

Zaterdag 18 november

Antwerpen Boots, 22.00, Black
leather/Rubber weekend
Antwerpen GOC, 22.00, Disco
Antwerpen Red & Blue, 23.00,
Gay-Night
Dilbeek OC Westrand,
Kamerijkln, 19.00, Vlaamse
kookavond
Gent Geuzenhuis, 20.30,
Praatcafé Aksent op Roze
Lovendegem 7th Heaven,
Gr Baan 212, 20.00, Gayrotica
Gang Bang
Turnhout KWH, 20.00,
Babbelkroeg

Zondag 19 november

Brussel Cabaret, 23.00,
Boys, boys, boys Party
Lovendegem 7th Heaven, Gr
Baan 212, 15.00, XX Party (j)

THE BRONX

Adult Shop - Videotheek - Cinema - Mailorder

INFO Phone
(020) 623 15 48

Kerkstraat 53-55, 1017 GC Amsterdam, The Netherlands
Postgiro 5615335
Bankrelatie N.M.B. 69.74.14.884

FAX
(020) 625 91 08

Reeds meer dan 100 DVD titels op voorraad

HOMO VIDEOTHEEK 3000

- Ruime keuze homofilms en -lektuur
- Privé-cabines Filmzaal
- Films te huur en te koop

Openingstijden:
ma. t/m vrij. 11.00 - 23.00 uur
zaterdag 13.00 - 23.00 uur
zondag 13.00 - 22.30 uur

Ged. Zuiderdiep 130 9711 HM Groningen Tel.: (050) 314 42 21

HAARLEM Gay-Sex Shop/Cinema

Darkrooms + 2 persoons privé-cabine. Verkoop seksartikelen,
cockringen, leer, poppers. Tevens elke week de nieuwste gayfilms in
de bioscoop. Twee maal per week nieuw programma van 6 uur
doorlopende voorstelling.

Cinema 1 = Macho
Cinema 2 = Young Stars

Dit alles op 350m² sex-bioscoopruimte met vele darkrooms.
Open ma t/m zo 12-24 uur.
Turfsteeg 2. Haarlem centrum (023) 531 11 00.

(023) 531 11 00

Cash-flow

Abbeelding: Double Portrait met een verborgen Mary Servaes

Schilder Robert Cash exposeert in de spiksplinter-nieuwe galerie *Twenty/Sixty Vision Gallery* in de Lange Stuiverstraat in Antwerpen zijn recentste werken.

Voor deze tentoonstelling *Images du monde* bewerkte hij aardewerk borden met grafische lijnen en abstracte landschappen, Cash gebruikte ook wegwerpbordjes met daarop een Christusfiguur als een pluchen konijn en vrouwenfiguren die oplossen in mannenlichamen.

Bovendien toont de kunstenaar een video-installatie *An Afternoon At The Père Lachaise*, waarin hij popicoon Jim Morrison opvoert en ons laat zien wat ons allemaal uiteindelijk rest: kalk en fosfor. De tentoonstelling is te zien tot en met 3 december. Bel voor openingstijden of informatie:

(0032) 03 226 26 20.

Woensdag 22 november

Antwerpen GOC, 20.00,
Praatcafé
Brussel ?, Opaalstr 100, 20.00,
Praatcafé Infor Homo
Turnhout KWH, 20.00,
Instuifavond

Donderdag 23 november

Antwerpen GOC, 20.00,
Romantica-avond
Brugge Dwarskop, 20.00,
Praatcafé Goudou

Vrijdag 24 november

Antwerpen Atthis, Geuzenstr 27,
20.30, Praatcafé Atthis (v)
Antwerpen Boots, 22.00,
Rubber & Army Gear Weekend
Brussel La Dolce, Kl Boterstr 8,
20.00, Op café met Sacha en
De Andere Kant
Loenhout/Wuustwezel Raap,
Neervenwg 110, 20.00,
Praatcafé Heisa
Turnhout KWH, 20.00,
Babbelkroeg

Zaterdag 25 november

Antwerpen Boots, 22.00,
Rubber & Army Gear Weekend
Antwerpen GOC, 22.00, Disco
Antwerpen Red & Blue, 23.00,
Gay-Night
Gent Geuzenhuis, 20.30,
Praatcafé Aksent op Roze
Lovendegem 7th Heaven,
Gr Baan 212, 20.00, Gayrotica
Gang Bang
Turnhout KWH, 20.00, Café (v)

Zondag 26 november

Dilbeek Parking OC Westrand,

13.00, Sacha: Wandeling in
Denderstreek (nabij
Geraardsbergen)
Lovendegem 7th Heaven, Gr
Baan 212, 15.00, XX Party (j)
St Gillis Zwembad Victor Boin,
Wipstr 38, 12.00, Millennium
marathon Swim For Life
Marathon tbv aidsbestrijding

Woensdag 29 november

Antwerpen GOC, 20.00,
Praatcafé
Brussel Opaalstr 100, 20.00,
Praatcafé Infor Homo
Turnhout KWH, 20.00,
Babbelkroeg

Donderdag 30 november

Antwerpen GOC, 20.00,
Romantica-avond
Brugge Dwarskop, 20.00,
Praatcafé Goudou

Vrijdag 1 december

Antwerpen Atthis, Geuzenstr 27,
20.30, Praatcafé Atthis (v)
Antwerpen Boots, 22.00,
Golden Shower Rubber X-treme
Leuven Lido, 21.00,
Fuif L'heure Exquise
Mol Cher, St Pieterstr 5,
20.00, Karaoke café
Turnhout KWH, 20.00,
Instuifavond

Brightman Ahoy!

Sarah Brightman komt naar Nederland! Zondag 3 december geeft ze één concert in Ahoy Rotterdam. Sarah Brightman treedt op over de hele wereld en wordt door kenners gekwalificeerd als 'onvergetelijk'. Haar spannende interpretaties van zowel klassiek als pop zijn vaak even onvoorspelbaar als verrassend. Kortom: een fenomeen. Haar muzikale wapenfeiten zijn te vinden op de albums *Dive*, *Fly*, *Eden* en het dit voorjaar verschenen *La Luna*. Kaartjes bestellen bij Ticket Service: 0900 3000 12 50.

Kopij

... voor de agenda in Gay Krant 424 (periode: zaterdag 2 t/m vrijdag 15 december) moet uiterlijk op donderdag 23 november om 9.00 uur bij ons binnen zijn.

Bar Dancing

Club "Chez Nous"

WIJ ZIJN VOOR U GEOPEND:

Alle dagen van 22.00 tot 04.00 uur.

Dinsdags gesloten

☎ (073)-614 25 92

HAPPY HOUR

van 23.00 tot 0.00 uur

VUGHTERSTRAAT 158 - 'S HERTOGENBOSCH

café FOR YOU,

Molenstraat 22, 7514 DK Enschede
Tel. 053-4320301
Alle dagen geopend vanaf 21.00-04.00 uur
Tot ziens in 'het andere café'

"Mankind"
Weteringstraat 60
1017 SP Amsterdam
Tel: 020 - 6384755
www.mankind.nl

OPEN 11.00 - 01.00 u

VRIJ-ZAT tot 02.00 u

...om te doen

In Utrecht wordt op 25 november a.s. om 14.00 uur voor het eerst een **roze loop** georganiseerd. Het betreft een hardloopwedstrijd over 5, 10 of 15 kilometer, bestemd voor iedereen die het leuk vindt om hard te lopen of te helpen bij de uitvoering als vrijwilliger. De roze loop is niet uitsluitend voor homoseksuele mannen en lesbische vrouwen bestemd. Iedereen die wil meelopen, is welkom. Inschrijven kan in de kantine van atletiekbaan De Vechtse Banen, Mississippi-dreef Utrecht-Noord. Info? Joost van Berkel, tel (030) 262 03 75, j.vanberkel@zonnet.nl.

Woensdag 29 november is er om 21.00 uur in Gaybar Chaps, Tweede Walstraat in Nijmegen een **F*ckshop**. Die avond informeert de GGD homomannen en -jongens over de ins en outs van anale seks. Het motto is van de avond: 'het leuke van neuke'. Informatielijn van GGD Nijmegen: (024) 329 71 85.

Oud en Nieuw vieren met een driedaagse workshop waarin persoonlijke ontwikkeling en bewustzijn centraal staan? Deelnemers leren in de training een onderscheid te maken tussen emoties uit het verleden en de realiteit van vandaag. De **Mannenwerk-workshop** wordt gehouden van 29 december 2000 tot en met 1 januari 2001 in De Glind bij Amersfoort. Informatie is te vinden op www.mannenwerk.nl.

Ter gelegenheid van **Wereld Aidsdag** organiseerde Brussels Gay Sports een **zwemmaraathon**. Swim for life wordt gehouden op zondag 26 november en wil geld inzamelen

voor HIV-preventie en slachtoffers van Aids. Ploegen kunnen alleen meedoen als ze een sponsor hebben. Publiek is welkom in zwembad Victor Boin in St Gillis. Uitgebreide informatie: www.bgs.org

... om te zien

Inspiratie haalde **Floris Andréa** bij mannen als Carravaggio, Botticelli, Perugino, Titaan en good old Michelangelo. *Oud Licht* is een tentoonstelling met nieuwe werken van de fotograaf/schilder. Hoffotograaf Paul Huf zei over zijn werk: "Fotografie en schilderkunst hebben elkaar, in vrede, gevonden. Floris is het ontmoetingspunt van deze nieuwe werkelijkheid." Opening zaterdag 16 december en daarna nog op 17 en 18 december te zien in De Kazerne, van Oostdestraat 341 in Amsterdam. Meer weten, bel 06-24 50 99 75.

Emio Greco en Pieter C. Scholten dansen tot begin februari 2001 hun nieuwe voorstelling *Double points: nero*. De voorstelling is een etude die het verlangen naar verwarring van verschillende sensorische percepties laat zien. Belangstelling of dansdatum in de buurt: (020) 616 72 40.

Ik wil ik moet ik durf ik mag ik zal scheppen is een voorstelling met teksten van Elfriede Jelinek. Daniëlla Mercelina en Ellen van Rossum gebruiken videofragmenten en interviews om de tekst *Er nicht als er* van de Oostenrijkse schrijfster over het voetlicht te brengen. Voorstellingen vanaf 23 november. Plaatsen reserveren: (070) 365 72 85

Oleg Maslov & Victor Koeznetsov en **Georgy Goerjanow** exposeren schilderijen en tekeningen in Noname Galerie in Rotterdam. De werken zijn nog te zien tot 24 december 2000. Voor meer informatie: (010) 413 70 73.

Homomannenkoor **Vox Rosa** viert op 18 november om 20.00 uur zijn derde lustrum met een concert. Samen met twee andere koren verzorgen ze een jubelende jubileumvoorstelling in theater De Regentes in Den Haag. Meer informatie over de voorstelling: (070) 346 63 06.

Het boek *Humeuren en Temperamenten* van **Gerrit Komrij** is de inspiratiebron voor een gelijknamige muziektheaterproductie van Interfusio. Het Pandemonium, een klankobjecteninstallatie, lijkt op een hedendaags pierement, een zelfwerkend orkest en het 'instrument' voegt beweging, klank en techniek samen. De voorstelling gaat over 'het binnenbeeld van de mens zonder omhaal aan de mens getoond'. Voor speeldatum en informatie: (020) 668 24 02.

Gespreksgroepen

In de regio Eindhoven is een **derde Vrouwenkring** gestart voor vrouwen van alle leeftijden. Volgens de formule van gespreks- en gezelligheidsgroepenorganisatie De Kringen zullen ook hier maandelijks thema-avonden in huiselijke sfeer worden georganiseerd. Het accent ligt op gesprekken, maar er is ook ruimte voor de nodige gezelligheid. Vrouwen/meiden, in hun coming-out fase of niet, zijn welkom. Meer info verstrekt contactpersoon Eindhovense Kringen, Peter Dirksen, tel: (040) 244 35 87. Schrijven kan ook: Kringen, Postbus 6323, 5600 HH Eindhoven.

In de regio Twente is een **vijfde Jongerenkring** opgericht. Deze groep is bedoeld voor jongens tot maximaal 30 jaar die behoefte hebben aan een maandelijks huiskamerbijeenkomst. Gespreksthema's en andere activiteiten worden in overleg bepaald. Uiteraard zijn het uitwisselen van ervaringen en het (beter)leren kennen van anderen belangrijke items. Meer info? Bel Bart de Waard, Jongerenkringen Twente, telefoon: (053) 435 46 41.

Het COC Amsterdam start in november weer gespreksgroepen voor jongens en mannen. Het gaat om 10 avonden waarin gesproken wordt over zaken als het leggen van contacten, uitgaan, seksualiteit, veilig vrijen, homo-zijn op je werk of op school, je coming-out bij vrienden, familie etc. Voor nadere informatie kan je bellen met Janhenk (06-24273474) of Michiel (020) 686 19 61.

Gespreksgroep voor homoseksuele mannen in **Houten** staat open voor nieuwe deelnemers. Het is de bedoeling om een keer per maand bij elkaar te komen. Onderwerpen van gesprek: relaties, werk en homofilms. Ruimte en vertrouwen zijn belangrijke waarden in de groep. Interesse? Bel Henk de Gast: (030) 637 83 87.

COC Kennemerland start in januari 2001 een nieuwe **vrouwenpraatgroep** in Haarlem. In de groep praten vrouwen met elkaar over hun lesbische gevoelens. Onderwerpen als coming-out, kwetsbaarheid, homofobie, liefde en seks kunnen aan de orde komen, maar worden door de deelnemers zelf ingebracht. Informatie en aanmelding: 023 5432 54 53

Een groepje homo's wil de 'stille' in regio Zaanstreek doorbreken. Ze willen regelmatig in huiselijke kring bij elkaar komen en allerlei activiteiten ondernemen. Zin om mee te doen? Bel (075) 687 52 85.

Oproepen

Stichting De Kringen is dringend op zoek naar iemand die - uiteraard met alle mogelijke hulp vanuit de organisatie - serieus werk wil maken van het opstarten van een **stabiele Jongerenkring** in Haarlem (mischien wel de eerste van vele). Info over wat dit inhoudt en de hulp die je kunt verwachten is te verkrijgen bij de De Kringen Werkgroep Publiciteit, telefoon: (030) 288 86 36 (Paul Hendrickx, 's avonds bereikbaar) Kanaalweg 21, 3526 KL Utrecht, e-mail: info@kringen.nl

Musicalgezelschap OTIS zoekt mannen die kunnen zingen en dansen. OTIS noemt zichzelf een gezellige homovriendelijke vereniging. Schitteren in een musical? Snel naar www.otis-musical.nl.

donderdag 30 november 2000 20.15 uur

Nelly Miricioiu zingt Respighi

Uniek recital, niet in Amsterdam
Inleiding om 19.30 uur, Jurriaanse Zaal,
Kruisplein 30 Entree f 45,- reductie f 30,-

Kassa de Doelen 010 217 17 17

 Concert- en congresgebouw de Doelen Rotterdam

THE NUMBER

[020] 427 47 00

Vanuit Vlaanderen: 0031 20 427 47 00

voor slechts 10 tot 16 cent per minuut!

(of voor 75 cent per minuut via 0906 202 60 42)

www.thenumber.com

☐ Als abonnee van de Gay Krant magtig ik de Best Publishing Group in Best om maandelijks van mijn rekeningnummer:..... het volgende bedrag af te schrijven :

☐ f 25,- voor 3 uur beltijd per maand (=14 cent per minuut)

☐ f 50,- voor 6 1/2 uur beltijd per maand (=13 cent per minuut)

☐ f 80,- voor 13 uur beltijd per maand (=10 cent per minuut)

☐ f 150,- voor onbeperkt bellen (gaat in op de 1e van de volgende maand)

☐ Als niet- abonnee van de Gay Krant magtig ik de Best Publishing Group in Best om maandelijks van mijn rekeningnummer:..... het volgende bedrag af te schrijven :

☐ f 30,- voor 3 uur beltijd per maand (=16 1/2 cent per minuut)

☐ f 60,- voor 6 1/2 uur beltijd per maand (=15 cent per minuut)

stuur mij bovendien wel/niet gratis de Gay Krant

☐ f 175,- voor onbeperkt bellen (gaat in op de 1e van de volgende maand)

stuur mij bovendien wel/niet gratis de Gay Krant

☐ Mijn privé-telefoonnummer is (blijft geheim): .....

Bedenk nu een viercijferige pincode, waarmee alleen jij het systeem zult kunnen binnenkomen: .... ..

Mijn eerste 3 uur op The Number zijn gratis.

Naam:

Adres:

Postcode:

Woonplaats:

Handtekening:

Bon opsturen naar: The Number, Postbus 10 - 5680 AA - Best

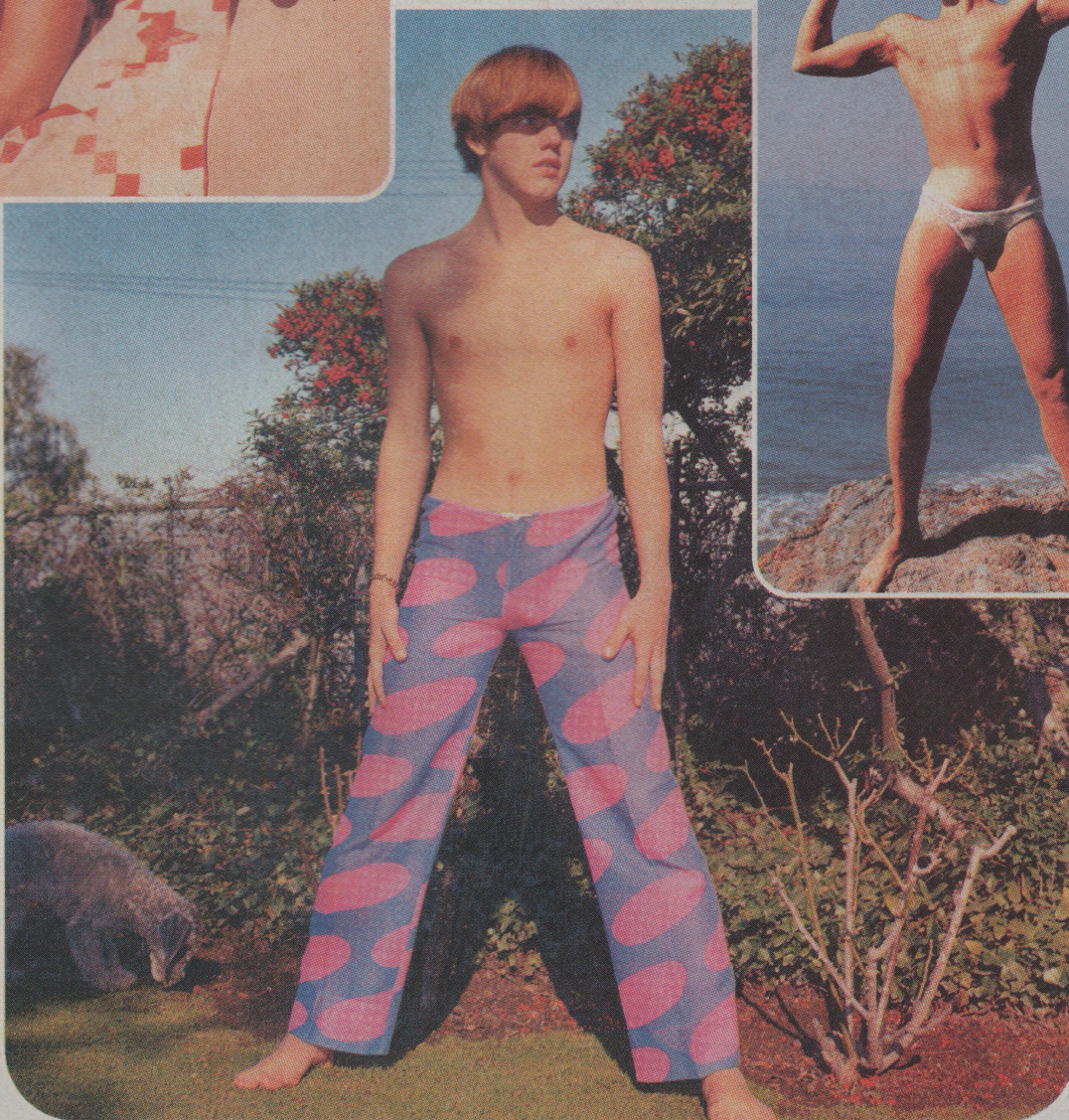
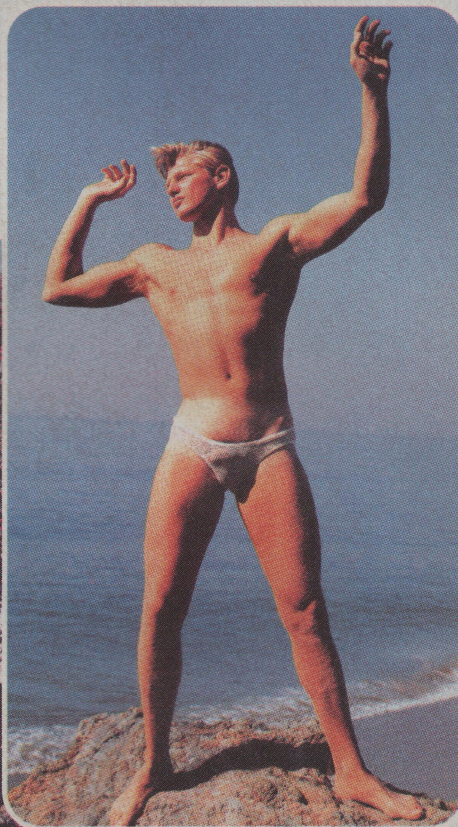

California Boys

Veel erfgoed uit de jaren zestig is momenteel weer hartstikke in. Dus een schot in de roos is het full colour-fotoboek California Boys van fotograaf Mel Roberts. Je reist terug in de tijd en ziet de jonge leeftijdsgenoten van de Beach Boys en Monkees uit die dagen. Natuurlijk zijn zeer veel foto's gedateerd, maar dat geeft het juist, met vaak al die hippie-achtige kleding en opschmuk, zo'n bijzonder karakter. Roberts werk is ook gewaagd, omdat naaktheid, wat in dit boek zeker niet ontbreekt, in het Amerika van toen nog een groot taboe was. De uitgave telt een dikke 200 pagina's en de ietwat ervaren lezer van deze freshmen zal zich na 10 bladzijden al weer groen als gras voelen. De nieuwere generatie lezers zal ontdekken dat veel nieuws al dertig jaar geleden is uitgedacht. Een aanrader dus!

California Boys verscheen bij Foto Factory Inc, Email request@fotofactory.com

fimaro

Fimaro is sinds 1969 een actieve financiële dienstverlener.

Onder actief verstaat Fimaro het continue toetsen van uw financiële situatie aan het meest recente aanbod in de markt.

Jaarlijks verzorgt Fimaro **GRATIS** de belastingaangifte en brengt aan u verslag uit van uw financiële stand van zaken met eventuele aanbevelingen. Wij zijn dus gericht op een langdurige relatie.

“Soms mag het iets meer zijn, behalve als het om onze hypotheek gaat”.

De Fimaro Perfect Hypotheek

Laagste maandlasten & rentegarantie

- ✓ Geen afsluitkosten
- ✓ Geen notariskosten
- ✓ Geen taxatiekosten

De Fimaro Perfect Hypotheek is een hypothecaire geldlening waarbij de aflossing geschiedt middels een beleggingsrekening. Tevens bent u verzekerd voor minimaal de helft van het hypotheekbedrag bij overlijden. Bij arbeidsongeschiktheid en onvrijwillige werkloosheid worden uw maandlasten overgenomen.

Special Offers

- Volledige hypotheek ZONDER overlijdensverzekering.
- Hypotheken tot 150% vrije verkoopwaarde.
- De laagste rentetarieven van Nederland voor 1, 5 en 10 jaar.
- 48 uren offerte vergelijkings service zonder bijkomende verplichtingen.

Leenderweg 191
5643 AG Eindhoven

Postbus 2427
5600 CK Eindhoven

Tel.: 040-211 93 95
Fax: 040-211 93 12

e-mail: info@fimaro.nl

